

Rakennus- ja ympäristölautakunta

13.06.2018

Aika 13.06.2018 klo 18:00 - 20:30**Paikka** Halikon virastotalon kahvio, os. Hornintie 2-4, Halikko**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
84	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
85	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle	5
86	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	6
87	Lausunto Varsinais-Suomen ja Satakunnan merkittävistä tulvariskialueista	7
88	Salon kaupungin rakennusjärjestys	8
89	Rakennuslupien digitointi Lupapiste.fi -palveluun	12
90	Öljysäiliön poistaminen maaperästä kiinteistöllä 734-673-3-112, Ketmäentie 1, Hähkänä	14
91	Maa-aineslupien lupamääräysten muuttaminen, Rudus Oy, Kiiikalan Saari, lupa 6-2012 sekä lupa 1-2015	22
92	Viranhaltijapäätökset	29
93	Tiedoksi tulleet	30
94	Muut asiat	33
95	Yhteiskäsittelylupa, Paarskylä, Uusi-Ketunböle, 734-611-1-383, lupa 1-2018	34
96	Maa-aineslupa, Hähkänä Louhimo 734-673-3-3, hiekka, sora ja kallio, lupa 2-2018	68
97	Oikaisuvaatimus rakennusluvasta, maakaasun tankkausasema, 734-27-1-1, lupa 2018-184	91

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Saari Ismo	18:00 - 20:30	puheenjohtaja	
	Wallius Jerina	18:00 - 20:30	1. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Tapio	18:00 - 20:30	jäsen	
	Fontell Matti	18:00 - 20:30	jäsen	
	Hammar Noora	18:00 - 20:30	jäsen	
	Hellsberg Ralf	18:00 - 20:30	jäsen	
	Kuisma Seppo	18:00 - 20:30	jäsen	
	Lindholm Sanna	18:00 - 20:30	jäsen	
	Puopolo Saija-Reetta	18:00 - 20:30	jäsen	
	Tekkala Kalle	18:00 - 20:30	jäsen	
	Vataja Miika	18:00 - 20:30	varajäsen	
Poissa	Alanko Kaarlo		2. varapuheenjohtaja	
	Lautiala Arja		jäsen	
	Pihakivi Sanna		jäsen	
	Susi Antti		nuorisovaltuuston edustaja	
Muu	Vallittu Pertti	18:00 - 20:30	kaupunginhallituksen edustaja	
	Hyytiäinen Ella	18:00 - 20:30	nuorisovaltuuston varaedustaja	
	Korpela Marika	18:00 - 20:30	asiantuntija	
	Paranko Pirkko	18:00 - 20:30	asiantuntija	
	Suutari Riitta	18:00 - 20:30	asiantuntija	
	Inna Lauri	18:00 - 20:30	kaupunginjohtaja	
	Nieminen Esa	18:00 - 20:30	esittelijä	
	Koskinen Eeva	18:00 - 20:30	pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset

Salossa 18. kesäkuuta 2018

Ismo Saari
PuheenjohtajaEeva Koskinen
Pöytäkirjanpitäjä**Käsitellyt asiat**

84 - 97

Pöytäkirjan tarkastus

Salossa 18. kesäkuuta 2018

Matti Fontell
Pöytäkirjan tarkastajaSeppo Kuisma
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja nähtävillä

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa alkaen tiistaina 19. kesäkuuta 2018.

Sini Salminen
toimistos sihteeri

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 84**

Kuntalain 103 §:n mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esityslista on lähetetty toimielimen päättämällä tavalla neljä päivää ennen kokousta.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle**Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 85**

Rakennus- ja ympäristölautakunnan § 5 päätöksen mukaan pöytäkirja tarkastetaan kokousta seuraavana maanantaina kaupungintalon infopisteessä, os. Tehdaskatu 2 ja sen tarkastaa kaksi kokouksessa tehtävään nimettyä jäsentä.

Tarkastettu pöytäkirja julkaistaan kaupungin yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Matti Fontell ja Seppo Kuisma.

Lisäksi rakennus- ja ympäristölautakunta päättää, että tarkastettu pöytäkirja julkaistaan yleisessä tietoverkossa 19.6.2018.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen**Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 86**

Rakennus- ja ympäristölautakunnalle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 147 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella muuta päätä.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätää käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Lisäksi käsitellään muissa asioissa Enäjärven nykytilannetta.

Lausunto Varsinais-Suomen ja Satakunnan merkittävistä tulvariskialueista

1360/11.03.09/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 87

Valmistelija: ympäristönsuojelupäällikkö Pirkko Paranko,
pirkko.paranko@salo.fi, 02 778780

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää lausuntoa ehdotuksista merkittäviksi tulvariskialueiksi Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien alueilla. Ehdotus on oheismateriaalissa ja kaikki asiakirjat ovat nähtävänä sähköisesti osoitteessa www.ymparisto.fi/vaikuta.vesiin.fi.

Merkittävistä tulvariskialueista esitetään ensimmäisen suunnittelukierroksen jälkeen poistettavaksi Salo sekä Turun, Raision Naantalin ja Rauman merivesitulvariskialueet. Salo esitetään muutettavaksi "muuksi tulvariskialueeksi".

Rakennus- ja ympäristölautakunta on lausunut suunnittelun edellisestä vaiheesta helmikuussa 2015, minkä jälkeen Salon kaupunki on tehnyt päätöksen Uskelanjoen jäänpidätyspatojen rakentamiseksi. Rakentaminen on käynnissä. Näiden patojen vaikutuksen katsotaan muuttavan Salon asemaa tulvariskialueena "merkittävästä tulvariskialueesta" "muuksi tulvariskialueeksi". Tällöin suurimmat riskit aiheutuvat rankkasade- ja hulevesitulvista, joiden hallinta kuuluu kunnalle.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunnalla toteaa lausuntonaan Varsinais-Suomen Ely-keskukselle, ettei lautakunnalla ole huomautettavaa tulvariskialueista.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 53

11.04.2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 88

13.06.2018

Salon kaupungin rakennusjärjestys

2000/10.03.00.00/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 53

Valmistelija: vt. rakennustarkastaja Janne Ranki, janne.ranki@salo.fi, 02 778 2300

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti käynnistää uuden rakennusjärjestyksen valmistelun kokouksessaan 16.8.2017 § 30. Valmistelua varten nimettiin työryhmä, jonka puheenjohtajaksi nimettiin rakennus- ja ympäristölautakunnan puheenjohtaja Ismo Saari. Jäseniksi nimettiin rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Esa Nieminen, vt. rakennustarkastaja Janne Ranki, tarkastusrakennusmestari Veikko Nuuros, kaupunkikehityspalveluiden nimeämä edustaja ja ympäristövalvonnan päällikkö Pirkko Paranko.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan käsittely lähetettiin kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tiedoksi vastauksena Matti Varajärven ym. valtuutettujen aloitteeseen. Valtuustoaloitteessa esitettiin, että rakennusjärjestystä olisi tärkeää muuttaa niin, että vapaa-ajan asunnon saa mahdollisimman helposti muutettua vakituiseksi asunnoksi.

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 28.8.2017 § 89 ja kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 25.9.2017 § 44 kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti merkitä rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen tiedoksi sekä katsoi Varajärven valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi Arttu Karhulahden ponsiesityksen, jossa rakennusjärjestystä valmistelevaan työryhmään lisätään varapuheenjohtajat rakennus- ja ympäristölautakunnasta tai heidän puolueidensa nimeämät henkilöt.

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti kokouksessaan 11.10.2017 § 56 täydentää rakennusjärjestystä valmistelevaa työryhmää kahdella luottamushenkilöedustajalla valtuuston ponsiesityksen mukaisesti. Työryhmään valittiin rakennus- ja ympäristölautakunnan jäsen Ralf Hellsberg ja rakennus- ja ympäristölautakunnan toinen varapuheenjohtaja Kaarlo Alanko.

Valmistelutyön alkuvaiheessa muodostettiin varsinaisen työryhmän lisäksi ns. ohjausryhmä, joka koostuu pääasiassa työryhmään kuuluvista virkamiehistä. Ohjausryhmän tarkoituksena on valmistella aineistoa työryhmän kokoontumista varten. Työryhmä kokoontuu noin kerran kuussa ja ohjausryhmä aina tarpeen mukaan, riippuen prosessin vaiheesta. Työ- ja ohjausryhmä ovat kokoontuneet syyskuu 2017 – maaliskuu 2018 välisellä ajalla yhteensä 18 kertaa valmistelemaan rakennusjärjestyksen luonnosta. Kokoontumisista on pidetty muistiota ja uusimistyön aineisto on pidetty työryhmän työtilassa Santrassa.

Rakennusjärjestystä lähdettiin työstämään Kuntaliiton mallin ja ohjeiden mukaisesti. Tavoitteena on aikaansaada mahdollisimman tiivis,

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 53	11.04.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 88	13.06.2018

---

informatiivinen ja käytännön ongelmiin pureutuva rakennusjärjestys. Lakeja- ja asetuksia ei kirjoiteta tarpeettomasti auki ja rakennusvalvonnan erillisiä ohjeita (mm. hevostalli, puunkaato, maalämpö) ei sisällytetä rakennusjärjestykseen. Lisäksi kaupungin muita määräyksiä (mm. ympäristösuojelumääräykset, jätehuoltomääräykset) ei sisällytetä tarpeettomasti rakennusjärjestykseen. Uudessa rakennusjärjestyksessä tuodaan esille rakennetussa ympäristössä tapahtuvia ajankohtaisia asioita ja pyritään tuomaan esille myös tulevaisuudessa mahdollisesti esille nousevia asioita. Lisäksi rakennusjärjestyksessä huomioidaan rakennusvalvonnan siirtyminen sähköiseen asiointipalveluun. Lopulliseen rakennusjärjestykseen pyritään tuomaan nykyiseen rakennusjärjestykseen verrattuna lisää visuaalista ilmettä. Uusimistyön yhteydessä tutustutaan myös naapurikuntien ja Turun alueen rakennustarkastajat ry:n rakennusjärjestyksiin.

Salon kaupunki kuulutti rakennusjärjestyksen uusimistyön vireilletulosta lehti-ilmoituksella 15.11.2017. Samassa kuulutettiin rakennusjärjestyksen laatimisesta laadittu MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). OAS on jatkuvasti nähtävillä rakennusvalvonnan kotisivuilla. OAS:n nähtävillä olon aikana ei tullut yhtään kannanottoa.

Kaupunkisuunnittelussa valmistellaan rakennusjärjestyksen liitteenä olevia karttoja. Luonnoksessa on liitteenä kaksi karttaa. Ensimmäinen koskee suunnittelutarvealueita ja toinen Salon keskusta-alueita, joilla vaaditaan toimenpidelupa aurinkokeräimen, ilmalämpöpumpun tai lautasantennin kiinnittämiseen rakennuksen katujulkisivun puolelle. Kaupunkisuunnittelu valmistelee liitekartat toukokuun 2018 kaupunkikehityslautakunnan käsiteltäviksi. Liitekarttoja ei näin ollen ole vielä tämän kokouksen oheisaineistossa.

Salon rakennusjärjestyksen luonnos ja toimenpidetaulukko ovat tämän kokouksen oheisaineistona. Rakennusjärjestyksen luonnos ja toimenpidetaulukko tuodaan tiedoksi rakennus- ja ympäristölautakunnan 11.4.2018 kokoukseen. Varsinainen luonnoksen hyväksyminen tuodaan rakennus- ja ympäristölautakunnan kokoukseen, kun liitekartat on hyväksytty kaupunkikehityslautakunnassa.

Vapaa-ajanasunnon muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön

Maankäyttö- ja rakennuslain 129a §:n mukaan kunta voi osoittaa rakennusjärjestyksessä ne alueet ja edellytykset, joilla vapaa-ajanasunnon muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön ei edellytä poikkeamispäätöstä tai suunnittelutarveratkaisua ennen rakennuslupaa. Lain mukaan rakennusjärjestyksen määräys voi koskea vain sellaisia alueita, joilla käyttötarkoituksen muutos ei aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Alueet, joita tällainen rakennusjärjestyksen määräys voisi koskea, rajoittuvat kaavoittamattomiin rantarakennuspaikkoihin. Kaavoitetuilla rannoilla käyttötarkoituksen muutokset pitää joka tapauksessa käsitellä poikkeamisina.

Rakennusjärjestyksen uudistamisen yhteydessä on ollut tarkoitus selvittää em. pykälän käyttömahdollisuudet Salossa. Salossa on runsas 6000 lomarakennuspaikkaa, joista rakennettuja on noin 5000. Rekisteröityjä

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 53

11.04.2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 88

13.06.2018

---

loma-asuntoja on jonkin verran enemmän, sillä osa lomarakennuspaikoilla olevista saunarakennuksista on rakennus- ja huoneistorekisterissä loma-asuntoina, vaikka kiinteistöllä on myös varsinainen lomarakennus.

Edellä olevaan lukuun (6000) sisältyy myös ns. kuivan maan lomarakennuspaikkoja. Ranta-alueella rakennettuja lomarakennuspaikkoja on noin 4300. Kaavoittamattomilla alueilla rakennettuja lomarakennuspaikkoja on noin 1650, mikä vastaa noin 38 % kaikista rakennetuista loma-asunnoista. Rakennusjärjestyksen määräys voisi koskea ainoastaan tuohon joukkoon kuuluvia loma-asuntoja.

Jotta rakennusjärjestykseen voitaisiin ottaa MRL:n 129a §:n tarkoittama helpotus lupakäytännöissä, tulisi rakennusjärjestyksen käsittelyyn liittää perustelut ja selvitykset siitä, että valituilla alueilla käyttötarkoituksen muutos ei aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Selvityksen perustaksi pitäisi myös päättää, millä edellytyksillä alueet muodostetaan. Tarvittavat selvitykset saattavat osoittautua varsin työläiksi. Lisäksi, kun loma-asunnoista pääosa sijaitsee kaavoitetuilla alueilla, joita helpotus ei voi koskea, ei ole tarkoituksenmukaista eikä kovin tasapuolistakaan luoda osalle loma-asuntoja erilainen käytäntö. Viime vuosina käyttötarkoituspoikkeamia on käsitelty 2-4 hakemusta vuodessa ja toistaiseksi kaikki on myönnetty. Harkinta on tehty tapauskohtaisesti.

Rakennusjärjestyksen valmistelun yhteydessä ei ole katsottu tarpeelliseksi valmistella MRL:n 129a §:n tarkoittamia aluerajauksia, joilla poikkeamispäätöstä tai suunnittelutarveratkaisua ei edellytetäisi ennen rakennuslupaa.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunnalle tuodaan tiedoksi ja esiteltäväksi työryhmän luonnos Salon kaupungin rakennusjärjestykseksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsi asian tiedoksi.

Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 88

Valmistelija: rakennustarkastaja Janne Ranki, janne.ranki@salo.fi, 02 778 2300

Rakennusjärjestyksen luonnos tuotiin tiedoksi rakennus- ja ympäristölautakunnan kokoukseen 11.4.2018. Lautakunnan kokouksessa keskusteltiin toimenpidetaulukon kohdasta 11, joka käsittelee maalämmön lupamenettelyä. Rakennusjärjestyksen luonnoksesta ei selviä riittävän tarkkaan maalämmön rakentamisen edellytykset pohjavesialueella.

Kaupunkikehityslautakunta esitti kokouksessaan 15.5.2018 rakennusjärjestystä valistelevalle työryhmälle liitteenä olevan suunnittelutarvealuekartan ja ns. Salon keskusta-alueen kartan

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 53

11.04.2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 88

13.06.2018

---

hyväksymistä rakennusjärjestyksen luonnosvaiheen käsittelyä varten.

Rakennusjärjestyksen valmistelua varten nimetty työryhmä kokoontui 21.5.2018 täydentämään luonnosta. Rakennusjärjestyksen kohtaa 4.5 Maalämpökaivot täydennettiin pohjavesialueiden osalta niin, että luonnokseen tuodaan tiedoksi vesilain mukaisen lupatarpeen selvittäminen. Työryhmässä käytiin läpi rakennusjärjestyksen liitekartat ja työryhmä hyväksyi kaupunkikehityslautakunnan esityksen rakennusjärjestyksen liitekartoista.

Rakennusjärjestystä valmisteltaessa on soveltuvin osin noudatettava, mitä MRL 62 §:ssä säädetään vuorovaikutuksesta. MRA 30 §:n mukaan maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:ssä tarkoitettu tilaisuuden varaaminen osallisille mielipiteensä esittämiseen rakennusjärjestystä valmisteltaessa voidaan tehdä asettamalla valmisteluaineisto nähtäville ja varaamalla tilaisuus esittää mielipide määräajassa kirjallisesti tai suullisesti.

Esityslistan liitteenä on luonnos Salon kaupungin rakennusjärjestykseksi, suunnittelutarvealuekartta ja Salon keskusta-alueen kartta.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää asettaa rakennusjärjestyksen luonnoksen nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten. Osallisille varataan MRL 62 § mukaisesti mahdollisuus mielipiteen esittämiseen.

Kuulemisvaiheen aikana luonnoksesta pyydetään lausunnot naapurikunnilta, Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollolta ja kaupunkikehityslautakunnalta, Varsinais-Suomen liitolta, Varsinais-Suomen ELY-keskukselta, Varsinais-Suomen pelastuslaitokselta, Liikelaitos Salon Vedeltä, Varsinais-Suomen Maakuntamuseolta sekä Kuntaliitolta.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Rakennuslupien digitointi Lupapiste.fi -palveluun

2085/02.08.00.00.00/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 89

Valmistelija: sovellusasiantuntija Marika Korpela, marika.korpela@salo.fi, puh. (02) 778 2312, rakennustarkastaja Janne Ranki, janne.ranki@salo.fi, puh. (02) 7782300.

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on tehnyt 14.11.2012 päätöksen § 171 osallistumisesta ympäristöministeriön ”Rakentamisen lupien sähköisen asioinnin” hankkeeseen. Vuosina 2012-2014 Salon rakennusvalvonta osallistui hankkeen kuntatapaamisiin kehittäen palvelua. Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi 9.12.2015 § 168 Lupapiste.fi palvelusopimuksen.

Lupapiste.fi -palvelun kehitystä jatkettiin, jossa Salo oli aktiivisesti mukana. Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi 9.11.2016 § 140 Lupapiste.fi -palvelun dokumentinhallinnan ja arkistointi – palvelun käyttöön. Lupapisteen palvelusopimukset ovat määräaikaista 31.12.2019 saakka, jonka jälkeen on mahdollista käyttää sopimukseen kuuluvaa vuoden optiota. Kuntien asiakassuhde Evoltaan, entinen Solita, perustuu Kuntien Tieran valtakunnalliseen kilpailutukseen.

Rakentamisen lupahakemukset oli mahdollista jättää joko paperihakemuksella rakennusvalvontaan tai sähköisesti Lupapiste.fi -palveluun vuoteen 2016 asti. Salon kaupungin rakennusvalvonta aloitti vuoden 2017 alusta palvelemaan asiakkaitaan sähköisesti Lupapiste.fi -palvelun kautta siten, että saapuneet paperihakemukset skannattiin palveluun, mutta rakentamisen luvan päätös ja pääpiirustukset toimitettiin asiakkaalle paperisena. Valtuustokauden alusta kesäkuussa 2017 siirryttiin täysin sähköiseen rakentamisen lupien palveluun siten, ettei paperihakemuksia enää käsitelty, vaan käsittely siirrettiin sähköiseen palveluun. Paperihakemuksia saapuu tällä hetkellä rakennusvalvontaan alle 5 %. Nämä hakemukset skannataan asiakkaan puolesta palveluun. Rakentamisen lupiin vaaditut viranomaiskatselmukset kirjataan sekä erityissuunnitelmat talletetaan Lupapiste.fi -palveluun. Kaikki palveluun talletetut asiakirjat siirtyvät dokumentinhallinnan avulla palvelun sähköiseen arkistoon.

Lupapiste.fi on kehittänyt palveluaan vielä siten, että kuntien on mahdollista digitoida sähköiseen arkistoon paperiarkistoaan sekä liittää palveluun Lupapistekauppa, josta voidaan ostaa rakentamisen lupien asiakirjoja kunnan määräämällä taksalla. Salon rakennusvalvonta on kevään 2018 aikana pilotoinut paperiarkiston digitointia omana työnään muutamilla erillisillä luvilla. Digitoinnin kohteeksi otettiin satunnaisesti Salon kaupungin lopputarkastetut rakentamisen luvat vuodesta 2009 – 2017. Pilotoinnin tuloksena saatiin, että rakentamisen lupien asiakirjoja on mahdollista digitoida keskimäärin 20 kpl tunnissa. Lukuun sisältyy todelliset rakentamisen lupien asiakirjat A4:sta isoihin erityissuunnitelmiin. Digitointi on mahdollista suorittaa myös ulkopuolisen toimijan avulla. Tällöin rakennusvalvonnan tehtäväksi jää vielä seuloa digitoitava

materiaali, tarkastaa digitoidun asiakirjan laatu ja metatiedot sekä arkistoida digitoitu asiakirja Lupapiste.fi:n arkistoon.

Uutta sopimusta digitointipalvelun käyttöönotosta ei tarvitse tehdä Evoltan kanssa, vaan digitointi mahdollisuus on käytössä olemassa olevilla sopimuksilla. Kustannuksia digitointi tuo rakennusvalvonnalle Evoltan tämän hetkisen sopimuksen mukaisesti 5,30€ / digitoitu lupa. Asiakirjojen määrää digitoidussa luvassa ei ole rajattu. Digitointia on tarkoitus jatkaa vuoden 2018 aikana nykyisillä henkilöresursseilla. Vuoden 2019 talousarvioehdotukseen varataan rahaa rakentamisen lupien digitointiin siten, että vuoden 2019 aikana digitoidaan 2000 asiakirjaa sähköiseen arkistoon rakennusvalvonnan omana työnä.

Mahdollisen Lupapistekaupan avaamista rakennusvalvonta harkitsee sitten, kun rakennusvalvonta saa asiakirjoja digitoitua Lupapiste.fi arkistoon. Tarkoituksena on tulevaisuudessa tarjota sähköistä palvelua rakentamisen lupien arkistopalveluihin. Tällä hetkellä rakennusvalvonta kartoittaa riskejä, joita mahdollinen Lupapistekauppa tuo Salon kaupungille. Lisäksi rakennusvalvonta seuraa miten Valtiovarainministeriön hanke ”Sähköisten viranomaisaineistojen arkistoinnin ja säilytyksen palvelukokonaisuudesta” etenee.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää hyväksyä rakentamisen lupien digitointiprojektin.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 161	14.12.2016
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 90	13.06.2018

Öljysäiliön poistaminen maaperästä kiinteistöllä 734-673-3-112, Ketmäentie 1, Hähkänä

2041/11.01.00.04/2016

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.12.2016 § 161

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Hillevi Lehto, hillevi.lehto@salo.fi, 02 778 7805

Asia

Poikkeamishakemus Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräysten kohtaan 15.4 maanalaisen öljysäiliön poistaminen kiinteistöltä 734-673-3-112, osoite Ketmäentie 1, 24280 Salo

Hakija

Kiinteistön 734-673-3-112 omistaja Asunto-Oy Hähkänänrinne, Ketmäentie 1, 24280 Salo

Asian vireille tulo

Kiinteistön omistaja on hakenut 7.11.2016 lupaa jättää käytöstä poistettu maanalainen öljysäiliö maahan.

Hakemuksen sisältö

Taloyhtiön maanalainen öljysäiliö sijaitsee betonibunkkerissa. Hakija esittää, että öljysäiliö voidaan jättää betonibunkkerissa maaperään pestynä, tarkastettuna ja tyhjänä, mikäli ympäristönsuojeluviranomainen ei katso säiliön täyttämisen hiekalla olevan tarpeellista.

Öljysäiliö on metallia ja tilavuudeltaan 10.000 litraa. Se on alkuperäinen samoin kuin betonibunkkerikin noin vuosilta 1974 - 1977. Hakijan tiedossa ei ole, että säiliölle tai betonibunkkerille olisi tehty tarkastuksia käyttöaikana. Säiliö on poistettu käytöstä lämmitysmuodon muututtua vuonna 2010, jolloin säiliö on tyhjennetty itse. Öljysäiliö sijaitsee kiinteistöllä huoltorakennuksen takana, eikä lähellä ole muita rakennuksia.

Hakija esittää perusteluina, että betonibunkkeriin sijoitettu öljysäiliö on vaikea poistaa. Säiliön poistaminen vaatisi betonibunkkerin rikkomista piikkaamalla. Alun perin säiliö on ollut tarkoitus poistaa kaivamalla mutta sijainti betonibunkkerissa muutti suunnitelmia siten, että hakija esittää säiliön ja bunkkerin jättämistä paikalleen. Jos hakija saa tähän ympäristönsuojeluviranomaisen luvan, säiliö pestään ja tarkistetaan. Säiliötä ei ole tarkoitus täyttää hiekalla vaan se jätetään tyhjänä betonibunkkeriin, jos lupa siihen saadaan.

Rakennusvalvonnan tarkastus ja lausunto

Rakennusvalvonta on käynyt kohteessa 22.11.2016 toteamassa tilanteen. Betonibunkkeri on arviolta noin 2,5 metrin syvyydessä. Bunkkerin mitoista ei ole muuta tietoa kuin, että säiliön koko on 10 m³. Betonibunkkerin pääsee hajottamaan rikkomatta kiinteistön muita rakennuksia, mutta perustusten painumista on varottava. Jos säiliö halutaan poistaa, on myös betonibunkkeri murskattava. Jätteen poiskuljettamisesta ja työstä aiheutuu kus-

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 161	14.12.2016
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 90	13.06.2018

---

tannuksia. Rakennusvalvonta puoltaa öljysäiliön jättämistä paikalleen pesytynä ja hiekalla täytettynä.

Ympäristönsuojelun esitys

Ympäristönsuojelu esittää, että kiinteistön omistaja veloitetaan poistamaan betonibunkkeri ja öljysäiliö täyttö- ja ilmaputkineen kiinteistöltä 734-673-3-112 seuraavia määräyksiä noudattaen:

1. Betonibunkkerin ja säiliön poistamisessa on noudatettava varovaisuutta, jottei aiheuteta tarpeetonta vahinkoa kiinteille rakenteille.
2. Ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattava mahdollisuus tarkastaa maaperän tila betonibunkkerin rikkomisen ja säiliön noston yhteydessä.
3. Jätebetonin käsittely kohteessa esim. murskaamalla tai pulveroimalla ei ole sallittu.
4. Poistettu säiliö ja jätebetoni on toimitettava käsittelyyn asianmukaiset luvat omaavaan laitokseen. Tositteet jätteiden toimittamisesta on toimitettava ympäristönsuojeluun kuukauden kuluttua toimenpiteen suorittamisesta.
5. Jätteiden kuljettamisessa on käytettävä yrityksiä, joilla on viranomaisen päätös jätetiedostoon tai jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä.
6. Todistus säiliön poistamisesta ja puhdistamisesta on säilytettävä mahdollista tarkastusta varten. Puhdistuksen suorittajalla on oltava tehtävän edellyttämä ammattitaito.
7. Mikäli säiliön poiston yhteydessä on havaittavissa maaperän pilaantumista, maaperä on käsiteltävä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämällä tavalla.
8. Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräysten kohdan 17.3 mukaan meluilmoitusta ei tarvitse tehdä tavanomaisista rakennus- tai purkutöistä, joiden meluisimmat työvaiheet tehdään arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00 - 18.00. Toiminnanharjoittajan on tiedotettava työmaan vaikutuspiirissä oleville naapurikiinteistöjen haltijoille meluhaittaa aiheuttavan työn laadusta ja kestosta sekä työmaan vastuuhenkilön yhteystiedot vähintään 14 päivää ennen työn alkamista.
9. Toimenpiteen aloituksesta ja päättymisestä on ilmoitettava kirjallisesti Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut

Käytöstä poistettu öljysäiliö aiheuttaa kohonneen ympäristön pilaantumisen vaaran, ellei sitä puhdisteta riittävällä tavalla. Öljysäiliön ja betonibunkkerin poistamisen yhteydessä on mahdollista myös aistinvaraisesti varmistaa, ettei öljysäiliö tai bunkkeri ole toiminnassa oloaikaan aiheuttanut öljyvuotoa tai muuta vastaavaa vahinkoa maaperälle. Betonibunkkerin ja/tai öljysäiliön tarkastamisesta hakijalla ei ole tietoa eikä siten bunkkerin ja/tai säiliön kunnosta ole esittää arviota.

Ympäristönsuojelulain 16 §:n maaperän pilaamiskiellon mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poista-

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 161	14.12.2016
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 90	13.06.2018

---

maan käytöstä. Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti siten, että siitä aiheutuu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräykset edellyttävät, että pääsääntöisesti maanalaiset öljysäiliöt täyttö- ja ilmaputkineen on ympäristönsuojelullisista syistä poistettava maaperästä. Määräykseen on perustellusta syystä mahdollisuus saada poikkeus. Rakennusvalvonnan antamassa lausunnossa todetaan säiliön poistamisen vaativan betonibunkkerin murskaamista. Jätteen poiskuljettamisesta ja työstä aiheutuu kustannuksia. Tässä tapauksessa ei ole kuitenkaan esitetty riittäviä perusteita, etteikö poistaminen ole teknisesti mahdollista vaarantamatta rakennusten perustuksia edellyttäen poistamisessa noudatettavan asianmukaista varovaisuutta.

Jätettäessä öljysäiliö ja betonibunkkeri maaperään merkitään kiinteistö kaupungin paikkatietojärjestelmään mahdollisena pilaantuneen maaperän kohteena. Kiinteistökaupan yhteydessä uudelle omistajalle on esitettävä tiedot maanalaisesta betonibunkkerista ja säiliöstä, jotta tulevissa rakennushankkeissa osataan asiaan varautua.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16, 17 ja 180 §

Jätelain (646/2011) 5 ja 13 §

Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräykset

Asiakirjoihin voi tutustua ympäristönsuojelussa ja lautakunnan kokouksessa.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan päällikkö:

Rakennus- ja ympäristölautakunta ei myönnä Asunto-Oy Hähkänärinteelle poikkeusta Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräyksestä, jonka mukaan maanalaiset öljysäiliöt täyttö- ja ilmaputkineen on poistettava maaperästä.

Perustelut

Käytöstä poistettu öljysäiliö aiheuttaa kohonneen ympäristön pilaantumisen vaaran, ellei sitä puhdisteta riittävällä tavalla. Öljysäiliön ja betonibunkkerin poistamisen yhteydessä on mahdollista myös aistinvaraisesti varmistaa, ettei öljysäiliö tai bunkkeri ole toiminnassa oloaikaan aiheuttanut öljyvuotoa tai muuta vastaavaa vahinkoa maaperälle. Betonibunkkerin ja/tai öljysäiliön tarkastamisesta hakijalla ei ole tietoa eikä siten bunkkerin ja/tai säiliön kunnosta ole esittää arviota.

Ympäristönsuojelulain 16 §:n maaperän pilaamiskiellon mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 161	14.12.2016
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 90	13.06.2018

Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti siten, että siitä aiheutuu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräykset edellyttävät, että pääsääntöisesti maanalaiset öljysäiliöt täyttö- ja ilmaputkineen on ympäristönsuojelullisista syistä poistettava maaperästä. Määräyksiin on perustellusta syystä mahdollisuus saada poikkeus. Rakennusvalvonnan antamassa lausunnossa todetaan säiliön poistamisen vaativan betonibunkkerin murskaamista. Jätteen poiskuljettamisesta ja työstä aiheutuu kustannuksia. Tässä tapauksessa ei ole kuitenkaan esitetty riittäviä perusteita, etteikö poistaminen ole teknisesti mahdollista vaarantamatta rakennusten perustuksia edellyttäen poistamisessa noudatettavan asianmukaista varovaisuutta.

Päätöksen täytäntöön pano

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Hakemuksen käsittelystä peritään Salon kaupunginvaltuuston 27.1.2014 § 11 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti 150 €.

Päätöksestä tiedottaminen

Ote päätöksestä Hakija
Jäljennös päätöksestä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos

Päätös on luettavissa kaupungin internet-sivuilla: www.salo.fi-Hallinto ja päätöksenteko-Esityslistat ja pöytäkirjat-Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.12.2016.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Hillevi Lehto, hillevi.lehto@salo.fi,
02 778 7805

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 161	14.12.2016
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 90	13.06.2018

Asia

Poikkeamishakemus eo. Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan lainvoimaiseen päätökseen, jossa Asunto-Oy Hähkänänrinteelle ei ole myönnetty poikkeusta Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräysten kohdasta 15.4 jättää käyttämätön öljysäiliö maaperään

Hakija

Kiinteistön 734-673-3-112 omistaja Asunto-Oy Hähkänänrinne, Ketmäentie 1, 24280 Salo

Asian vireille tulo

Kiinteistön omistaja on hakenut 25.5.2018 poikkeusta eo. lautakunnan päätökseen jättää betonibunkkeri osittain maaperään, täyttää se ohjeiden mukaisesti ja maisemoida alue viheralueeksi.

Hakemuksen sisältö

Betonibunkkerin kansi poistettiin rikottamalla sekä öljysäiliö tyhjennettiin ja poistettiin ilma- ja täyttöputkineen bunkkerista joulukuussa 2017. Öljysäiliö toimitettiin asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottoipaikkaan. Huhtikuussa 2018 betonibunkkeri tyhjennettiin sadevesistä ja pestiin.

Ympäristötekniinen maa- ja betoninäytteenotto, Golder Associates Oy, 24.5.2018

Kohteesta otetuissa maaperänäytteissä ei todettu Valtioneuvoston asetuksen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) kynnysarvot ylittäviä öljyhiilivetyjen pitoisuuksia, joten kohdealueen maaperän pilaantuneisuutta ja puhdistustarvetta ei ole tarpeen arvioida.

Betonibunkkeri on pesty ja rakenteesta on poistettu irtonainen bitumi- ja öljyjäte. Lisäksi bunkkerissa olleet öljysäiliöt on poistettu. Öljysäiliön betonibunkkerista otetussa betoninäytteessä B1 (öljysäiliöbunkkeri pohja + seinän alaosa) todettiin öljyhiilivetyjakeiden C₁₀-C₄₀ pitoisuus 168 mg/kg ja betoninäytteessä B2 (öljysäiliöbunkkeri seinän yläosa) todettiin öljyhiilivetyjakeiden C₁₀-C₄₀ pitoisuus 812 mg/kg. Syy korkeampaan öljyhiilivetypitoisuuteen betonibunkkerin yläosassa johtunee kannen purkamisen jälkeen bunkkeriin kertyneestä vedestä, jolloin bunkkerissa olleet öljyn jäänteet imeytyivät bunkkerin yläosan huokoiseen betoniin. Bunkkerin pohjalla ja alaosassa oli havaittavissa rakennusajan menetelmin noin metrin korkeuteen tehty pintakäsittely, joka osaltaan on todennäköisesti estänyt öljyn imeytymistä betonin huokostilaan alaosassa. Yläosan betonissa todettu pitoisuus on melko alhainen koostuen osittain raskaammista öljyhiilivedyistä, jotka ovat heikosti haihtuvia. Ympäristölle riskiä ko. pitoisuudesta ei arvioida aiheutuvan.

Kannen purkubetonin määrä on vähäinen, ja purkubetonin oletetaan olevan puhdasta. Betonissa ei todettu merkkejä öljyistä näytteenoton aikana, eikä siitä siksi otettu näytettä öljyanalyysiin. Hakijalla on tarkoitus käyttää kannen purkubetoni bunkkerin täyttöön.

Hakemuksen perustelut

Betonibunkkerin purkaminen on teknisesti haastavaa, koska bunkkerin ympärillä sijaitsevat maalämpökaivot ja niiden lämmönsiirtoputkistot. Lisäk-

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 161	14.12.2016
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 90	13.06.2018

---

si betonibunkkerin välittömässä läheisyydessä on rakennus. Bunkkerin purkaminen vaatisi todennäköisesti rakennuksen perustusten ja lämmönsiirtoputkistojen suojaustoimenpiteitä. Ottaen huomioon kohteen olosuhteet (ei sijaitse pohjavesialueella tai muulla herkällä alueella), betonirakenteissa todetuista öljyhiilivetyttöisyyksistä ei arvioida olevan riskiä kohteessa asioiville tai ympäristölle. Näin ollen ympäristön kannalta ei betonibunkkerin purkamista nähdä tarpeelliseksi.

Ympäristönsuojelun esitys

Ympäristönsuojelu esittää, että kiinteistön omistajalle myönnetään poikkeus eo. rakennus- ja ympäristölautakunnan päätökseen jättää betonibunkkeri osittain maaperään kiinteistöllä 734-673-3-112 seuraavia määräyksiä noudattaen:

1. Betonibunkkerin täyttöön saa käyttää kannen purkamisesta syntyneen jätebetonin.
2. Jätebetonin käsittely kohteessa esim. murskaamalla tai pulveroimalla ei ole sallittu.
3. Betonibunkkeri on täytettävä ja tiivistettävä sellaisella puhtaalla maa-aineksella, ettei tilaan jää koloja. Valuma- ja sadevesien imeytyminen on estettävä savella ja maanpinnan kallistuksilla. Betonibunkkerin mahdollisia kertymisvesiä ei saa johtaa maastoon. Alue on maisemoitava viheralueeksi.
4. Kohteesta myöhemmin mahdollisesti purettavaa bunkkerin jätebetonia ei voida hyödyntää maanrakentamisessa, vaan se on toimitettava luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.
5. Mikäli myöhemmin on havaittavissa maaperän pilaantumista, maaperä on käsiteltävä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämällä tavalla.
6. Toimenpiteen päättymisestä on ilmoitettava kirjallisesti Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut

Käyttämätön öljysäiliö on poistettu betonibunkkerista, joka on pesty ja rakenteesta on poistettu irtonainen bitumi- ja öljyjäte. Ympäristöteknisen raportin mukaan betonibunkkerinäytteestä todetut öljyhiilivedyt ovat heikosti haihtuvia. Lisäksi todetuista pitoisuuksista ei arvioida liukenevan öljyhiilivetyttöjä maaperään, vaan öljyhiilivedyt ovat sitoutuneet betonin huokostilaan. Alue jää viheralueeksi. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole käytössä herkäksi luokiteltavia alueita. Alue ei sijaitse pohjavesialueella, eikä aluetta käytetä esim. ravintokasvien viljelyyn. Lisäksi alueen läheisyydessä ei ole talousvesikaivoja. Näin ollen rakenteessa todetuista pitoisuuksista ei arvioida olevan riskiä ympäristölle tai alueella asioiville.

Koska betonibunkkerin yläosasta otetussa betoninäytteessä B2 todettu öljyhiilivetyttöjen pitoisuus ylittää Valtioneuvoston asetuksessa eräiden jätteiden hyödyntämisestä maanrakentamisessa eli ns. MARA-asetuksessa (843/2017) esitetyt kelpoisuusvaatimukset, ei myöhemmin kohteesta purettua ko. betonia voida hyödyntää maanrakentamisessa vaan se on toimitettava luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.

Tehdyssä tutkimuksessa ei todettu maaperässä VNa 214/2007 kynnysarvoa ylittäviä öljyhiilivetyttöisyyksiä, joten kohteessa ei ole tarvetta maaperän jatkotoimenpiteille tässä vaiheessa.

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 161	14.12.2016
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 90	13.06.2018

Betonibunkkerin jäädessä osittain maaperään merkitään kiinteistö kaupungin paikkatietojärjestelmään mahdollisena pilaantuneen maaperän kohteena. Kiinteistökaupan yhteydessä uudelle omistajalle on esitettävä tiedot maanalaisesta betonibunkkerista, jotta tulevilla rakennushankkeissa asiaan osataan varautua.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16, 17 ja 180 §

Jätelaki (646/2011) 5 ja 13 §

Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräykset

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Asunto-Oy Hähkänärinteelle luvan betonibunkkerin jättämiseen maaperään. Toteutuksessa on noudatettava seuraavia määräyksiä:

1. Betonibunkkerin täyttöön saa käyttää kannen purkamisesta syntyneen jätebetonin.
2. Jätebetonin käsittely kohteessa esim. murskaamalla tai pulveroimalla ei ole sallittu.
3. Betonibunkkeri on täytettävä ja tiivistettävä sellaisella puhtaalla maa-aineksella, ettei tilaan jää koloja. Valuma- ja sadevesien imeytyminen on estettävä savella ja maanpinnan kallistuksilla. Betonibunkkerin mahdollisia kertymisvesiä ei saa johtaa maastoon. Alue on maisemoitava viheralueeksi.
4. Kohteesta myöhemmin mahdollisesti purettavaa bunkkerin jätebetonia ei voida hyödyntää maanrakentamisessa, vaan se on toimitettava luvanvaraiseen vastaanottoaikaan.
5. Mikäli myöhemmin on havaittavissa maaperän pilaantumista, maaperä on käsiteltävä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämällä tavalla.
6. Toimenpiteen päättymisestä on ilmoitettava kirjallisesti Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut

Käyttämätön öljysäiliö on poistettu betonibunkkerista, joka on pesty ja rakenteesta on poistettu irtonainen bitumi- ja öljyjäte. Ympäristöteknisen raportin mukaan betonibunkkerinäytteestä todetut öljyhiilivedyt ovat heikosti haihtuvia. Lisäksi todetuista pitoisuuksista ei arvioida liukenevan öljyhiiliveytyjä maaperään, vaan öljyhiilivedyt ovat sitoutuneet betonin huokostilaan. Alue jää viheralueeksi. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole käytössä herkäksi luokiteltavia alueita. Alue ei sijaitse pohjavesialueella, eikä aluetta käytetä esim. ravintokasvien viljelyyn. Lisäksi alueen läheisyydessä ei ole talousvesikaivoja. Näin ollen rakenteessa todetuista pitoisuuksista ei arvioida olevan riskiä ympäristölle tai alueella asioiville.

Koska betonibunkkerin yläosasta otetussa betoninäytteessä B2 todettu öljyhiiliveytyjen pitoisuus ylittää Valtioneuvoston asetuksessa eräiden jätteiden hyödyntämisestä maanrakentamisessa eli ns. MARA-asetuksessa (843/2017) esitetyt kelpoisuuskaavat, ei myöhemmin kohteesta purettua ko. betonia voida hyödyntää maanrakentamisessa vaan se on toimitettava

Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 161	14.12.2016
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 90	13.06.2018

---

luvanvaraiseen vastaanottoipaikkaan.

Tehdyssä tutkimuksessa ei todettu maaperässä VNa 214/2007 kynnysarvoa ylittäviä öljyhiilivetytypitoisuuksia, joten kohteessa ei ole tarvetta maaperän jatkotoimenpiteille tässä vaiheessa.

Betonibunkkerin jäädessä osittain maaperään merkitään kiinteistö kaupungin paikkatietojärjestelmään mahdollisena pilaantuneen maaperän kohteena. Kiinteistökaupan yhteydessä uudelle omistajalle on esitettävä tiedot maanalaisesta betonibunkkerista, jotta tulevaisuudessa rakennushankkeissa osataan asiaan varautua.

Päätöksen täytäntöön pano

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta.

Päätöksestä tiedottaminen

Ote päätöksestä   Hakija
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Päätös on luettavissa kaupungin verkkosivuilla www.salo.fi-Kaupunki ja Hallinto-Päätöksenteko ja organisaatio-Esityslistat ja pöytäkirjat-Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.6.2018.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Maa-aineslupien lupamääräysten muuttaminen, Rudus Oy, Kiikalan Saari, lupa 6-2012 sekä lupa 1-2015

2811/10.03.00.05.01/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 91

Valmistelija: ympäristöinsinööri Sirpa Sorsa, sirpa.sorsa@salo.fi, 02 778 7806.

Asia

Rudus Oy on toimittanut ympäristönsuojeluun 27.11.2017 vapaamuotoisen hakemuksen koskien kahden maa-aineslupan 6-2012 ja 1-2015 lupamääräyksien 12 muuttamista. Lisäksi haetaan lupaa säilyttää varastokasoja, seulontalaitteistoa ja koneen varastokatosta 31.12.2018 päättyvän luvan 6-2012 alueella.

1. Rakennus- ja ympäristölautakunta on 10.10.2012 myöntänyt kiinteistöillä Fillerimonttu 2:73 ja Silvannummi 1:98 maa-aineslupan 6-2012. Lupamääräys 12 on seuraava: "Poltto- ja voiteluaineita ei saa säilyttää alueella. Koneita tai laitteita ei saa pestä, huoltaa tai tankata ottamisalueella. Työnaikainen kalusto tulee säilyttää sille erikseen rakennetulle nesteitä läpäisemättömällä tiiviillä ja katetulla alustalla, joka on luonnontilaisella alueella.

2. Rakennus- ja ympäristölautakunta on 21.1.2015 myöntänyt kiinteistöille Fillerimonttu 2:73, Hiekka-alue 4:3 ja Ojalannummi 2:67 (ns. luiskanvaihto-alue) maa-aineslupan 1-2015. Luvan määräys 12 on seuraava: "Poltto- ja voiteluaineita ei saa varastoida ottoalueella. Koneita tai laitteita ei saa huoltaa tai tankata ottamisalueella. Työnaikainen kalusto tulee säilyttää sille erikseen rakennetulle nesteitä läpäisemättömällä tiiviillä ja katetulla alustalla. Ottamisalueella olevat laitteet tulee suojata asianmukaisesti."

Hakemus

Toiminnanharjoittaja esittää edellä mainittuihin lupamääräyksiin muutosta siten, että koneiden ja laitteiden (esim. seulan) tankkaus voidaan suorittaa alueella valvotusti suojauksen päällä. Muilta osin lupamääräyksiin ei haeta *muutosta*.

Alueelle on rakennettu tiivispohjainen katos kauhakuormaajan säilyttämistä varten. Katoksen edessä on valuma-allas, joka on myös muovitettu. Kauhakuormaajan tankkaustarve on vähäinen. Koneita tankataan kerran kahdessa viikossa, ja kerralla käsiteltävä polttoainemäärä on n. 150 litraa. Polttoaine tuodaan paikalle lava-autolla, jossa on asianmukaiset polttoainesäiliöt. Tankkaus on suoritetaan valvottuna muovitetulla alueella. Imeytysmateriaalia on saatavilla tankkausalueella äkillisen vahingon varalle. Koko Rudus Oy:n henkilökunta ja urakoitsijat ovat suorittaneet Ympäristöturvallisuuskortti- koulutuksen ja siihen sisältyvän öljyntorjuntaharjoituksen. Koneiden ja laitteiden pienimuotoinen valvottu tankkaus ei lisää merkittävästi toiminnan aiheuttamia riskejä ympäristöön.

Rudus Oy hakee myös *lupaa* kauhakuormaajan varastokatoksen säilyttämiseen nykyisellä paikallaan sekä mahdollisen tulevan kauhakuormaajan tankkauspaikan sijoittamiseen kiinteistölle Fillerimonttu

2:73 maa-ainesluvan (6-2012) päättyessä 31.12.2018. Koneen säilytyspaikka (varastokatos) ja mahdollinen tankkauspaikka ovat tarpeen, koska ottotoiminta alueeseen liittyvällä luvan 1-2015 lupa-alueella jatkuu. Rudus Oy purkaa varastokatoksen ja maisemoi pohjan sekä varastokatoksen takaisen luiskan, kun toiminta luiskanvaihtoalueella päättyy. Luiskaa ei pystytä maisemoimaan ennen katoksen purkamista.

Rudus Oy hakee lisäksi *lupaa* varastoida ja tarvittaessa seuloa 1-2015 myönnetyn luvan alueelta otettavaa maa-ainesta maa-ainesluvan 6-2012 alueella myös ko. luvan päättymisen jälkeen 31.12.2018. Koska ottotoiminta luiskanvaihtoalueella ei ole edennyt riittävän pitkälle, tarvitaan nykyinen varastoalue. Silloin ottotoiminnan sujuva järjestäminen alueella on mahdollista. Rudus Oy maisemoi alueen, kun toiminta luiskanvaihtoalueella on edennyt riittävän pitkälle, viimeistään ottoluvan päättyessä luiskanvaihtoalueella. Muutoksella ei ole vaikutusta lupien mukaiseen ottomäärään tai -tasoon tai esitettyihin maisemointitoimenpiteisiin. Luiskanvaihtoalueelle kuljetaan kiinteistön Fillerimonttu 2:73 kautta, joten tieyhteydet alueella säilyvät.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuluttaminen

Muutoshakemusta on kuulutettu Salon kaupungin ilmoitustauluilla 26.1.-26.2.2018. Asiakirjat on nähtävillä Salon kaupungin ympäristönsuojelussa Halikon virastotalossa edellä mainitun ajan viraston aukioloaikoina. Asianosaisille (13 kpl) on lähetetty tiedoksianto hakemuksen vireilläolosta. Kuuleminen on katsottu tarpeelliseksi maanomistajien ja muiden asianosaisten vuoksi, koska tietyille toiminnoille haetaan jatkoa luvan päättymisen jälkeen.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Varsinais-Suomen ELY-keskukselta ja Liikelaitos Salon Vedeltä.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto 27.2.2018

ELY-keskus toteaa lausunnossaan, että varastokatoksen sijoittaminen Fillerimontun ja Silvannummen maa-ainesluvan ottamisalueelle on mahdollista lupakauden päätyttyä. Sen sijaan kauhakuormaajan tankkauspaikan perustaminen varastokatoksen yhteyteen ei ole mahdollista, kun otetaan huomioon ottamisalueen sijainti vedenottamon välittömässä läheisyydessä. Vedenottamon läheisyyden takia ELY-keskus ei myöskään puolla lupamääräyksen 12 muutosta vaan katsoo, ettei öljytuotteiden varastointia ja tankkauksia ottamisalueella tule sallia jatkossakaan.

Maa-ainesluvassa 6-2012 on annettu kunnossapitoa ja jälkihoitoa koskeva lupamääräys(19.), jonka mukaan Fillerimontun ja Silvannummen alueen maisemointia on suoritettava vaiheittain koko ottamisajan. Ottamisalue on oltava maisemoitu lupakauden aikana. Toiminta-alue ja kasojen varastointi on suunniteltava siten, että maisemointityö on mahdollista toteuttaa. ELY-keskus katsoo, että maa-ainesluvan 1-2015 ottamisalueelta otettua maa-ainesta voidaan varastoida ja seuloa Fillerimontun ja Silvannummen ottamisalueella vuoden 2018 jälkeen, jos sillä ei estetä tai vaikeuteta lupamääräyksen mukaista maisemoinnin ja jälkihoidon toteutumista alueella.

Liikelaitos Salon Veden lausunto

Liikelaitoksella ei ole huomautettavaa hakemuksesta.

Toiminnanharjoittajan vastine lausuntoihin 16.3.2018

Rudus Oy ilmoittaa, että se peruuttaa hakemuksensa siltä osin kuin hakemus koskee kauhakuormaajan tankkauspaikan perustamista varastokatoksen yhteyteen Fillerimontun 2:73 alueelle. Rudus Oy ilmoittaa, että kauhakuormaaja tankataan jatkossakin ottamisalueen ulkopuolella. Toistaiseksi tankkaus suoritetaan Kalmankorventien varrella sijaitsevassa hallissa.

Rudus Oy:llä ei ole huomautettavaa ELY-keskuksen lausuntoon siltä osin, kuin se koskee varastokatoksen sijoittamista ja seulontaa. Alueen maise-
mointi tullaan suorittamaan välittömästi, kuin se on teknisesti mahdollista ja asiasta sovitaan valvontaviranomaisen kanssa vuositarkastusten yhteydessä. Tarvittaessa alueen vakuuksien voimassaoloa jatketaan.

Tarkennus ja selostus seulonnasta

Hakemuksen ja saapuneen vastineen johdosta pidettiin neuvottelu hakijan kanssa 14.3.2018. Siinä sovittiin, että Rudus Oy kuvaa tarkemmin seulontaa ja seulontalaitteiston suojausta vedenottamon lähisuojavyöhykkeellä. Asiaa ei ole selitetty aikaisemmassa lupahakemuksessa. Lupaviranomainen harkitsee tämän jälkeen onko seulonta mahdollista polttomootoria käyttäen vedenottamon läheisyydessä vain 300 metrin päässä Kiehuvanlähteen ottamosta.

Ottamisalueella suoritettava seulonta on jaksottaista. Tyypillisesti seulontajaksoja on keskimäärin yksi tai kaksi vuodessa ja ne kestävät kaksi (2) tai kolme (3) viikkoa kerrallaan. Seulonta tehdään siirrettävällä seulontalaitteistolla mahdollisimman lähellä rintausta. Seulontalaitteiston viereen sijoitetaan polttoainesäiliö, josta polttoaine pumpataan seulontalaitteiston polttoainetankkiin. Polttoainesäiliön koko on 1000 -1200 litraa, seulontalaitteiston polttoainetankin koko on noin 200 - 250 litraa. Seulonnassa kuluu päivässä polttoainetta noin 200 litraa.

Polttoainesäiliö, joka on kaksoisvaipallinen ja varustettu ylitäytönestimellä, katetaan telttakatokselle ja sijoitetaan muovitetun alueen päälle. Muovi asennetaan alueelle siten, että se ylettyy myös seulontalaitteiston polttoainesäiliön kohdalle sekä alueelle, jossa polttoainesäiliö tarvittaessa tankataan. Muovitettu alue on reunoiltaan korotettu ja se pidetään puhtaana, jolloin likaisia hulevesiä ei synny. Seulaa ja siihen liittyviä rakenteita ja säiliötä ei varastoida alueella, vaan niitä säilytetään alueella ainoastaan seulonnan aikana. Seulontalaitteiston suojaustoimenpiteet ovat vastaavat kuin Rudus Oy:n Laaksomaan alueella.

Varsinais-Suomen ELY- keskuksen kannanotto

ELY-keskuksen pohjavesiasiantuntijan kanssa käytiin keskustelua seulontalaitteiston sijoittamisesta Härjänvatsan ottamisalueelle vedenottamon välittömään läheisyyteen lähisuojavyöhykkeelle. Kannanotto oli edelleen kielteinen. Saarenkylän kohteen osalta on tarpeen huomioida alueen erityinen herkkyys, kun pohjavedenottamon lisäksi kohteessa on Natura-alue ja suojeltava Kiehuvanlähde. Kohde on vedenottamon arvioidulla lähialueella. Vesioikeus on käsitelty Kaukolassa (Laaksomaan ottamisalue) vesilain mukaiset suoja-alueet. Kaukolan alue on määritellyn mukaisesti lähisuojavyöhykkeen ulkopuolella. Lähialueella öljysäiliöiden varastointeja tai tank-

kauksia ei suositella edes suojausrakenteilla varustettuna. Maa-aineslupa-viranomaiselle jätettiin kuitenkin harkintavaltaa asiassa.

Rudus Oy:n uusi esitys seulontalaitteistojen suojauksesta 9.5.2018

Rudus Oy on tehnyt toisen vaihtoehdoisen esityksen seulontalaitteiston suojaamisesta ja sijoittamisesta vedenottamon lähisuojavaivähykkeelle V-S ELY-keskuksen kielteisen kannanoton jälkeen. Rudus Oy esittää aikaisemmin esitetyn lisäksi kaksi vaihtoehdoista toimintatapaa seulonnan järjestämiselle.

Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2
<p>Seulontalaitteiston viereen sijoitetaan polttoainesäiliö, josta polttoaine pumpataan seulontalaitteiston polttoainetankkiin.</p> <p>Polttoainesäiliön koko on 1000-1200 litraa, ja seulontalaitteiston polttoainetankin koko on n. 200-250 litraa. Seulonnassa kuluu päivässä polttoainetta noin 200 litraa.</p> <p>Polttoainesäiliö sijoitetaan konttiin. Muovi asennetaan alueelle siten, että se ylettyy myös seulontalaitteiston polttoainesäiliön kohdalle sekä alueelle, jossa polttoainesäiliö tarvittaessa tankataan.</p> <p>Muovitettu alue on reunoiltaan korotettu ja se pidetään puhtaana, jolloin likaisia hulevesiä ei synny. Seulaa ja siihen liittyviä rakenteita ja säiliöitä ei varastoida alueella, vaan niitä säilytetään alueella ainoastaan seulonnan aikana. Alueen pohjatasoa nostetaan seulontapaikalla siten, että se on tasolla +79.</p> <p>Tällöin varmistetaan riittävä suojaetäisyys pohjaveteen. Taso vastaa alueelle vuonna 2002 laadittua Härjänvatsan maa-ainesten oton yleissuunnitelmaa.</p>	<p>Seulonta tehdään siirrettävällä seulontalaitteistolla mahdollisimman lähellä rintausta. Seulonta tehdään aggregaattikäyttöisellä seulalla.</p> <p>Aggregaatti ja aggregaatin polttoainesäiliö sijoitetaan konttiin. Polttoainesäiliön koko on esimerkiksi 1000-1200 litraa. Seulonnassa kuluu päivässä polttoainetta noin 200 litraa.</p> <p>Polttoainesäiliö, joka on kaksoisvaijallinen ja varustettu ylitäytönestimellä sijoitetaan konttiin.</p> <p>Kontin eteen asennetaan muovi. Muovi asennetaan alueelle siten, että se ylettyy alueelle, jossa polttoainesäiliö tarvittaessa tankataan.</p> <p>Muovitettu alue on reunoiltaan korotettu ja se pidetään puhtaana, jolloin likaisia hulevesiä ei synny. Seulaa ja siihen liittyviä rakenteita ja säiliöitä ei varastoida alueella, vaan niitä säilytetään alueella ainoastaan seulonnan aikana.</p>

ELY-keskuksen pohjavesiasiantuntija ei ole antanut uutta lausuntoa seulontalaitteistoista.

ASIAN RATKAISU

Rudus Oy:lle maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Salon kaupungin Kiehuvanlähteen vedenottamon lähisuojavyöhykkeellä. Alkuperäisessä maa-ainelupapäätöksessä ei ole hyväksytty koneiden ja laitteiden tankkausta ottamisalueella. Tankkaus ja koneiden sijoittaminen saattavat aiheuttaa riskin pohjaveden pilaantumiselle.

Seulontalaitteet ovat kehittyneet tehoiltaan ja varusteiltaan viime vuosina. Ne ovat yleensä polttomoottori- tai sähkökäyttöisiä. Seulon käyttämä energia voidaan tuottaa myös aggregaatilla, jotka voivat olla sähkö- tai polttoöljyä käyttäviä. Seulontalaitteiden käyttö on yleistynyt maa-ainesten ottoalueilla, kun erilaatuisten hiekkojen sekoittaminen on kasvanut erilaisissa prosesseissa. Sähköseula olisi pohjaveden kannalta turvallisin vaihtoehto vedenottamon lähisuoja-alueella. Tällöin ei tarvita kuin voiteloöljyjä laitteistossa. Hakijan mukaan sähkölinjan tekeminen ottamisalueelle aiheuttaa kohtuuttomat kustannukset.

Valmistelijan ehdotus:

1) Kauhakuormaajan varastokatos voidaan säilyttää maa-aineluvan 6-2012 alueelle maa-aineluvan päättymisen jälkeen, niin kauan kuin otto toiminta maa-aineluvan 1-2015 lupa-alueella jatkuu. Ennen luvan 1-2015 päättymistä varastokatos on purettava ja varastokatoksen takainen luiska ja varastokatoksen alue maisemoitava myös luvan 6-2012 ottamisalueella.

2) Rudus Oy:lle myönnetään lupa varastoida ja tarvittaessa seuloa 1-2015 myönnetyn luvan alueelta otettavaa maa-ainesta luvan 6-2012 alueella, niin kauan kuin lupa 1-2015 on voimassa (vuoteen 2025 saakka). Maisemoituja alueita ei saa avata ottamisalueella 6-2012.

Luvan 6-2012 vakuus on pidettävä voimassa, kunnes ottamisalue on saatu kokonaisuudessaan maisemoitua. Vakuutta voidaan tarvittaessa pienentää vastaamaan avoinna olevia alueita.

3) Ensisijaisesti seulontalaitteiston pitäisi oltava sähkökäyttöinen. Mikäli kaivualueella otetaan käyttöön hakemuksen mukainen aggregaattikäyttöinen seulontalaitteisto, on hakijan noudatettava seuraavia määräyksiä:

- Seulontalaitteiston päästöjen on vastattava sähkökäyttöistä seulastoa. Seulontalaitteisto on sijoitettava tiiviille alustalle.
- Aggregaatti on sijoitettava vähintään tasolle +79 ottamisalueen länsireunaan kiinteälle paikalle, joka on ainakin 450 metrin päähän ottamosta.
- Aggregaatti ja aggregaatin polttoainesäiliö on sijoitettava konttiin. Polttoaineet on varastoitava kaksoisvaipallisessa säiliössä, jossa on ylitäytönestön sekä laponesto.
- Muovitetulle ja reunoiltaan korotetulle tiiviille alueelle sijoitetun kontin eteen on asennettava muovi (HDPE). Muovikalvo (allasmainen) on asennettava siten, että suojamaakerros tasolla +79 säilyy ehjänä eikä altaaseen pääse valumaan valumavesiä. Muovi asennetaan alueelle siten, että se ylettyy alueelle, jossa kontissa olevan aggregaatin polttoainesäiliö tarvittaessa tankataan.

- Muovi on asennettava valmistajan ohjeiden mukaisesti ja varmistuttava sen eheydestä ennen peittämistä. Siirryttäessä uuteen paikkaan, on muovin eheys tarkistettava ja hiekka vaihdettava puhtaaseen. Käytetty hiekka on kuljetettava jäteasemalle pilaantuneena maa-aineksena.
- Muovitettu alue on pidettävä puhtaana, jolloin likaisia hulevesiä ei synny. Seulaa ja siihen liittyviä rakenteita ja säiliöitä ei varastoida alueella, vaan niitä säilytetään alueella ainoastaan seulonnan aikana.
- Muovitetun altaan tilavuutta on tarkkailtava sadevesien osalta siten, ettei allasalue pääse täyttymään eikä vesiä pääse huuhtoutumaan pohja-alueelle ja imeytymään hiekkaan ja sitä kautta pohjaveteen. Ennen rakentamista on altaan rakentamistavasta ja riittävydestä ääritilanteessa esitettävä suunnitelmapiirros laskelmineen ympäristönsuojelun hyväksyttäväksi.
- Työkoneet on tarkistettava päivittäin, jotta voidaan öljyvuoja pystytään ehkäisemään ennakkoon. Koneiden ja laitteiden suojaamiseen ilkvallalta on kiinnitettävä erityistä huomiota. Alueelle on varattava riittävä määrä imeytysainetta mahdollisen vuotovahingon varalle.
- Kaikki alueella toimivat henkilöt on perehdytettävä ympäristönsuojeluun ja toimimaan lupaehtojen mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Lupaviranomainen on tutkinut hakemuksen ja todennut, että se ei aiheuta maa-aineslain seuraamuksia, kun määräyksiä noudatetaan. Kun polttoöljyä tai sähköä käyttävä aggregaatti sijoitetaan ylös (> 10 metrin paksuinen suojakerros) ottamisalueen reunalle lähisuojavyöhykkeen rajalle konttiin, joka on vielä muovialtaan päällä, pienentää se ennalta arvioiden riskiä pohjaveden pilaantumiseen. Aggregaatin tuottama energia menee *sähkötoimiseen* seulontalaitteistoon, jossa on muutamia litroja voiteluöljyä, ja joka on lisäksi muovitetun kalvon päällä. Koneiden ja laitteiden kuntoa on tarkkailtava päivittäin, jotta vuodot havaitaan riittävän nopeasti. Kontin muovikalvojen eheyden ja vesimäärien tarkkailu päivittäin pienentävät pohjaveden ja maaperän pilaantumiskä. Henkilöstön koulutus riskien hallintaan takaa nopean puuttumisen väärin toimintatapoihin, vuotaviin koneisiin ja laitteisiin tai mahdollisesti veden täyttämiin suoja-altaisiin. Ennalta arvioiden lupamääräyksiä huolellisesti noudattamalla voidaan pohjaveden pilaantumiskä vähentää.

Vastaus lausuntoihin

Määräyksissä on huomioitu annetut lausunnot pohjaveden ja maaperän suojelun ja käyttökelpoisuuden säilymisen kannalta.

Lupaehtojen perustelut

Määräykset on annettu pohjaveden ja maaperän suojelemiseksi. Alueen sijainnin takia teknisissä ratkaisuissa on noudatettava parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Tarkastusmaksu

Hakemuksen tarkastamisesta ja käsittelystä määrätään tarkastusmaksu 400 €. Maksu on Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 hyväksymän maa-ainestaksan mukainen.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-ainelaki (555/1981)

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 41 hyväksymä maa-ainestaksa.

Päätöksen julkipano

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätös

Hakija

Ote

Varsinais-Suomen ELY-keskus/ympäristö ja luonnonvarat

Liikelaitos Salon Vesi

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta muuttaa Rudus Oy:n maa-ainestenoton lupien 6-2012 ja 1-2015 ehtoja seuraavasti (kohdat 1 ja 2):

1) Kauhakuormaajan varastokatos voidaan säilyttää maa-ainesluvan 6-2012 alueelle maa-ainesluvan päättymisen jälkeen, niin kauan kuin ottotoiminta maa-ainesluvan 1-2015 lupa-alueella jatkuu. Ennen luvan 1-2015 päättymistä varastokatos on purettava ja varastokatoksen takainen luiska ja varastokatoksen alue maisemoitava myös luvan 6-2012 ottamisalueella.

2) Rudus Oy:lle myönnetään lupa varastoida ja tarvittaessa seuloa 1-2015 myönnetyn luvan alueelta otettavaa maa-ainesta luvan 6-2012 alueella, niin kauan kuin lupa 1-2015 on voimassa (vuoteen 2025 saakka). Maisemoituja alueita ei saa avata ottamisalueella 6-2012.

3) Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että ensisijaisesti seulontalaitteiston pitäisi olla sähkökäyttöinen. Kaivuualueella voidaan kuitenkin ottaa käyttöön hakemuksen mukainen aggregaattikäyttöinen seulontalaitteisto. Tällöin on noudatettava valmistelusta ilmeneviä määräyksiä.

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Perustelut, lainkohdat ja taksan soveltaminen ilmenevät valmistelusta. Muutoksenhaku ja lupapäätöksestä tiedottaminen on valmistelun mukainen.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Viranhaltijapäätökset

Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 92

Rakennus- ja ympäristölautakunnan kokousjärjestelmään on julkaistu ajalla 9.5. - 12.6.2018 tehdyt viranhaltijapäätökset.

Toimielimellä on oikeus ottaa käsiteltäväkseen asia, jossa alempi viranomainen on tehnyt päätöksen. Otto-oikeudesta säädetään kuntalain 92 §:ssä.

Hallintosäännön 48 §:n mukaan asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta tai sen puheenjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai kaupunkikehitysjohtaja.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy päätökset täytäntöön pantaviksi siltä osin kuin ne kuntalain mukaan ovat otettavissa lautakunnan käsittelyyn.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Tiedoksi tulleet

Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 93

Valmistelija: hallintopäällikkö Eeva Koskinen, eeva.koskinen@salo.fi, 02 778 2307 ja lupasihteeri Pirkko Isoviita-Reiman, pirkko.isoviita@salo.fi, 02 778 7808.

Lautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

VARELY/425/2018, 26.4.2018, YSA 239 862, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen päätös Anttilan luonnonsuojelualueen perustamisesta. Perniö, 734-630-1-119, noin 1,65 ha, METSO-kohde. 1676/11.01.04.01/2018.

Apulaisoikeuskanslerin vastaus 07.05.2018 dnro OKV/1170/1/2017, Salon kaupunki 11.5.2018, dnro 559/11.03.01.00/2, kantelu Märynummen tuulivoimaloiden meluhaittoja koskevassa asiassa. Ritva Sinervon mukaan Salon kaupungin viranhaltijat ja lautakunta ovat olleet haluttomia edistämään meluhaittojen selvittämistä.

Apulaisoikeuskanslerin ratkaisu: Salon rakennus- ja ympäristölautakunta on 13.9.2017 päättänyt velvoittaa kaksi toiminnanharjoittajaa suorittamaan melumittaukset 30.4.2018 mennessä. Lautakunnan päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen. Asia on vireillä ja ei siten vielä ratkaistu lainvoimaisesti. Lautakunta on kuitenkin päättänyt velvoittamaan toiminnanharjoittajat suorittamaan melumittauksia.

Asiakirjoista saatavan selvityksen mukaan asukkaiden kirjelmät ja vaatimukset ovat olleet jossain määrin tulkinnanvaraisia ja vaatimukset kohdistuneet puutteellisesti.

Asiassa ei ole ainakaan tässä vaiheessa ilmennyt oikeudellisia perusteita katsoa Salon kaupungin menetelleen lainvastaisesti tai laiminlyöneen tehtäviään tavalla, joka edellyttäisi laillisuusvalvonnallisia toimenpiteitä.

ESAVI/9934/2017, 7.5.2018, päätösno 65/2018/1. Etelä-Suomen aluehallintovirasto muuttaa Lounais-Suomen ympäristökeskuksen 24.5.2007 Korvenmäen jäteaseman toiminnalle myöntämää ympäristölupaa siten, että vaarallisen jätteen kaatopaikka rajataan pois jäteaseman ympäristöluvas- ta. 2518/11.01.00.01/2017.

ESAVI/9732/2017, 7.5.2018, päätösno 64/2018/1. Etelä-Suomen aluehallintovirasto myöntää Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n Korvenmäen ekovoimalaitoksen toiminnalle ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan. Lupa koskee toimintaa, joka käsittää varsinaisen ekovoimalaitoksen (jätteenpolttokattila), jossa poltetaan jätettä enintään 120 000 tonnia vuodessa, polttoaineteholtaan 20 MW:n biolämpölaitoksen (biokattila) sekä hakemuksen mukaisen polttoaineiden varastoinnin. Laitos sijaitsee Korvenmäen jäteaseman alueella kiinteistöllä 734-423-2-2. 2517/11.01.00.01/2017.

ESAVI/2454/2017, 18.5.2018, päätösno 73/2018/2. Etelä-Suomen aluehallintoviraston 8.6.2011 antama päätös nro 50/2011/2, jolla aluehallintovirasto on myöntänyt Liikelaitos Salon Vedelle ympäristöluvan Mathildedalin jätevedenpuhdistamon toiminnalle, raukeaa. Luvan haltii-

jan on noudatettava jätevedenpuhdistamon toiminnan lopettamisessa annettuja määräyksiä. 2341/11.01.00.01/2017.

MH 990/2018, 16.5.2018. Metsähallitus antaa Kirjakkalan-Mutaisten hirvenmetsästäjät ry:lle luvan hirven, valkohäntäpeuran, supikoiran ja minkin vähentämiseen Teijon kansallispuistossa aikaisemman luvan MH 989/2015 mukaisesti. Lupa-alueen pinta-ala on noin 860 ha. Lupa on voimassa 1.8.2018–31.7.2023. 1941/11.01.04.01/2018.

MH 1138/2018, 16.5.2018. Metsähallitus antaa Teijon metsästäjät ry:lle luvan hirven ja valkohäntäpeuran metsästyksen ja ajoon sekä supikoiran ja minkin metsästyksen Teijon kansallispuistossa. Lupa-alueen pinta-ala on noin 2 360 ha. Lupa on voimassa 1.8.2018–31.7.2023. Lupaa ei myönnetä villisian pyyntiin. 1983/11.01.04.01/2018.

MH 5144/2017, 16.5.2018. Metsähallitus antaa Joutnan metsästäjät ry:lle luvan hirvenajoon Teijon kansallispuistossa kiinteistöllä 734-891-1-4. Lupa-alueen pinta-ala on 10 ha. Lupa on voimassa 1.8.2018–31.7.2028. 1942/11.01.04.01/2018.

ESAVI/10262/2014, 22.5.2018, päätösno 78/2018/1. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt ympäristöluvan sikalatoiminnalle ja sen laajentamiselle kiinteistöllä 734-643-1-24. Ympäristölupa koskee 140 emakon ja 1 100 lihasian sikalaa. AVI on hylännyt hakemuksen etäsäiliöiden (2 232 m³) osalta. 1031/11.01.00.01/2017.

VARELY/807/2018, 24.5.2018. Luonnonsuojelulain 49 §:n 3 momentin mukainen poikkeuslupa, joka koskee rauhoitetun lintulajin häirintää ja tappamista. Varsinais-Suomen ELY-keskus on antanut luvan naakkojen hävittämiseen ja karkottamiseen ampumalla Inkereen kartanon viljelyksessä olevilla tiloilla. Luvalla saa ampua enintään yhteensä 90 naakkaa luvan koko voimassaoloaikana ja enintään 30 naakkaa vuodessa. Lisäksi naakkoja saa pelotella ilmaan ampumalla ympäri vuoden. Lupa on voimassa 14.4.2021 saakka lukuun ottamatta vuosittaista pesintäaikaa 15.4.-20.6. 2026/11.01.04.01/2018.

Tukes 850/35/2018, 25.5.2018, KaivNro:6804, päätös kaivosturvallisuusluvan myöntämisestä. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain (621/2011) nojalla Salon Mineraali Oy:lle kaivosturvallisuusluvan Hyypiämäen kaivospiirin laajennusalueelle. 2008/11.01.00.01/2018.

Tukes 1705/341/2018, 31.5.2018. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa Gasum Oy:lle luvan rakentaa julkisen tankkausaseman (CNG-tytäraseman), joka sisältää kaksi kappaletta maksimissaan 20 000 litran CNG-pullokotteja. 1288/11.01.00.01/2018.

VARELY/1678/2018, 31.5.2018, YSA 240 544, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen päätös Kaivosmäen luonnonsuojelualueen perustamisesta. Perniö, 734-645-3-68, noin 5,05 ha, METSO-kohde. 2151/11.01.04.01/2018.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Muut asiat

Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 94

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Keskusteltiin Enäjärven tilanteesta talvella tapahtuneen ympäristörikoksen jälkeen, sekä muista ajankohtaisista asioista.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Kokouksen lopuksi puheenjohtaja esitti koko lautakunnan puolesta kiitokset Esa Niemiselle ja Pirkko Parangolle kaupungin hyväksi tekemästään työstä heidän siirtyessään eläkkeelle.

Yhteiskäsittelylupa, Paarskylä, Uusi-Ketunböle, 734-611-1-383, lupa 1-2018

1852/10.03.00.05.05/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 95

Valmistelija: ympäristöinsinööri Sirpa Sorsa, sirpa.sorsa@salo.fi, 02 778 7806.

Asia

Päätös maa-ainelain 4 a §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen.

Päätös sisältää ratkaisun maa-ainelain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Luvan hakija

[REDACTED]

Ottotoiminta ja sen sijainti

Kylä, tila, rekisterinumero (RNo)	Paarskylä, Uusi-Ketunböle 1:383
Kiinteistötunnus	734-611-1-383
Ottamisalueen pinta-ala	5,354 ha
Kaivualueen pinta-ala	3,361 ha
Ottamissuunnitelma	on
Kaivannaisjätehuoltosuunnitelma	on
Otettava maa-ainelaji	kallio
Otettavaksi esitetty ottomäärä	360.000 m ³
Vuotuinen otto	36.000 m ³
Ottoaika	10 vuotta
Kuuleminen	on (YSL 43 §) suoritettu viranomaisen toimesta
Lausunnot pyydetty	on (MAL 3.7 §, MAA 4 §, YSL 42 §, YSA 12 §)
Alin maa-ainesten ottotaso	+55,00 - +57,00 (N2000-korkeusjärjestelmä)

Luvan hakemisen peruste

Maa-ainelain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 c ja e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä

vä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Luvasta käytetään nimitystä yhteiskäsitteilylupa.

Lupaviranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (VNa ympäristönsuojelusta 713/2014) 2.1 § kohta 6 a ja b mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin kuuluu kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Maa-ainesten ottamista koskevan asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §). Yhteiskäsitteilyluvan toimivaltainen lupaviranomainen on ympäristönsuojeluviranomainen YSL 34 §:n mukaisesti.

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Asian vireilletulo

Ympäristö- ja maa-aineslupahakemukset sekä ottosuunnitelma on toimitettu 13.7.2017 ympäristönsuojeluviranomaiselle. Suunnittelija ja valmistelija ovat keskustelleet lupahakemuksista useamman kerran. Vesienvälöntaohjelmaa on täydennetty 14.8.2017. Päätösesitys on annettu hakijalle tiedoksi huhtikuun 2018 lopulla. Hakijan pyynnöstä pidettiin palaveri vielä 24.5.2018. Lautakunnan oheismateriaalina ovat lähestymiskartta, ottamissuunnitelman nykytilanne- ja lopputilannekartat sekä luettelo muistutuksen ja mielipiteen tehneistä.

Alueen kaavoitustilanne

Salon seudun maakuntakaavassa ottamisalue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Alueen välittömään läheisyyteen ei ole merkitty alue- tai kohdevarauksia. Lähin kohde on Linnamäki, sm 035, hautaröykkiöt, jotka ovat alueesta koilliseen n. 430 metrin päässä.

Ottamisaluetta ei ole merkitty Varsinais-Suomen valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin kallioalueisiin tai Natura 2000 -kohteisiin. Alueella ei ole voimassa yleiskaavaa. Lähin asemakaava-alue sijaitsee Perniön asemalla, jonne on matkaa noin 2,3 km.

LUPAHAKEMUKSISSA ESITETYT ASIAT JA OTTAMISSUUNNITELMA SEKÄ SIJAINNIPAIKAN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Sijainti

Toiminta sijoittuu Puolanmäen viereiselle kallioalueelle Perniön asemalta kaakkoon ja Tammisaari-Jokioinen kantatieltä (nro 52) noin 3,4 km itään. Ottamisalue sijaitsee [REDACTED] omistamalla kiinteistöllä Uusi-Ketunböle 1:383.

Lähin loma-asunto sijaitsee ottamisalueesta etelään noin 320 m päässä ja lähin ympärivuotinen asunto noin 500 m päässä kaakkoon.

Maaperätiedot

Alueen kiviaines on kalliota. Ottamisalue on harvakseltaan mäntyä kasvavaa kuivaa kallioaluetta. Kalliot työntyvät paikoitellen maanpintaan ja kohoavat korkeimmillaan noin +77 mpy korkeuteen. Ottamisaluetta ympäröivät alueet ovat olleet metsätalouskäytössä.

Pohjavesiolot

Alueella ei ole havaittu pohjavesilammikoita. Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole kaivoja eikä muita vedenottoaikoja. Tarvittaessa lähimmät kaivot kartoitetaan. Alue ei sijaitse tärkeällä eikä vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella.

Laitoksen toiminta*Kiviainesten ottaminen*

Yhteiskäsittelyssä maa-aines- ja ympäristölupia haetaan uudelle toiminnalle koskemattomalla alueella. Kalliokiviaineksia otetaan ja jalostetaan kaupallisessa tarkoituksessa.

Yhteiskäsittelylupaa haetaan 10 vuodeksi. Lupakausi jaetaan kahteen eri vaiheeseen. Ottamisalueen kokonaispinta-ala on n. 5,354 ha ja kaivualueen n. 3,361 ha. Louhittavan kiviaineksen ottamismäärä on yhteensä n. 360.000 m³.

Ensimmäisen vaiheen pinta-ala on 1,773 ha ja ottamismäärä 200.000 m³. Toisen vaiheen pinta-ala on 1,588 ha ja ottamismäärä 160.000 m³. Mahdolliset käyttöön kelpaamattomat ainekset voivat pienentää tätä määrää.

Ottaminen aloitetaan kaivualueen lounaisosasta, josta louhimista jatketaan kohti koillista. Kaivualueen koillisosassa louhinta ulotetaan alimmillaan tasoon + 57 mpy ja lounaassa tasoon + 55 mpy. Kallion louhinta ulotetaan enimmillään 19 metriä nykyisen maanpinnan alapuolelle. Reunaluiskat muotoillaan tarpeellisin osin kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Pohjan kallistuksella saadaan pinta- ja valumavedet sekä toiminnassa käytettävät vedet johdettua louhoksen kaakkoiskulmaan rakennettavaan selkeytysaltaaseen, josta ne johdetaan ottamisalueen ulkopuolelle. Louhoksen yläreunalle laitetaan lippusiima.

Louhintaa ja murskausta haetaan tehtäväksi maanantaista perjantaihin klo 6-22, poraamista ja rikotusta klo 7-21 ja räjäyttämistä klo 8-18. Tavarantoiminnan lastausta ja poiskuljetusta tehdään ma-pe klo 6-22 ja la klo 8-18. Kuljetuksia ei tehdä sunnuntaisin eikä arkipyhäisin. Kaikkea toimintaa haetaan ympärivuotiseksi.

Käytetyt menetelmät ja laitteet sekä raaka-aineet

Murskeen arvioitu vuosituotto on 90.000 t/a ja maksimissaan 110.000 t/a. Kallio räjäytetään dynamiitilla, aniinilla tai anfolilla, joiden kulutus on keskimäärin 30.000 tonnia vuodessa. Räjähdyksineitä ei säilytetä alueella, vaan panostajat tuovat ne mukanaan. Kiviaineksen louhinta, rikotus, murskaus ja seulonta tehdään siirrettävällä murskauslaitoksella, joka on tela-alustainen murskauskalusto (ns. Lokotrack). Se on hyvin koteloitu ja äänieristetty. Laitteisto koostuu aggregaatista, syötinosasta, esi-, väli- ja jälkimurskaamista, seulastosta ja siilo-osasta sekä kuljettimista.

Ottamisalueelle sijoitetaan toiminnassa kulloinkin tarvittavaa irrotus- ja murskaus- sekä kaivu- ja kuormauskalustoa. Liikkuvaa kalustoa säilytetään

tään luonnontilaisella alueella varsinaisen kaivualueen ulkopuolella. Alueella ei korjata koneita eikä laitteita.

Polttoaineena käytetään kevyttä polttoöljyä, jota kuluu 60.000 l/a. Alueella ei tulla säilyttämään polttoaineita. Murskausten aikana urakoitsijat säilyttävät polttoainetta tilapäisesti säiliöautossa. Toiminnassa käytettävä energia tuotetaan polttomoottoreilla ja aggregaattilla.

Toiminnassa käytettävä kasteluvesi otetaan alueelle tehtävästä pintavesien laskeutusaltaasta. Vettä arvioidaan kuluvan 500 - 1.000 kuutiota vuodessa. Työaikaisissa taukotiloissa syntyvät jätevedet johdetaan septitankkiin.

Pintamaiden varastointi ja käsittely

Pintamaita arvioidaan tulevan n. 10.000 m³, kantoja sekä hakkuutähteitä 1.000 m³ ja kiviä tai -tuhkaa 100 m³. Selkeytysaltaiden hienoaineksia tulee noin 50 m³. Pintamaat käytetään ottamisalueen jälkihoitoon ja maisemointiin. Kannot viedään hyödynnettäväksi ottamisalueen ulkopuolelle. Kivipölyn ja tuhkan sekä altaiden hienoaineksien käsittelystä ei ole hakemuksissa mainintaa.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Alueen liikenne johdetaan omaa tilus- ja rasiitetietä pitkin Suokulman yksityistielle ja edelleen Tammisaari-Jokioinen kantatielle. Sorapintaisen Suokulman yksityistien mahdollisia pöly- yms. haittoja pyritään pienentämään tiivistämällä tarpeellisin kohdin tien pintaa sepelillä, kastelulla tai suolamalla ja lanaamalla tietä. Raskasta liikennettä on 0 - 40 käyntiä vuorokaudessa. Tiesuunnitelmaa on korjattu 12.10.2017. Ottamisalueelta tehdään uusi yhdystie Suokulmantielle siten, että liikenne ei enää kulje lähimpien talojen ohitse.

Ottamisalueen jälkihoito

Louhintatoiminnan loputtua suoritetaan seuraavat jälkihoitotoimenpiteet:

1. Kaivualueelle levitetään takaisin siitä kuoritut pintamaat ja alue uudistetaan luontaiseksi metsämaaksi.
2. Tarvittaessa aluetta täydennetään istuttamalla joukkoon myös erilaisia taimia (sekametsä noin 2.500 kpl/ha).
3. Mikäli pintamaita ei ole tarpeeksi, voidaan alueelle tuoda ja käyttää hiekkaan sekoitettua humusta tai turvetta (minimipaksuus noin 20 - 30 cm).
4. Ottamistoiminnan jälkeen alue palautetaan metsätaloudeksi.

Haetut toiminta-ajat

<i>Toiminto</i>	<i>Keskimääräinen toiminta-aika (h/a)</i>	<i>Päivittäinen toiminta-aika</i>
Murskaaminen	1.000	ma-pe klo 6-22
Poraaminen	150	ma-pe klo 7-21
Rikotus	ma-pe klo 7-21	ma-pe klo 7-21
Räjähdyttäminen	ma-pe klo 8-18	ma-pe klo 8-18

Kuormaaminen ja kuljetus	ma-pe klo 6-22 la klo 8-18	ma-pe klo 6-22 la klo 8-18
--------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Kiviainesta murskataan, porataan, rikotaan ja räjäytetään 2-3 kertaa vuodessa. Kuljetuksia tehdään ympäri vuoden. Seulan toiminta-aikaa ja seulotun kiviaineksen määrää ei ole arvioitu hakemuksissa.

Toiminnan ympäristövaikutukset

Ottamistoiminnan vaikutuksia ympäristöön on arvioitu asiantuntijoiden laatimilla erillisillä selvityksillä. Hakemukseen on liitetty ympäristömeluselitys, tärinän tarkkailusuunnitelma ja kaivokartoitus.

Melu

Promethor Oy on tehnyt ympäristömeluselityksen, jossa tarkastellaan kiviaineksen louhinnan ja murskauksen aiheuttamaa melua ottamisalueelle ja sen ympäristössä. Melun leviämistä on tarkasteltu laskennallisesti mallintaen. Melulaskennat on tehty erikseen louhinnalle ja murskaukselle, sillä ne tehdään eri ajankohtina. Tähän on päädytty osin meluntorjunnallisista ja osin käytännön syistä. Lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee n. 400 metrin ja lähin lomarakennus n. 340 metrin etäisyydellä ottamisalueesta.

Tulosten perusteella toiminnan päiväajan keskiäänitason raja-arvo on lomarakennuksilla 45 dB(A) ja asuinrakennuksilla 55 dB(A). Laskennassa on huomioitu osittainen impulssimelukorjaus (rikotus). Poraustoimintaa voidaan tehdä alussa vain päiväaikana (+8 h) ja toiminta-alueen eteläreunalle on tehtävä 4,5 metriä korkea meluvalli. Meluvalli tarvitaan myös toiminnan vaiheen 2 porauksen melun leviämisen estämiseksi, mutta poraukselle ei ole enää tarpeen asettaa aikarajoitusta. Meluvallit voidaan tehdä varastotai pintamaakasoista. Tällöin louhintatoiminnan aiheuttama päiväajan keskiäänitaso täyttää selvästi kaikilla melulle herkillä kohteilla melutason raja-arvot. Louhinnan alussa päiväajan keskiäänitaso on suurimmillaan etelän lomarakennuksilla noin 44 - 45 dB(A), kun meluntorjunta on toteutettu. Jos meluntorjuntaa ei toteuteta, keskiäänitaso on n. 50 dB(A), ja se ylittää melun raja-arvon.

Louhinnan siirtyessä koilliseen vaiheeseen 2, melutaso kasvaa idässä ja pysyy muualla lähes samansuuruisena. Vakituksilla asuinrakennuksilla melun päiväajan keskiäänitaso on suurimmillaan noin 46 dB(A). Murskaus-toiminnan aiheuttaman melun päiväajan keskiäänitaso on kaikissa tilanteissa melulle herkillä kohteilla selvästi alle raja-arvojen ilman erityistä meluntorjuntaa. Päiväajan keskiäänitaso on suurimmillaankin selvästi alle 50 dB(A) kaikilla asuinrakennuksilla ja korkeintaan 45 dB(A) kaikilla lomarakennuksilla. Melutasot pienenevät hieman ympäristössä louhinnan ja murskauksen edetessä.

Raja-arvojen saavuttaminen edellyttää louhinnan (poraus) osalta esitetyn kaltaisen meluntorjunnan toteuttamista. Louhinta ja murskaus on tehtävä eri päivinä louhinnan alkuvaiheessa. Louhinnan puolen välin jälkeen molempia toimintoja on kuitenkin mahdollista tehdä yhtäaikaisesti ilman, että melun raja-arvot sen takia ympäristössä ylittyisivät. Mikäli käytetään ns. "hiljaista poraa" on molempia toimintoja mahdollista tehdä aina yhtäaikaisesti.

Laskentatuloksiin on tehty osittainen melun impulssimaisuuskorjaus, jolloin

osaan äänen tehotasoista on lisätty +5 dB. Osittaisen korjauksen voidaan arvioida vastaavan todellista ympäristössä havaittavaa keskimääräistä tilannetta ottamisalueen ulkopuolella alle 1000 m etäisyyksillä. Tällöin melutasoja tarkastellaan ympäristömelun mittaushajon mukaisesti useina eri päivinä. Laskentamalli laskee melutasot melun leviämisen kannalta suotuisissa sääolosuhteissa. Todellisuudessa suotuisia sääolosuhteita melun leviämiseksi tiettyyn tarkastelusuuntaan esiintyy ajoittain sääolosuhteiden mukaisesti. Saattaa olla myös tilanteita, joissa melutasot eivät ole missään ilmansuunnassa niin suuria kuin melukartoissa, esimerkiksi tuulen ollessa voimakas (selvästi yli 5 m/s). Toisaalta joinain päivinä, säätilan ollessa erittäin suotuisa melun leviämiseksi, melutaso voi olla myös laskentatulosta suurempi. Mitä kauempana tarkastelupiste sijaitsee, sitä suurempi on todennäköisyys mittaushavaintojen poikkeamalle laskentamallin antamiin tuloksiin. Vastatuuleen melun leviäminen on huomattavasti laskentamallin antamaa tulosta pienempää. Ero myötä- ja vastatuuleen mitattaessa voi olla esimerkiksi jo 500 m etäisyydellä yli 20 dB(A).

Tärinä

Promethor Oy on myös tehnyt ottamistoiminnasta aiheutuvan tärinän seuraamiseksi ja mittaamiseksi tarkkailusuunnitelman. Tarkastelualueeksi on otettu avolouhoksesta 500 metriä. Lähin vakituinen asuinrakennus ja lomarakennus sijaitsevat noin 400 m etäisyydellä avolouhoksen eteläpuolella. Suunnitellun avolouhoksen ympäristössä 500 metrin säteen sisällä on kolme (3) lomakiinteistöä ja kaksi (2) asuinkiinteistöä. Lähelle 500 metrin rajausta jää alueen kaakkoispuolelle lisäksi yksi (1) asuinkiinteistö. Käytännössä 400 metrin rajauksen sisälle jää yksi lomarakennus.

Rakennuskatselmus esitetään tehtäväksi ennen louhintatöiden aloittamista rakennuksilla Alhomäki 734-611-1-369, Virtanen 734-611-1-97, Koivula 734-611-1-117, Mäntykankare 734-611-1-273, Ketunpyöli 734-611-1-379 ja Korkki 734-611-1-174, jotka sijoittuvat 500 metrin etäisyydelle lähimmästä suunnitellusta räjäytyskohdasta. Louhintatöiden aikana suoritetaan välikatselmuksia, jos tärinämittaustulosten tms. syiden johdosta ne arvioidaan tarpeelliseksi. Suoritettavien katselmusten yhteydessä määritetään rakennusten oleelliset rakennusmateriaalit ja perustamistavat. Lisäksi maaperätiedot selvitetään mahdollisuuksien mukaan. Näiden tietojen perusteella määritetään rakennuksille tärinän heilahdusnopeuden ohjeavot.

Tärinää esitetään mitattavaksi vähintään kahden ensimmäisen räjäytyksen aikana kahdella (2) kiinteistöllä 734-611-1-174 ja 734-611-1-369. Tarkemat mittaushajon valitaan alkukatselmoinnissa tehtävien havaintojen perusteella. Ensisijainen mittaushajon kiinteistöillä on ns. päärakennuksen sokkeli. Ensimmäisten mittaustulosten perusteella arvioidaan myös seuraavien tärinämittausten tarpeellisuus.

Pöly ja muut ilmapäästöt

Toiminnasta arvioidaan tulevan hiukkasia (ml. pöly) enintään 0,2 mg/m³/h. Typen oksideja pääsee ilmaan 0,4 tonnia, rikkidioksidia 0,006 tonnia ja hiilidioksidia 200 tonnia vuodessa.

Pohja- ja pintavesi

Maanmittauspalvelu Pelto-Timperin Ky on tehnyt täydennyksenä hakemukseen kaivokartoituksen naapurikiinteistöillä 500 metrin etäisyydellä tulevan louhoksen reunasta elokuussa 2017. Kaivoja oli kuusi (6). Ainoastaan [REDACTED] käyttivät kaivovettä talousvetenään. Muut kiinteistöt ovat liit-

tyneet Kosken vesiosuuskuntaan ja kaivovettä käytetään lähinnä pesu- ja kasteluvetenä. Kaivokartoituksen aikana vedenpintojen korkeudet mitattiin. Erillistä vesientarkkailuohjelmaa ei ole esitetty.

Jätteet

Toiminnassa syntyy arviolta 0,1 t/a kiinteää yhdyskuntajätettä. Jätteet säilytetään katetuissa keräysastioissa, joista ne toimitetaan Perniön pienjäteasemalle tai Korvenmäen jäteasemalle. Metallijätettä tulee enintään 0,5 tonnia vuodessa. Jätteille on katettu keräysastia, ja jätteet toimitetaan Korvenmäen jäteasemalle. Jäteöljyjä ei tule toiminnasta. Mikäli vaarallisia jätteitä tulee, ne toimitetaan Ekokemiin tai vastaavaan laitokseen.

Ottamistoiminnan ympäristövaikutusten arviointi

Suunnittelualueella ei ole erityisiä luonnon- tai maisemansuojellisia arvoja. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole ympärivuotista asutusta eikä loma-asutusta, joten toiminnasta ihmisille aiheutuvat haitat jäävät alueen syrjäisen sijainnin takia vähäisiksi.

Suunnitelman mukaisella kiviaineksen ottamisella ei katsota olevan merkittävää vaikutusta alueen pinta- ja pohjavesioloihin eikä kasvillisuuden kannalta tärkeisiin kosteusolosuhteisiin.

Ottamisalueen reunoille jäävä puusto ja reunaluiskat sekä pintamaista läjitysalueille rakennettavat vallit ja varastointialueella olevat varastokasat toimivat tehokkaina melu-, pöly- ja näkösuojina. Louhostoiminta rajoittuu kaikilta osin hakijan omistamiin metsäalueisiin.

Toiminnan jälkeen kaivualue maisemoidaan. Se nopeuttaa kasvillisuuden ja eläimistön palautumista alueelle. Puuston kasvaessa myös maiseman muodonmuutokset vähitellen häviävät ja alueen pintakasvillisuuden uusiutuessa pohjavesien suojelu paranee. Täten suunnitelman mukaisen ottamistoiminnan aiheuttamat haitat ovat vähäisiä.

Toiminnan vaikutusten rajoittaminen

Toiminnassa noudatetaan työturvallisuuslainsäädännön vaatimuksia. Melua torjutaan meluvallein. Pölyä ja melua aiheuttavat toiminnot ja työvaiheet tullaan järjestämään siten, että valtioneuvoston antamat ohjearvot eivät ylitä lähimmässä häiriintyvässä kohteessa. Pölyhaittoja torjutaan ja vähennetään yksityistien ja kiviaineksen kastelulla, kiviainekasojen sijoittelulla ja pitämällä kiviaineksen putoamiskorkeudet riittävän pieninä.

Mahdollinen vesien ja maaperän likaantuminen estetään noudattamalla huolellisuutta haitallisten aineiden käsittelyssä. Alueella ei pääsääntöisesti tulla säilyttämään polttoaineita. Murskauksen aikana urakoitsijat säilyttävät polttoaineita tilapäisesti säiliöautossa.

Koneiden ja laitteiden sekä murskaamon öljy- tai polttoainevuodot ja tankkausten yhteydessä tapahtuvat ylivuodot ovat toimintaan liittyviä riskejä. Mahdolliset vuodot ovat yleensä melko harvinaisia ja vähäisiä sekä haitoitetaan rajallisia. Alueella säilytetään turvetta tai muuta öljyn imeytysainetta vähintään yksi turvepaali/kone.

Toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Koneiden ja laitteiden käyttäjät tarkkailevat niiden kuntoa ja toimintaa sekä tarvittaessa kes-

keyttävät tuotannon, kunnes häiriö on poistettu. Ympäristövahingosta tiedotetaan ensitorjunnan jälkeen palokunnalle ja ympäristöviranomaiselle sekä maa-ainesten ottamista valvovalle viranomaiselle. Työmaalla tulee olla näkyvillä pelastuslaitoksen ja ympäristöviranomaisten yhteystiedot.

Mahdollisen ilkivallan estämiseksi toiminta-alueelle johtavalle kulkutielle asennetaan lukittava kettinki tai puomi. Kulkutien varrelle pystytetään myös työmaa-alueesta kertovia varoitus- ja kieltotauluja. Tarvittaessa toiminta-alueelle asennetaan tallentava kameravalvonta.

Toiminnassa käytettävät vedet ja valumavedet johdetaan suunnitelmakartalle merkittyyn selkeytsaltaaseen ennen ottamisalueen ulkopuolelle johtamista. Louhoksen yläreunalle laitetaan lippusiima.

Tarkkailu

Kaikilla eri valvontaviranomaisilla on esteetön pääsy louhosalueelle. Ottamistoimintaa ja toiminnasta mahdollisesti aiheutuvia haittoja tarkkaillaan, seurataan ja raportoidaan viranomaisten esittämien vaatimusten mukaisesti ja lupapäätöksen edellyttämällä tavalla. Tarvittaessa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin mahdollisten ympäristöhaittojen pienentämiseksi yleisesti hyväksyttävälle tasolle.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltamisesta

Kivien murskaus siirrettävällä laitoksella on nykyisin yleisesti käytössä. Lokotrack-tyyppinen tela-alustainen murskausasema on hyvin koteloitu ja äänieristetty. Laitoksella ei ole ympäristöasioiden hallintajärjestelmää, koska toiminta on pienimuotoista.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksista tiedottaminen

Hakemuksista on tiedotettu kuuluttamalla Salon kaupungin ilmoitustauluilla 13.9. - 13.10.2017, ja Salon Seudun Sanomissa on julkaistu kuulutus 13.9.2017. Asiakirjat on pidetty nähtävillä Salon kaupungin ympäristönsuojelussa Halikon virastotalossa edellä mainitun ajan viraston aukioloaikoina. Asianosaisille (18 kpl) on lähetetty tiedoksi luvan vireillöolosta.

Lausunnot

Lausuntoja on pyydetty Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat sekä liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueilta, Liikennevirastolta, Salon kaupungin kaupunkisuunnittelulta ja ympäristöterveydenhuololta, Varsinais-Suomen maakuntamuseolta, Varsinais-Suomen liitolta, Salon seudun luonnonsuojeluyhdistykseltä ja Suomen lepakkotieteelliseltä yhdistykseltä.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö- ja luonnonvarat 27.10.2017
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa, että alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita eikä Natura 2000 - alueita. Käytettävissä olevien rekisteritietojen perusteella alueella ei ole tiedossa erityisiä luonnonsuojellisia arvoja. Aluetta ei ole luokiteltu 1990-luvulla tehdyssä valtakunnallisessa kallioalueiden inventoinnissa luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaaksi kallioalueeksi.

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Ottamisalueen läheisyydessä olevat talousvesikaivot on kartoitettu. Ne ovat betonirengaskaivoja.

Louhintataso on ympäröivien peltoalueiden tasoa ja kaivojen pohjavedenpinnan tasoa ylempänä. Louhoksen valumavedet johdetaan selkeytysaltaan kautta, mutta vesien johtamisreittiä ei suunnitelmassa ole tarkemmin selvitetty. Samalla kallioalueella ottamisalueen koillispuolella on Linnamäki, jossa on muinaisjäännösrekisterin mukaan pronssikautisia kiviröykkiöitä.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue katsoo, että maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalta alueelta on mahdollista luonnon- ja vesiensuojelun kannalta. Lupaa myönnettäessä on otettava huomioon seuraavaa:

- Turun maakuntamuseon arvio on pyydettävä toiminnan vaikutuksista muinaisjäännösten ja Linnamäen tilaan.
- Toiminnasta ei myöskään saa aiheutua haittaa läheiselle asutukselle.
- Ottamisalueen rajauksen osalta on varmistuttava siitä, ettei louhintatointa näy haitallisesti kaukomaisemassa.
- Ottamistoiminnan yhteydessä on huolehdittava siitä, ettei ympäristölle haitallisia aineita pääse maaperään tai pinta- tai pohjaveteen.
- Lähimpien talousvesikaivojen veden laatua ja korkeutta tulee seurata vuosittain.

Pohjavedestä tutkitaan ainakin vedenpinnan korkeus, lämpötila, pH, sameus, happi, kemiallinen hapenkulutus, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt, koliformiset ja *E.coli* bakteerit ja aistinvaraisesti haju ja maku. Ainakin ensimmäisellä tarkkailukerralla ennen toiminnan aloittamista vedestä on suositeltavaa tutkia myös metallit. Saatujen tulosten perusteella tarkkailuväliä voidaan jatkossa tarvittaessa harventaa.

- Alueelle kertyvät vedet tulee johtaa pois laskeutusaltaan kautta ja altaaseen kertyvä kiintoainese tulee poistaa tarpeen mukaan altaan toiminnan varmistamiseksi.
- Tarkemmat tiedot laskeutusaltaan mitoituksesta ja vesien johtamisjärjestelyistä tulisi esittää ennen toiminnan aloittamista.

Alueelta lähtevän veden laatua tulee tarkkailla vuosittain laskeutusaltaan jälkeen määrittelyistä havaintopaikasta. Vedestä tulisi analysoida lämpötila, pH, sähkönjohtavuus, kokonaistyyppi, nitraatti, alkaliteetti, KMnO₄, väriluku, sameus, kiintoaine sekä öljyhiilivedyt (aistinvaraisesti). Ainakin ensimmäisellä tarkkailukerralla vedestä on suositeltavaa tutkia myös metallit. Saatujen tulosten perusteella tarkkailuväliä voidaan tarvittaessa harventaa jatkossa.

- Kuivatusjärjestelyistä ei saa aiheutua haittaa (esim. maiden vettymistä) ympäristölle eikä kuivatusveden virtausreitit varrella oleville maanomis-

tajille.

- Meluselvityksen tulosten ja asutuksen läheisyyden perusteella toiminnan meluvaikutuksia tulisi tarkkailla säännöllisesti.
- Ympäristöluvan mukaisessa toiminnassa noudatetaan kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annettua asetuksesta (VNA 800/2010), ellei lupapäätöksessä ole määrätty asetusta tiukempia määräyksiä.
- Alueen maisemoinnin osalta on huomioitava, että louhoksen metsittyminen edellyttää ainakin 0,5 metrin irtomaakerrosta louhoksen pohjalla.
- Lupaa toiminnan aloittamiseen ennen lainvoimaiseksi tuloa ei tule myöntää uudelle luonnontilaiselle alueelle, koska louhinnassa alueen palauttaminen alkuperäiseen luonnontilaan ei ole mahdollista.

Varsinais-Suomen ELY-keskus, liikenne- ja infrastruktuuri 27.10.2017

Lausunnossa todetaan

- Mikäli ottamisalueen maa-ainekuljetukset aiotaan ohjata Suokulman yksityistien kautta, on varmistettava ko. yksityistien kantavuudesta ja stabiiliteetista.
- Koska yhdistie kulkee osittain rata- alueen lunastusyksiköllä, on asia varmistettava kantavuusmittauksin ja stabiiliteetilaskelmin. Mikäli mittaukset ja laskelmat osoittavat, että tietä on kunnostettava, on toimenpiteet ja tarpeelliset korjaukset tehtävä ennen toiminnan aloittamista.
- Lisääntyvästä tienkäytöstä ei saa aiheutua haittaa radan sivuojan toimivuudelle ja kuivatusongelmia ratarakenteille.
- Rautatien ylikulkusillan (Eenin) osalta on varmistettava, että siltarakenteet kestävät kuljetusten aiheuttaman lisäkuormituksen.

Varsinais-Suomen maakuntamuseo 9.10.2017

Lausunnossa todetaan, että lupahakemuksen mukainen ottamisalue sijaitsee Puolanmäen kallioalueen keski- ja lounaisosissa, jolla ei louhintatoimintaa ole aikaisemmin ollut.

Ottamisalue sijaitsee Tammisaari-Jokioinen kantatieltä noin 3,4 km itään ja rajoittuu maanomistajan omiin metsäalueisiin. Lähin muinaisjäänös, Linnamäellä sijaitseva Puolanmäki (tunnus 586010023) -niminen hautaröykkiökohta sijaitsee ottoalueesta noin 430 metriä koilliseen. Kohteeseen kuuluu viisi röykkiötä, joista yksi on tuhoutunut.

Maakuntamuseon arkeologi on tarkastanut kohteen vuonna 2015. Varsinais-Suomen maakuntamuseo toteaa, että toiminta-alue on riittävän kaukana muinaisjäänöskohteesta, eikä näin ollen aiheuta uhkaa tämän säilymiselle.

Liikennevirasto 22.8.2017

Liikennevirastolla ei ole lausuttavaa edellä mainitun maa-aines- ja ympäris-

tölupahakemuksen johdosta. Maa-ainesten ottoalue sijoittuu yli 500 metrin etäisyydelle rautatiestä, joten toiminnalla ei katsota olevan vaikutuksia rautatiehen.

Salon kaupunki / kaupunkisuunnittelu 30.8.2017

Kaupunkisuunnittelu toteaa lausunnossaan, että suunnittelualueella ei ole voimassa olevia oikeusvaikutteisia yleis-, asema- tai ranta- asemakaavoja. Lähimmät kaava-alueet ovat Perniön asemalla. Ottamisalueella on voimassa Salon seudun maakuntakaava, jonka valitsevana kaavamerkintänä on M ”Maa- ja metsätalousvaltainen alue”. Koilliseen sijaitsevalta Linnamäeltä on löydetty muinaismuistoja, mutta ne ovat niin kaukana, ettei ottamisella ole vaikutusta niihin. Lähin pohjavesialue on kolmen kilometrin päässä.

Lähin loma-asunto on Suokulmantien eteläpuolella, hieman yli 300 metrin päässä suunnitellusta ottamisalueesta. Lähistöllä on muutakin asutusta, mutta kaikki talot ovat yli 300 metrin päässä, valtaosa paljon kauempana.

Maankäytöllisin perustein alueen käyttäminen maa-aineksen ottoon ei ole ilmeisessä ristiriidassa maakuntakaavan M-merkintään nähden. Kaupunkisuunnittelu katsoo, ettei maa-ainesten otolle ole kaavallista estettä, kun toiminta vastaa lupahakemuksissa tarkoitettua toimintaa eli kiviaineksen louhintaa ja murskaamista.

Salon kaupunki / ympäristöterveydenhuolto 19.9.2017

Ympäristöterveydenhuolto toteaa lausunnossaan, ettei toiminnasta saa aiheutua terveyshaittaa (melu, pöly, ääni, talousveden laatu) tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille. Lähimpien kiinteistöjen talousvesikäytössä olevat kaivot tulee kartoittaa.

Meluselvityksen mukaan toiminnan alkuvaiheessa ja puolivälissä melutasot sivuavat VNp:n 993/1992 mukaisia ohjearvoja etelässä olevilla lomarakennuksilla. Täten murskaaminen tulisi sallia tehtäväksi arkipäivisin klo 7-22, rikotus arkipäivisin klo 8-18 ja kuormaukset sekä kuljetus arkipäivisin klo 6-22, ellei luotettavin melumittauksin voida varmistaa, etteivät melutason ohjearvot ylity. Toiminnan aiheuttama melu ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa asumisterveysasetuksessa 545/2015 mainittuja sisämelun toimenpiderajoja. Sisämelun toimenpiderajojen oletetaan pysyvän sallituissa rajoissa, mikäli ulkomelutaso ei ylitä VNp:n 993/1992 mukaisia ohjearvoja.

Pölyn leviämistä tulee estää, jos se voi aiheuttaa lähiasukkaille terveyshaittaa. Porausvaunussa tulisi käyttää pölynkeräyslaitteita tai kiviainesta kastella. Kovalla tuulella tulisi pölyvien toimenpiteiden suorittamista rajoittaa.

Varsinais-Suomen liitto 28.8.2017

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa lupahakemuksista eikä hanke ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnitelman kanssa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksista on saapunut kahdeksan (8) muistutusta ja mielipide kuulemisaikana. Muistutukset (1-7) ja mielipide (8) on numeroitu ja referoitu oleellisilta osin.

Muistutus Muistutuksen sisältö

1. Muistutuksessa on todettu, että luonnon rauha ja hiljaisuus häviävät kivenlouhimon ja -murskaamon tullessa alueelle. Tie tulee vaarallisemmaksi. Murskaamo tulee aiheuttamaan melua, pölyä, valosaastetta ja muuttamaan ympäristön epämieluisaksi.
2. Muistuttaja huomauttaa, että asunnon myynti louhimon vieressä vaikeutuu. Kiinteistöllä on kolme asuintaloa. Alueen viihtyisyys vähenee. Louhimo ja murskaamo haittaavat asuinalueen virkistyskäyttöä. Suokulman yksityistien rakenne ei kestä raskaita ajoneuvoja varsinkaan kelirikkoaikoina. Kohtauspaikkoja ja tien reunoja tulisi vahvistaa. Jos lupa myönnetään, on tiedot sovittava ennen toiminnan aloittamista. Erveläntien suuntaan ei voi ohjata raskasta liikennettä. Viikonloput pitäisi rauhoittaa sekä toiminnalta että liikennöinniltä.
3. Muistattajat ovat todenneet, että kallionporaus, räjäytystyöt, kivien käsittely kauhakuormaajalla, murskaaminen ja kuormaaminen vain kilometrin päässä on todennäköisesti erittäin häiritsevää. Maaseudun rauhaa ei enää ole, kun murskaamo aloittaa toimintansa. Alue ei sovi tällaiseen toimintaan. Kivilouhoksen katsotaan pilaavan alueen, jolloin syntyy uusi "talvi-vaara". Täten ehdotetaan hakemuksen hylkäämistä.

Alueen tiet ovat kapeita, mäkisiä ja mutkaisia, eivätkä ne kestä raskasta liikennettä. Rekoilla ajetaan lyhintä tietä, jolloin ne kulkevat Ketunpyölin- ja Sormijärventeillä. Sormijärventielle kulkevat rekka-autot pölyävät ja haisevat. Louhoksen pöly kulkeutuu kilometrin päähän ko. kiinteistölle.

Samalla kallioalueella on mm. pronssi aikainen hauta. Tulevaisuudessa alueella voidaan tehdä muitakin arvokkaita löytöjä.

Paikka on myös muuttolintujen reitin varrella. Erilaisia lintuja kuten kurkia ja hanhia lepää läheisellä Sormijärven kuivatetulla alueella. Ilves, kettu, hirvet, peurat ja jänikset liikkuvat alueella.

Kiinteistöllä oleva asunto on 6 kk vuodesta käytössä kesäisin ja satunnaisesti myös talvisin. Louhimosta tulevat haitat tulevat laskemaan kiinteistön arvoa. Louhimon pitkäaikainen kesäto vaikuttaa myös kiinteistön omistajien lapsiin, joille kiinteistö halutaan jättää virkistyskäyttöön tulevaisuudessa.

4. Muistutuksessa todetaan, että kiinteistö on toiminut 2009 vuodesta alkaen lomaviettäpaikkana. Kiinteistöllä on viljelty ja kerätty kasveja, vihanneksia ja hedelmiä kuten omenoita omaan käyttöön. Mikäli kivenlouhimo tulee alueelle, kotiviljely ja virkistäytyminen lakkaavat todennäköisesti vapaa-ajankiinteistöllä.

Lomapaikkaa kunnostetaan, ja kiinteistön omistajalla on tar-

koitus muuttaa osa-aikaisesti asumaan kiinteistölle. Nyt loma-asuntoa käytetään etätöitä tehden myös loma-ajan ulkopuolella. Talousvesi otetaan Kosken vesiosuuskunnalta. Kiinteistöllä oleva vanha vesikaivo aiotaan kunnostaa ja ottaa käyttöön. Muistuttaja epäilee louhimotoiminnan vaikuttavan kaivonsa toimivuuteen ja veden puhtauteen.

Alueella on vaalimisen arvoinen monipuolinen eläimistö, johon toiminta vaikuttaa haitallisesti. Erilaisia eläimiä ja lintuja liikkuu seudulla runsaasti, ja niitä myös näkee usein. Läheisellä alueella epäillään olevan kurkien kokoontumispaikka. Tontilla olevan vanhan vajan alla voi pesiä lepakoita. Vaja on huonokuntoinen, joten sen pelätään luhistuvan räjäytysten vaikutuksesta. Kyseisellä kallioalueella on myös kyykkäärmeitä. Jos louhiminen alkaa ja käärmeet siirtyvät pois louhinta-alueelta, ne voivat aiheuttaa vaaraa loma-asutukselle.

Alueen ääniympäristö on erityinen, sillä siellä ei ole isoja liikenneväyliä tai muuta jatkuvaa melua tuottavaa lähdeä. Luonnon äänet ja hiljaisuus ovat näin Etelä-Suomessa vaalimisen arvoisia. Melun ja pölyn lisäksi louhimolta voi tulla muita päästöjä esim. maaperästä. Haitallisia tai jopa vaarallisia kaasuja ja pienhiukkasia pääsee ilmaan, joten oleminen alueella voi olla vaarallista.

Lomakiinteistön rahallinen arvo laskee. Loma-asunnolle on suora näköyhteys suunnitelma-alueelta avohakkuiden seurauksena. Tämä pahentaa kiinteistöille aiheutuvaa rasitusta ja haittaa. Hakkuualueelle on istutettu taimia, mutta ne eivät suojaa seuraavan 10 vuoden aikana merkittävästi.

Lupa-alue ja sen välitön läheisyys on hyvää ulkoilu-, sienestys- ja marjastusmaastoa, joka tuhoutuu kivenlouhimon tullessa alueelle.

Alueen maisemallinen arvo on säilyttämisen arvoinen. Lupa-hakemukseen liittyvä alue on lähialueen korkein kohta, josta näkee kauaksi. Alueen pohjoispuolella jyrkkinä laskeutuvat pystysuorat, pyöreät kalliopudotukset ja kallion lukuisat kelojongat ovat vaikuttavia. Alueella on erikoisia isoja kivilohkareita ja kallioleikkauksia.

Kivi- ja pronssikautisia muinaislöydöksiä on tehty kallioalueelta. Maa-ainesten ottoluvassa on mainittu vain kiinteä pronssikautinen kiviröykkiömuodostelma. Hakemuksessa mainitsemattomalta toiselta muinaismuistoalueelta on löydetty kivikautinen kivikirves, jonka tarkkaa sijaintia ei museovirasto ole kyennyt paikallistamaan. Täten alueella on ollut kivikaudella toimintaa. Kivikautisia löydöksiä saattaa löytyä enemmänkin lähialueilta. Muistutuksessa vaaditaan, että ennen maa-aineksen ottoluvan hyväksymistä, on alueella suoritettava Varsinais-Suomen maakuntamuseon koordinoima arkeologinen tutkimus ja lähiympäristön kartoittaminen.

Etäisyyden lähimpään loma-asumiseen tarkoitettuun kiinteis-

töön on virheellisesti mainittu olevan 320 metriä. Todellisuudessa matka lähimpään kiinteistöön on alle 300 metriä. Samoin vakituisiin asuntoihin etäisyydet on ilmoitettu väärin lupahakemuksissa.

Tie on merkitty epäselvästi ja tien aiheuttamia haittoja on vähätelty. Melumittaukset on tehty päiväaikaan, vaikka hakemuksessa haetaan lupaa myös illalla tapahtuvalle toiminnalle. Melumittausten etäisyydet on mitattu toiminnan keskipisteestä eikä reunoilta. Hakemus on ristiriidassa hakijan kanssa käytyjen keskustelujen kanssa liittyen mm. toiminta-aikoihin.

Lopuksi muistuttaja toteaa, että hakija toimii jo ottamisalueella, vaikka lupaa ei ole myönnetty. Hakija ei voi toimia alueella ennen kuin lupa on lainvoimainen.

5. Muistuttajat huomauttavat, että heidän omistamansa kiinteistö Myllymäki ja kiinteistö Suomäki puuttuvat kokonaan ympäristömeluselvityksestä ja liitekartasta. Tilalla Suomäki ei ole vakituista asujaa, mutta talo on tarkoitettu vakituiseen asumiseen. Suomäen tilalla on kosteikko, jossa pesii runsas linnusto, joka häiriintyy räjäytyksistä.

Kiinteistö on vapaa-ajan kiinteistö, joka on hankittu rauhaisan sijainnin vuoksi. Peltoaukealla melu kulkeutuu pitkälle, vaikka murskaamo olisi kallion suojassa. Sormijärventie ei kestä raskasta liikennettä, joten se on rauhoitettava toiminnan liikenteeltä.

Hankkeesta ei ole yleistä hyötyä tai työllistävää vaikutusta seudulle. Siitä on vain haittoja kyläläisille. Alueen kiinteistöjen arvo laskee, jos toiminta sallitaan alueella. Toimintaa ei saa aloittaa ennen luvan lainvoimaisuutta.

6. Muistuttaja toteaa, ettei louhintaa tai murskausta saa suorittaa kesäaikana. Kuljetuksia ei saa sallia viikonloppuisin kesäaikana. Toiminta-aikoja on rajoitettava ja minimoitava hakemuksessa haetuista ajoista. Hakijan kiinteistö on lähimpänä louhinta-aluetta, ja siellä asutaan aikaisesta keväästä myöhäiseen syksyyn. Välimatka on minimaalinen, eikä pölyä ja melua voi mitenkään estää leviämästä muistuttajan kiinteistölle. Tie on kapea kantatielle saakka.

7. Suokulman yksityistien hoitokunta esittää muistutuksessaan, että tien huonoon heikkoon kantavuuteen peltojen kohdalla on kiinnitettävä huomiota. Savipohjaiset tien osat on vahvistettava raskaan liikenteen rasitusta vastaavaksi. Lisäksi tie on kapea ja säännöllinen rekkaliikenne aiheuttaa vaaratilanteita. Tielle on rakennettava riittävästi kohtaamispaikkoja. Liittyminen Suokulmantiehen on turvallisempaa tehdä muutetun tie-suunnitelman mukaisesti ottamisalueen länsipuolelta. Tie ei kestä raskasta liikennettä ympärivuotisesti. Parannustoimenpiteet on toteutettava ennen kuin raskas liikenne aloittaa ajon tiellä.

8. Helsingissä asuva henkilö on antanut mielipiteen lupahakemuksista. Mielipiteessä todetaan, että lupahakemuksissa esitetty ympäristövaikutusten arviointi on virheellinen ja harhaanjohtava. Lupahakemusten käsittelyssä vaaditaan objektiivisesti tarkastelemaan asioiden todenperäisyys ja todelliset vaikutukset luontoon. Luontovaikutuksien selvittäminen luontokartoituksella puuttuu kokonaan hakemuksesta. Jotta luontoselvitukset ovat asianmukaisia ja objektiivisia, on ne oltava kolmannen osapuolen tekemiä. Lupahakemus vaaditaan hylättäväksi kokonaisuudessaan.

Maa-ainesten ottoalueella ja sen välittömässä läheisyydessä kiinteistöllä Koivula 1:117 on nähty lepakoita. Lepakoiden tarkkaa sijaintia ole pystytty tunnistamaan, mutta todistettavasti lepakoita on nähty sekä ilta- että yöaikaan. Lepakot ovat luonnonsuojelulain mukaan rauhoitettuja. Ripsisiippa on LSL 47 §:n mukaisesti erityistä suojelua vaativa laji, jonka suojelemiseksi voidaan tehdä ohjelma. Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Mäen pohjoisreunalla on aikaisemmin monia vuosia pesinyt huuhkaja. Kangaskiuru, kehrääjä ja hemppo ovat pesineet ottamisalueella. Kallioalueen kaakkoispuolella oli aikaisemmin kanahaukan pesä, joka on todennäköisesti tuhoutunut puunhakkuiden vuoksi. Mäen toisella puolella on puropainanne, jossa on tervaleppää ja Puolanmäen laella kasvaa pikkuterakkoa.

Mielipiteessä on viitattu KHO:n päätökseen 2011:48 ja siinä oleviin argumentteihin. Hanke on maa-aineslain vastainen (3.4 §) ja aiheuttaisi ihmisille ja ympäristölle vaaraa ja haittaa, joka ei olisi vältettävissä kohtuullisin kustannuksin. Asutukselle ja ympäristölle aiheutuvaan vaaraan ei voida vaikuttaa riittävästi lupamääräyksin. Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä on virkistyskäyttöä ja muuta käyttöä kuten koiran ulkoiluttajia, perheitä pyörä- ja kävelyretkillä, sauvakävelyä, kotieläimiä jne., joiden turvallisuus heikentyisi huomattavasti.

Maa-ainesten otto on lähellä asutusta, jopa alle 300 metrin etäisyydellä. Vaikka ottoaluetta siirrettäisiin kauemmas, ei se estäisi melun leviämistä maaston ollessa avoin. Äänen mittaminen teoreettisin menetelmin ei anna oikeaa kuvaa melusta, vaan meluvaikutukset on mitattava etukäteen.

Laitoksen toiminta-ajat ovat epäinhimillisiä ja ristiriidassa Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 8 §:n kanssa.

Hakijan vastine

Hakija toteaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon, että talousvesikaivojen vettä on käytetty lähinnä kastelu- ja pesuvetenä. Lähialueen kiinteistöt on liitetty vesiosuuskuntaan. Ennen toiminnan aloittamista lähi-kaivoista otetaan vesinäytteet ja mitataan vesipintojen korkeudet. Koska toiminta ei sijoitu tärkeälle pohjavesialueelle ja lähikiinteistöt käyttävät vesiosuuskunnan vettä, niin jatkossa kaivojen vesipinnan korkeutta ei seurata.

Vesinäytteitä otetaan, jos veden laadussa havaitaan muutoksia. Muilta osin lausunnossa esitetyt toimitatapoja ja -aikoja ei ole tarpeen muuttaa.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueen ja tietojenkannan antamiin lausuntoihin hakija vastaa, että lausunnossa esitetyt asiat on käsiteltävä tiekunnan kokouksessa. Luvanhakijaa ei voi velvoittaa tekemään ko. selvityksiä yksin. Koska sora-autot ja tukkirekat ajavat nytkin Suokulman yksityistietä (osittain rata-alueella) ja rautatien ylikulkusiltaa pitkin, joten niiden kantavuus- ja stabiiliteettilaskelmien pitää olla kunnossa ja viranomaisten tiedossa tällä hetkelläkin.

Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollon antamaan lausuntoon todetaan, että hakemuksessa esitetyt toimita-aikoja ei ole tarpeen muuttaa. Muilta osin jätetyt muistutukset on hylättävä.

Ympäristönsuojelun selvitykset ja tarkastus

Ympäristönsuojelun päällikkö, joka on biologi, ovat tutustuneet alueeseen keväällä 17.4.2018. Maastokatselmuksella todettiin, ettei Puolanmäen laelta tai muualta ottamisalueelta löytynyt vanhoja pikkutervakon kukintoja tai varsia. Sovittiin, että kukintoaikaan kesällä 2018 Salon kaupungin ympäristönsuojelu tarkastaa ottamispaikan uudelleen yhdessä luvan haltijan, muistuttajan ja biologin kanssa. Tarkastus on tehtävä ennen toiminnan aloittamista. Mikäli pikkutervakkoa löytyy ottamisalueelta, kompensationsa luvan hakija suostuu siirtoistuttamaan pikkutervakon taimet uuteen sopivaan paikkaan esim. sovitulle kallioalueelle tai muualle.

Salon seudun luonnonsuojeluyhdistykseltä ja Suomen lepakkotieteellinen yhdistykseltä on pyydetty asiantuntijalausunto lepakkoasiassa. Lausunnossa 23.4.2018 todetaan, ettei alueella ole tehty lepakkokartoitusta. Alueen sijainnin, maastotyyppin ja ympäristön tilan perusteella alueella elää pohjanlepakko (Ept nil), korvayökkö (Ple aur) ja isoviiksisipiippa (Myo bran) / viiksisipiippa (Myo mys). Arvio perustuu vastaavissa maastotyypeissä tehtyihin lepakkokartoituksiin Salon alueella. Kyseisessä kohteessa ei todennäköisesti ole merkittäviä talvehtimis-, lisääntymis- eikä levähdyspaikkoja. Kyseiset lepakkolajit ruokailevat todennäköisesti alueella, mutta kohde ei ole merkittävä ruokailualue. Vastaavaa maastotyyppiä on lähistöllä. Päättelmänä todetaan, ettei maa-aineksenotto vaikuta merkittävästi alueen lepakkoiden elämään.

Lisäksi lausunnossa on todettu, että maa-aineksenotto vaikuttaa merkittävästi alueella esiintyvän kangaskiurun (Lullula arborea) lisääntymisaikaiseen elämään 1.4. - 15.8.2018.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikön kannanotot
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojelu on antanut erillisen kannanoton luontoasioista hakemuksista tulleiden muistutusten jälkeen. Luonnonsuojelu on 14.2.2018 todennut, ettei pikkutervakon kasvaminen mäen laella estä maa-aineluvan myöntämistä. Uhanalaisilla lajeilla ei ole selkeää suojelustatusta, elleivät ne ole erityisesti suojeltavia lajeja. Pikkutervakko ei ole erikoinen eikä edes alueellisesti uhanalainen.

ELY-keskuksen luonnonsuojelu ehdottaa, että vireillä olevat yhteiskäsitellyssä olevat lupahakemukset voidaan ratkaista pikkutervakon sijoituspaikkaa muuttamalla ja siirtoistuttamalla ottamisalueelta mahdollisesti löytyvät

kasvit muualle. Viime vuosina maa-ainesoton yhteydessä on yleistynyt ns. kompensatiotoiminta, jossa maa-ainesten luvanhaltija osallistuu uhanalaisen kasvin suojelun kustannuksiin esim. siirtoistutuksin tai rahoittamalla uuden suojelualueen perustamista.

ELY-keskuksen luonnonsuojelu toteaa lisäksi 25.4.2018, että kangaskiuru on uhanalainen laji ja sen uhanalaisuusluokka on vaarantunut (VU). Kangaskiurua uhkaa sen elinpiirin eli avoimien paikkojen vähentyminen. Luonnonsuojelu on vielä tarkentanut 30.5.2018 lausumaansa siten, että Suomen lintujen uhanalaisuusarviointi uusittiin vuonna 2015. Siinä kangaskiuru luokiteltiin vaarantuneeksi. Edellisessä arvioinnissa se oli elinvoimainen ja sitä ennen silmällä pidettävä. Jos pesimäaikaista rajoitusta käytetään, niin ajanjakso on 1.4.-30.8. Laji tekee käytännössä kahdet poikaset kesän aikana.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Valmistelijan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää [REDACTED] maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten irrottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan louhimiseen ja murskaamiseen Salon kaupungin Paarskylän kylään tilalle Uusi-Ketunböle 1:363 (734-611-1-383).

Lupa-aika on 10 vuotta. Kokonaisottomäärä on 360.000 m³ ja vuotuinen ottomäärä 36.000 m³.

Toiminnoille ei myönnetä maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista aloittamisoikeutta muutoksenhausta huolimatta.

Toiminnot on sijoitettava ja mitoitettava sekä toimintoja on harjoitettava hakemuksissa ja suunnitelmassa esitetyillä tavoilla, ellei jäljempänä olevissa lupamääräyksissä toisin määrätä.

Lupamääräykset

Ottamisalueen valvonta

1. Ottamisalueen rajat on merkittävä maastoon. Ottamisalueen rajauksen osalta on varmistuttava siitä, ettei louhintatoiminta näy haitallisesti kaukomaisemassa.
2. Ennen ottamistoiminnan aloittamista on pidettävä aloitustarkastus. Ennen tarkastusta hakijan on toimitettava luvassa määrätty vakuus hyväksyttäväksi ja toteutettava muut mahdolliset lupamääräykset.
3. Yhteiskäsittelyluvan mahdollisesta siirrosta on ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes tilalle on hakemuksesta hyväksytty toinen.

Kaivussyvyys

4. Ottosyvyyden valvomiseksi ottoalueella on oltava riittävä määrä korkeuspisteitä sidottuna korkeusjärjestelmään N2000. Korkeuspisteiden on oltava kiinteitä, ja niiden on oltava havaittavissa päivittäises-

sä työskentelyssä.

5. Oton saa ulottaa korkeusjärjestelmässä N2000 enintään tasolle +55,00 lounaassa ja tasoon +57,00 koillisessa. Pohjan kallistusten on oltava sellaisia, että pintavesi valuu laskeutusaltaisiin.
6. Valvonta- ja lupaviranomaiselle on esitettävä mittaukset ja näytetulokset vuositarkastuksen yhteydessä tai muutoin pyydettyäessä. Jos tulokset vaativat korkeusjärjestelmien muutoksia, luvan haltija tekee ne ja vastaa niistä.

Suojaetäisyydet

7. Suojaetäisyyden kaivualueesta on oltava vähintään 300 metriä lähimpiin asuinrakennuksiin sekä loma-asuntoihin ja niiden välittömään oleskelualueeseen. Ottamisalueen suojaetäisyys naapuritiloihin on oltava vähintään 30 m.

Varotoimenpiteet ottamisalueella

8. Luvaton liikkuminen ottamisalueella on estettävä työmaakyltein, ja mahdollisista vaaroista on tiedotettava kulku kielletty -kyltein ja estein.

Jyrkännealue on merkittävä aidalla, joka on sijoitettava riittävän etäälle reunasta kuitenkin siten, että kulku reuna-alueelle on estetty. Laitosalueelle pääsy on estettävä lukittavin portein tai puomein sekä aitaamalla laitosalue tarpeellisilta osin.

Toimenpiteet haittojen vähentämiseksi

Toiminta-aika

9. Laitoksessa saa toimintavuoden aikana murskata ottamisalueella tuotettua kiveä enintään 110.000 t/a. Alueella ei saa käsitellä eikä varastoida muualta tuotua kiviainesta.
10. Louhimon ja murskaamon toiminta-aika on arkisin maanantaista perjantaihin lukuun ottamatta huhti-, touko-, kesä-, heinä- ja elokuuta:
murskaus ja seulonta klo 7-18
poraaminen klo 8-16
räjäytykset ja rikotus klo 8-18

Louhinta- tai murskaustoimintaa ei saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipäivinä. Murskaamista ja louhintaa ei saa tehdä yhtä aikaa 1. vaiheen alueella, mutta 2. vaiheen alueella toiminnot ovat mahdollisia samanaikaisesti.

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava louhinta- ja murskaustoimintajakson ajankohta kirjallisesti viisi (5) työpäivää ennen kyseisen toimintajakson aloittamista 800 metrin säteellä laitosalueesta sijaitsevien kiinteistöjen omistajille ja haltijoille sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tiedotteesta on käytävä ilmi louhinta- ja murskausajat sekä toiminnanharjoittajan yhteystiedot.

11. Kuormaamista ja kuljetusta saa harjoittaa koko vuoden arkisin ma-pe klo 7-20 pois lukien viikonloput ja arkipyhät. Jos vaihtoehtoinen tie kauemmas loma-asutuksesta toteutetaan, on kuormaus ja kuljetus sallittua lauantaisin klo 8-18.

Pöly ja päästöt ilmaan

12. Pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle tasolle. Porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä porausvaunuihin sijoitetuin pölynkeräyslaittein tai käyttämällä muuta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
13. Kuormattavan ja kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
14. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloidamalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Murskaamon pölynpoistojärjestelmä on pidettävä hyvässä toimintakunnossa. Pölynpoistojärjestelmän kunto on tarkistettava toiminta-aikana päivittäin.
15. Alueet, joilla työkoneet liikkuvat ja kuljetusliikenne tapahtuu, on hoidettava siten, että pölyäminen on mahdollisimman vähäistä. Varastokasojen sijoittelulla on mahdollisuuksien mukaan tehostettava pölyntorjuntaa. Kiviainesvarastot ja ajoneuvojen kuormat sekä tiet on tarvittaessa kasteltava tai peitettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristölle haitallista pölynmuodostusta.
16. Toiminnanharjoittajan on osoitettava luotettavasti ja ympäristönsuojelun hyväksymällä tavalla, että valtioneuvoston asetuksessa (38/2011) ilmanlaadulle annetut raja-arvot eivät ylitä häiriöille alttiissa kohteissa ja valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista (480/1996) täyttyy.

Pölypäästöjä on mitattava häiriintyvissä kohteissa tarvittaessa, mikäli haitoista tulee valituksia valvovalle viranomaiselle.

Melu

17. Laitoksen aiheuttamaa melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin, sijoittamalla murskauskalusto toiminnallisesti mahdollisimman alhaiselle tasolle lähelle rintausta tai muilla ääniteknisesti parhailta meluntorjuntatoimilla.

Melun torjumiseksi on rakennettava riittävän korkeat varastokasat ja sijoitettava ne melumallinnoksessa kuvan 2 merkittyihin paikkoihin vaihealueille 1 ja 2 ennen toiminnan aloittamista.

18. Melumittaukset on teetettävä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa puolueettomalla asiantuntijalla toimintaa aloitettaessa ja joka kolmas vuosi, kun poraus, rikotus, murskaus ja kuljetukset ovat käynnissä

toiminta-alueella. Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi, mikäli mittaukset sitä edellyttävät. Mittauksia voidaan lisäksi joutua tekemään, jos toiminnan meluhaitoista valitetaan valvovalle viranomaiselle.

Toiminnoista aiheutuva melu ei häiriintyvissä kohteissa saa ylittää melutason ohjearvoista annetussa Valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja eikä asumisterveysasetuksessa (545/2015) mainittuja sisämelun toimenpiderajoja.

Tärinä

19. Toiminnanharjoittajan on toimittava Promethor Oy:n esittämän tärinän tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Kaikki 500 metrin etäisyydellä olevat rakennukset on katselmoitava ennen ensimmäistä räjäytystyötä ja ensimmäisen räjäytyksen aikana myös mitattava. Tämän jälkeen asiantuntija määrittää, kuinka useasta rakennuksesta seurataan ensimmäisessä ja toisessa vaiheessa tärinää mittauksin, ja toimittaa valvontaviranomaiselle esityksen mittauspaikoista hyväksyttäväksi. Mittauksien määrän on oltava kattava ja riittävä.

Jätteet

20. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäviksi asianmukaiset luvat omaavaan laitokseen. Muut jätteet vaarallisia jätteitä lukuun ottamatta voidaan toimittaa yhdyskuntajätteen loppusijoituspaikkaan. Jätteiden lajittelussa ja varastoinnissa on noudatettava Salon jätehuoltomääräyksiä.

Laitoksen toiminta-alueella ei saa varastoida ylimääräistä kalustoa, romuja tai maisemointiin soveltumatonta maa-ainesta eikä muualta tuotua jätteeksi luokiteltavaa tavaraa.

21. Vaaralliset jätteet on varastoitava niille varatussa paikassa, suljetuissa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa katettuna ja tiiviillä alustalla siten, ettei niistä aiheudu maaperän eikä pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.

Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan ja muista jätteistä, ja ne on merkittävä ominaisuuksiensa mukaan. Ne on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto ja käsittely.

Jätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain mukaan rekisteröityneelle jätteenkuljettajalle.

Maaperän sekä pinta- ja pohjaveden suojele

22. Toiminta on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu maaperän, pinta- ja pohjavesien pilaantumista eikä haittaa läheiselle asutukselle.
23. Alueelle on rakennettava laskeutusallas/-altaita kuivatus- ja pintavesien käsittelemiseksi ja kiintoaineen erottamiseksi. Pintavesien johtamisesta on tehtävä suunnitelma, jossa on esitetty leikkauspiirroksin miten pintavedet ohjataan ottamisalueella ja alueen ulkopuo-

lelle. Altaiden on oltava käyttökunnossa ja valvontaviranomaisen hyväksymiä.

Laskeutusaltaan kokonaistilavuuden on oltava riittävän suuri ml. valuma-alueen vesimäärä. Tarvittaessa altaita on rakennettava useampia porrastaen veden kulkua. Alueen ojarakenteet on pidettävä toimintakuntoisina, eikä vesien johtamisesta saa aiheutua virtausreitit varrella olevien maiden vettymistä tai muuta vahinkoa.

Laskeutusallas/-altaat on rakennettava siten, että siitä on mahdollista suorittaa pintaveden tarkkailua. Sen on oltava huollettavissa.

24. Laskeutusaltaan tilavuuden riittävyttä ja pintavesien tarkkailua aistinvaraisesti on tehtävä keväällä ja syksyllä ylivirtaamakausina. Lähtevän veden laatua on tarkkailtava vuosittain loka-marraskuussa laskeutusaltaan jälkeen määritellystä havaintopaikasta.

Lähtevästä vedestä on analysoitava lämpötila, pH, sähkönjohtavuus, metallit (Al, As, Cu, Sb, Zn, Fe, Mn, Cd, Cr, Ni ja Pb), kokonaistyyppi, nitraatti, alkaliniteetti, KMnO₄-luku, väriluku, sameus, kiintoaine sekä öljyhiilivedyt (aistinvaraisesti).

Näytteet on otettava säännöllisesti samaan aikaan vuosittain sertifioitua näytteenottajaa käyttäen ja toimittamalla näytteet akkreditoituun laboratorioon analysoitaviksi. Mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Saatujen tulosten perusteella tarkkailuväliä voidaan jatkossa tarvittaessa harventaa.

25. Laskeutusaltaan kiintoaines on poistettava riittävän usein altaan toiminnan varmistamiseksi, ja se on läjitettävä erikseen sille varatulle alueelle. Kuivumisen jälkeen kiintoaines voidaan sekoittaa maise-mointiin käytettävään materiaaliin.

26. Talusvesikaivojen vedenpinnan korkeus ja veden laatu on määritettävä 500 metrin säteellä ottoalueesta ennen ottamistoiminnan aloittamista. Tämän jälkeen vaikutusalueella olevien talusvesikaivojen pinnankorkeutta on tarkkailtava kolmen kuukauden välein touko-, elo-, marras- ja helmikuussa kahden vuoden ajan, jonka jälkeen pinnankorkeuksien mittauksia voidaan harventaa tulosten niin salliessa. Esitys pinnankorkeuksien mittaamisen harventamisesta on tehtävä valvontaviranomaiselle, joka hyväksyy sen erikseen. Kiinteistön 734-611-1-383 talusvesikaivon veden laatua on tutkittava kerran vuodessa loka-marraskuussa.

Näytteistä analysoidaan lämpötila, pH, happi, sameus, kemiallinen hapenkulutus, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt, koliformiset ja *E. coli* -bakteerit ja aistinvaraisesti haju ja maku. Lisäksi ensimmäisellä tarkkailukerralla ennen toiminnan aloittamista on tutkittava myös metallit (Al, As, Cu, Sb, Zn, Cd, Cr, Ni ja Pb). Näytteenottotiheyttä ja analyysivalikoimaa voidaan hakijan kirjallisesta esityksestä muuttaa, jos tulokset sen sallivat.

Näytteet on otettava säännöllisesti samaan aikaan vuosittain serti-

fioitua näytteenottajaa käyttäen ja toimittamalla näytteet akkreditoituun laboratorioon analysoitaviksi. Mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Kaivojen vedenpinnan korkeusmittauksiin ja näytteenottoon on saatava kaivon omistajien hyväksyntä.

Laatunäytteiden tulokset on toimitettava ympäristönsuojeluun heti niiden valmistuttua. Vesitarkkailujen tulokset on lähetettävä Salon ympäristönsuojeluviranomaisen lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle.

27. Työnaikainen kalusto on säilytettävä tiiviillä pohjalla. Kaluston säilytysalueen, poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden (ml. tankkausalueen) on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Ottamisalueella ei saa suorittaa koneiden korjausta, huoltoa eikä pesua.
28. Öljytuotteita ei saa säilyttää alueella pysyvästi. Työn ajaksi varustoidut säiliöt on säilytettävä karttaan merkityllä alueella. Ne on varustettava tiiviillä, säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla sekä sulkuventtiilillä, laponestolla ja ylitäytönestimellä, ja niiden pitää olla lukittavia. Tankkauslaitteistot on varustettava lukittavilla sulkuventtiileillä. Vuotavia koneita ei saa käyttää.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

29. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon.

Poikkeukselliset tilanteet ja häiriöpäästöt

30. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle laitosalueella on oltava saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia. Vuotoina ympäristöön päässeet polttoaineet ja muut ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat aineet on välittömästi kerättävä talteen ja toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn pelastusviranomaisten avustuksella. Poikkeuksellisista tilanteista kuten onnettomuudet, häiriöt ja vahingot on viipymättä ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun ja Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle.

Rikkoutumisen ja muun häiriön sattuessa laitoksen päästöjä aiheuttava toiminto on keskeytettävä, kunnes laitteisto on korjattu ja toimintakuntoinen.

Käyttötarkkailu, kirjanpito ja raportointi

31. Ennen aloitustarkastusta toiminnanharjoittajan on nimettävä laitoksen ympäristönsuojelusta vastaava henkilö ja toimitettava yhteystiedot Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.
32. Laitoksen toiminnasta ja toimintaan liittyvistä merkittävistä tapahtumista on pidettävä käyttöpäiväkirjaa. Muistiinpanot on pyydettyäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

33. Toiminnanharjoittajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava kaupungin ympäristönsuojeluun edellisen vuoden toimintaa koskeva raportti, josta käyvät ilmi seuraavat tiedot: laitoksen toiminta-ajat, laitoksen tuotantotiedot, tiedot alueelta poiskuljetun sivukiven ja murskeen määrästä, tiedot varastossa olevasta sivukiven ja murskeen määrästä, poltto- ja räjähdysaineiden käyttö- ja laatutiedot sekä niiden perusteella lasketut päästötiedot (NO_x, SO₂, CO₂ ja hiukkaset), yhteenveto tarkkailutuloksista, johon on liitettävä lasketusaltaan aistinvarainen tarkkailu.

Lisäksi on toimitettava tiedot syntyneistä jätteistä ja vaarallisista jätteistä, niiden laadusta, määrästä, varastoinnista ja edelleen toimitamisesta, tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä häiriötilanteista ja onnettomuuksista (syy, kesto, arvio päästöistä ilmaan, maaperään ja vesiin, arvio niiden ympäristövaikutuksista sekä niiden johdosta tehdyt toimenpiteet). Lisäksi on annettava tiedot vuoden aikana toteutetuista ja suunnitteilla olevista muutoksista. Päästömittauksista kuten melusta, pölystä ja tärinästä tehdyt mittaukset on liitettävä vuosiraportteihin.

Toiminnan muutokset ja lopettaminen

34. Toiminnan lopettamisen jälkeen alueella on tehtävä asianmukaiset kunnostustyöt ja huolehdittava siitä, että alue on siisti.
35. Laitoksen toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista, toiminnan lopettamisesta ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on riittävän ajoissa ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ilmoitettava kirjallisesti Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

Jälkihoito ja maisemointi

36. Maisemointia ja jälkihoitoa on suoritettava koko ottamisajan mahdollisuuksien mukaan vaiheittain siten, että ottamisalue on maisemoitu lupakauden aikana. Kiven ottamisen on oltava suunnitelmallista.

Ottamisalueen korkeat reunaluiskat on jälkihoidettava porrastamalla. Jälkihoidon toteuttamistavasta on tehtävä erillinen leikkauspiirros, joka toimitetaan valvontaviranomaiselle viimeistään vuoden kuluttua luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Korkeat seinämät porrastetaan jo ottamisen aikana ja tasanteet luiskataan. Pääasiallinen luiskan kaltevuus on 1:3 tai loivempi. Maksimiputoamiskorkeus saa olla enintään 1,5 metriä. Luiskiin levitetään humusmaata vähintään 50 cm istutuksen onnistumiseksi. Luiskiin ja pohjalle on istutettava alueelle luontaista metsää esim. sekametsää. Jälkihoito ja puiden istutukset on tehtävä kokonaisuudessaan lupa-aikana.

37. Maisemointia varten mahdollisesti muualta tuotavien maa-aineksen on oltava puhtaita. Jälkihoitoon käytettävien maa-ainesten puhtaus on tarvittaessa osoitettava analyysien ja tulokset on esitettävä valvontaviranomaiselle.

38. Ottamisalueelle tuleva tie on oltava asianmukainen.

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelma

39. Luvan saajan on noudatettava hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaista kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmaa. Suunnitelmaa on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Jos kaivannaisjätteiden määrä tai laatu taikka kaivannaisjätteiden käsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi, on ympäristölupaa muutettava siten kuin ympäristönsuojelulain 113 §:ssä säädetään.

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin ja lausuntoihin

Lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä ja perusteluissa ilmenevällä tavalla. *Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat* lausuntoon liittyen on pyydetty Turun maakuntamuseolta lausunto. Toiminnan aiheuttamia pohja- ja pintavesi-, melu-, pöly- sekä tärinähaittoja lähiasutukselle ja lomakiinteistöille on rajoitettu lupamääräyksin 9-19, 22-26, 36.

Valtioneuvoston asetusta Valtioneuvoston asetuksessa (MURAUUS) (800/2010) säädetään kivenlouhimon, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa. Asetuksessa on määrätty erityisistä melun ja pölyn torjuntatoimenpiteistä, aikarajoituksista sekä selvitys- ja tarkkailutarpeista, kun toiminta sijoittuu lähemmäksi kuin 500 metrin päähän asutuksesta. Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. VNA 800/2010 tiukempia viikoittaisia ja vuosittaisia toiminta-aikoina on esitetty lupamääräyksillä 10 ja 11, jotta lähiympäristön asuin- ja lomakiinteistöjen asuinviihtyisyys sekä kasvillisuuden ja eläimistön elinolosuhteet turvataan riittävästi.

Toiminnan aloittamista ennen luvan lainvoimaisuutta ei ole annettu. Kyse on koskemattomasta alueesta, jolla ei ole ollut maa-ainesten ottotoimintaa aikaisemmin. Aloitusoikeus tekisi lupapäätöksestä valittamisen turhaksi eikä alue ole jälkikäteen palautettavissa alkuperäiseen tilaansa. Pikkutervakon siirtoistutukset tehdään kukinta-aikaisen tarkastuksen jälkeen, mikäli niitä löytyy ottamisalueelta.

Salon kaupungin kaupunkisuunnitteluosaston lausunnossa mainitut asiat on huomioitu maa-aines- ja ympäristölupien yhteiskäsittelyssä luvan määräyksessä 36. Salon kaupungin ympäristöterveyshuollon lausunnossa esitetyt kellonajat toiminnoille, melu- ja pölyhaitat sekä kaivojen vedenpinnan mittaus- ja laatutarkkailu on huomioitu tarvittavilta määrin lupamääräyksissä 10-18 ja 26. *Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri* -vastuualueen lausunnossa olevat asiat eivät kuulu maa-aines- tai ympäristöluvalla ratkaistaviin asioihin. Maa-aines- eikä ympäristöluvassa ole mahdollista tehdä velvoittavaa päätöstä tieasioissa, joten ne käsitellään muissa prosesseissa.

Varsinais-Suomen liitolla, Liikennevirastolla eikä Turun maakuntamuseolla

ole ollut huomautettavaa lupahakemuksesta. Turun maakuntamuseo on todennut, että museon arkeologi on tarkastanut alueen vuonna 2015. Muinaisjäännösalue on riittävän kaukana haetusta toiminta-alueesta eikä näin ollen aiheuta uhkaa hautaröykkiön säilymiselle.

Yksilöidyt vastaukset maa-aines- ja ympäristölupahakemuksia koskevaan muistutuksiin

Muistutukset on numeroitu vastauksen yksilöimiseksi.

Muistutus 1 Murskaamon aiheuttamiin melu- ja pölyhaittoihin on annettu lupamääräykset 12-18, joilla pienennetään ja vähennetään ympäristöhaittoja riittävästi. Lisäksi luvan haltijalle määrätään melusuojauksien rakentamisvelvoite melumallinnoksen mukaisesti, jolloin melutasot saadaan ennalta arvioiden lainsäädännön edellyttämälle tasolle. Mittauksilla melutaso ja melusuojauksien riittävyys todennetaan.

Muistutus 2 Tieasiat eivät kuulu maa-aines- tai ympäristöluvalla ratkaistaviin asioihin. Lupamääräyksissä 10-11 on annettu toiminta-ajat louhimolle ja murskaamolle. Määräykset kieltävät louhinta- ja murskaustoiminnan viikonloppuisin ja arkipäivisin.

Muistutus 3 Toimintojen häiritsevyyttä melun, pölyn ja tärinän osalta on rajoitettu toiminta-ajoilla ja poistamalla kevät- ja kesäaika toiminta-ajoista, jolloin toiminnan ei voida katsoa olevan kohtuuttoman häiritsevää. Tieasiassa viitataan muistutukseen 2.

Pölyhaittojen torjumiseksi on annetuilla lupamääräyksillä 12-16 pölypäästöjä vähennetään riittävästi ja lainsäädännön edellyttämälle tasolle. Kilometrin päässä pölyhaittojen todennäköisyys on vähäinen, koska raskaat hiukkaset putoavat maahan ja pienemmät hiukkaset jäävät toiminta-alueelle korkeiden seinämien ja suojakasojen taakse. Lisäksi kotelolomalla murskauskaitokset, kastelemalla yms. pölyn torjuntatoimilla saadaan pölyäminen siedettävälle tasolle.

Museovirasto on käynyt paikan päällä vuonna 2015. Tällöin on selvitetty tilanne lähialueella ja toimintojen sijoitusalueella. Museovirasto ei näe estettä louhimon sijoittamiselle Puolanmäelle.

Kiinteistön virkistyskäytölle louhimo ja murskaamo eivät aiheuta haittaa, koska maa-ainesten louhimisen ja murskaamisen toiminta-ajoista on rajattu 1.4. - 30.8. sekä viikonloput pois.

Muistutus 4 Kiinteistön virkistyskäyttö- ja muinaisjäännösasiassa viitataan muistutuksen 3 vastauksiin. Tieasiassa viitataan muistutuksen 2 vastaukseen.

Kiinteistöllä on osuuskunnan vesi talousvetenä, jolloin kaivoveden pinnan korkeuksien mittaaminen on riittävää. Kaivon veden laatu tutkitaan ennen toiminnan aloittamista ja tarvittaessa, jos epäillään kaivoveden laadun huonontuneen

louhimo- ja murskaamotoiminnan seurauksena. Kunnostamatonta vanhaa kaivoa ei voi pitää edustavana näytteenotopaikkana jatkuvalla seurannalla.

Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollon lausunnossa olevat asiat on otettu huomioon riittävässä määrin, jolloin yleisesti on turvattu lähellä asuvien ihmisten terveyteen liittyvät seikat.

Erilaisin näytteenotoin ja mittauksin seurataan toiminnasta tulevia päästöjä, jotta ne pysyvät sallituilla ja yleisesti hyväksytyillä tasoilla.

Käärmeiden siirtymistä asutuksen lähetyville ei voida pitää todennäköisenä. Luonnonsuojeluasioista on pyydetty Salon seudun luonnonsuojeluyhdistykseltä lausunto, jonka mukaisesti kangaskiurun pesintäaika on rajattu pois toiminta-ajoista.

Kaivualueen reunasta mitattuna kiinteistöllä olevaan asuinrakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä olevaan oleskelutilaan täytyy VNA 800/2010 mukaisen vähimmäisetäisyys. Kyse ei ole kiinteistön rajalle tulevasta etäisyydestä.

Melumallinnus on ollut tarpeen lupahakemukseen, jotta voidaan laskennallisesti arvioida melun leviämistä. Mittaukset määrätään tehtäväksi lupamääräyksillä, kun louhinta- ja murskaustoiminta on käynnissä. Päiväaika 7-22 ja yöaika 22-7 on määritelty Valtioneuvoston päätöksessä melun ohjearvoista (993/1992). Päiväaikana melun ohjearvo on korkeampi kuin yöarvo sekä vakituiselle asutukselle että loma-asutukselle.

Toiminnalle ei ole myönnetty aloitusoikeutta.

Muistutus 5 Melumallinnus on tehty kilometrin säteellä toiminta-alueesta. Kyseinen kiinteistö on kauempana, jolloin toiminnan meluhaitat jäävät alle 40 desibelin (dB) eli alle loma-asutuksen päiväarvon. Yöaikaan toimintoja eikä kuljetuksia saa tehdä. Kesäaika 1.4. - 30.8, jolloin kiinteistöjen virkistyskäyttö on suurimmillaan, on suljettu pois louhimon ja murskaamon toiminta-ajoista. Täten haittojen ei voida katsoa olevan kohutuotonta, kun tämän lupapäätöksen määräyksiä ja maainesten ottosuunnitelmaa noudatetaan.

Toiminnalle ei myönnetä aloitusoikeutta.

Muistutus 6 Edellisessä muistutuksessa 5 on vastattu louhimon ja murskaamon toiminta-aikoihin. Lupamääräyksillä 10-11 rajoitetaan louhimon murskaamon toiminta-ajoja ja kuljetuksia riittävästi. Ottamisalueelle kuljetaan eri puolelta ottamisaluetta kuin muistuttajan kiinteistö sijaitsee, joten muistutuksen tekijän kiinteistölle tien aiheuttamaa pölyämistä tai melua ei voida pitää merkittävänä. Melun ja pölyn leviämisen estämi-

seksi on annettu lupamääräykset 12-17.

- Muistutus 7* Tieasioista sovitaan erillisissä prosesseissa, joten yksityistieasiat eivät kuulu maa-aines- ja ympäristölupiin. Ne ovat hakijan ja tietojärjestelmän keskinäisiä sopimusasioita, joten yhteiskäsittelyluvassa ei ole annettu velvoittavia päätöksiä tien hoitoon kuuluvista asioista tai kantavuuteen liittyvistä asioista.
- Mielipide 8* Luontokartoitusta ei ole tehty, mutta Salon seudun luonnonsuojeluyhdistykseltä ja lepakkotieteelliseltä yhdistykseltä on pyydetty asiantuntijalausunnat muistutusten johdosta. Asiantuntijan lausunto on otettu huomioon lupamääräyksessä 10. Lisäksi hakija on vapaaehtoisesti suostunut pikkuterivakon siirtoistutuksiin, mikäli kukkia löytyy maa-ainesten ottamisalueelta. Kompensaatiotapa on yleistynyt maa-ainesten ottoalueilla. Tällöin luonnonsuojelua edistetään toisella alueella, kun sallitaan ottamistoimintaa toisella alueella. Ympäristönsuojelun biologi on käynyt ottamisalueella keväällä 2018 ja todennut alueen olevan niukkaravintainen vanhapuustoinen kallioalue. Riittävä luonnonsuojelullinen asiantuntemus on ollut lupa-asian ratkaisemiseksi.

Lupa-asia on tutkittu eikä se ole maa-aineslain 3.4 vastainen, kun otetaan huomioon toiminnan sijoittuminen riittävän etäälle asutuksesta ja lupamääräykset.

Etäisyyden arvioinnissa viitataan edellä oleviin vastauksiin Kaivualueen reunasta mitattuna kiinteistöllä olevaan asuinrakennuksen tai sen välittömässä läheisyydessä olevaan oleskelutilaan täyttyä VNA 800/2010 mukainen vähimmäisetäisyys. Kyse ei ole kiinteistön rajalle mitattua etäisyydestä. Toiminta-aikoihin on otettu kantaa lupamääräyksissä 10-11.

Melumallinnuksen avulla arvioidaan ennakoita melun leviämistä lähellä oleviin kohteisiin. Lisäksi melun leviämisen estämiseksi tehtävät riittävät suojaukset voidaan huomioida lupamääräyksissä. Melumittauksilla toiminnan melutasot mitataan ympäristössä, kun toiminta on alkanut. Kolmen vuoden välein tapahtuvilla mittauksilla seurataan melutasoja ympäristössä toiminnan edetessä ottamisalueella.

Ratkaisun perustelut

Yleiset perustelut

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on myös huomioitava lupamääräysten vaikutus. Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Ratkaisun ja lupamääräysten perustelut

Lupaharkinnan perusteet

Edellä mainitut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta kiven louhinta ja murskaus sekä siihen liittyvät hakemuksessa esitetyt toiminnot täyttävät ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa em. toiminnoille asetetut vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Luvan myöntämisen edellytykset

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti laitoksen toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annettuun laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen kaavamääräykset.

Yleiset perustelut

Laitosalue on Salon seudun maakuntakaavassa maa- ja metsätalousaluetta (M). Maa-ainesten otto ja kivituoitteiden valmistus ja murskaus hakemuksien mukaisella laitosalueella on otettu huomioon lupamääräyksiä annettaessa mm. antamalla määräyksiä tarkkailusta ja mittauksista sekä ympäristön ja luonnonsuojelusta laitoksen toiminta-alueella sekä lähialueella.

Kiven louhinta ja murskaus sekä laitosalueen muut toiminnot eivät aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle eikä ympäristön pilaantumista, kun toiminnanharjoittaja menettelee hakemuksissa ilmoittamallaan tavalla ja noudattaa lupaviranomaisen antamia lupamääräyksiä.

Toiminnanharjoittaja on velvollinen toimimaan suunnitelmallisesti laitoksen aiheuttamien häiriövaikutusten rajoittamiseksi. Raportointi palvelee toiminnanharjoittajaa, mahdollisia haitankärsijöitä ja valvontaviranomaista. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä mahdollisimman tarkasti toiminnan vaikutuksista.

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan luonne, kesto, vaikutusalueen ominaisuudet sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevat määräykset perustuvat parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lisäksi on otettu huomioon varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja pilaantumisriski. Ympäristöluvan mukaisessa toiminnassa noudatetaan kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annettua asetuksesta (VNA 800/2010), ellei lupapäätöksessä ole määrätty asetusta tiukempia määräyksiä.

Toimittaessa tämän yhteiskäsittelyluvan mukaisesti voidaan toiminnan katsoa edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräysten perustelut

Valvontaa koskevat lupamääräykset (1-3) ovat tarpeen, jotta lupaviranomainen voi riittävästi valvoa yhteiskäsittelyluvan mukaista toimintaa, ottamisalueen laajuutta ja ottamissyvyyttä.

Kaivusyvyyttä koskevat lupamääräykset (4-6) on määritetty pohjaveden suojelemiseksi ja kaivuun kohdentamiseksi oikealle alueelle oikeaan korkeusasoon. Ottamisalueen suojaetäisyyttä koskeva lupamääräys (7) on annettu lähialueille ja naapureille mahdollisesti aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Valtioneuvoston ns. MURAUS-asetuksen 800/2010 vähimmäisetäisyys on huomioitu lupamääräyksessä 7.

Varotoimenpiteitä koskeva lupamääräys (8) on tarpeen ottamisesta johtuvan maisemahaitan ehkäisemiseksi ja turvallisuuden huomioimiseksi.

Lupamääräyksillä (9-11) louhimon ja murskaamon toiminta-ajat on muutettu Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaisiksi lähellä olevan vakituisen asutuksen ja loma-asutuksen vuoksi. Toiminta-aikoja on tiukennettu vielä asetuksen ajoista, koska loma-asutus on Puolanmäen alapuolella ja välissä oleva suojapuusto on kaadettu. Suojaetäisyys louhimolle on lyhin mahdollinen, joten maaston muotojen vuoksi on tarpeen rajoittaa toiminta-aikoja ja kuljetuksia. Samoin melumallinnuksen mukaiset asiat on huomioitu toiminta-ajoissa. Ilman suojaustoimenpiteitä melun ohjearvot ylittyvät, joten toiminta-aikaa on tarpeen lyhentää. Lisäksi lausunnoissa ja muistutuksissa olevat asiat on huomioitu toiminta-ajoissa tarpeellisilta osin. Käärmeet ja linnut (Kangaskiuru) lisääntyvät huhti-kesäkuussa, joten myös huhtikuu on rajattu pois louhinta- ja murskausajoista. Louhimon ja murskaamon toiminnoista ei ole katsottu olevan erityistä haittaa lepakoille asiantuntijalausunnon perusteella. Toiminnanharjoittaja on suostunut kompensaatioon pikkutervakon istutuksissa, vaikkei pikkutervakko estä lupien myöntämistä. Asia hoidetaan erillisenä asiana.

Melumallinnuksessa todetaan keskimääräisen melutason ylittävän melun ohjearvot, jos murskausta ja louhintaa tehdään samaan aikaan ottamisalueella 1 sekä porattaessa vaihealueella 1. Täten on tarpeen rajoittaa toimintojen toiminta-aikoja ja tehdä erillisiä suojaustoimenpiteitä sekä lupamääräyksiin lyhentää toiminta-aikoja haetusta. Melumallinnuksen pohjana olevat toiminta-ajat eivät vastaa haettuja toiminta-aikoja eikä MURAUS-asetuksen toiminta-aikoja kaikilta osin. Jotta melutasot saadaan pysymään Valtioneuvoston asetuksen sallimissa ohjearvoissa, poraustoimintaa on alussa vain päiväaikana (+8 h) ja toiminta-alueen eteläreunalle on tehty 4,5 metriä korkea meluvalli. Kesäaika on poissuljettu läheisen loma-asutuksen takia ja viihtyisyyden varmistamiseksi. Kuormaaminen ja kuljetus on mahdollistettu arkisin ympäri vuoden maanantaista perjantaihin kuitenkin siten, että kuljetusaikaa on lyhennetty läheisen loma-asutuksen takia aamulla yksi tunti. Valtioneuvoston melupäätöksessä kello kuusi aamulla on yöaikaa, jota koskevat tiukemmat ohjearvot kuin päiväaikaa. Melumallinnuksessa ei ole otettu huomioon kello 6.00 alkavaa kuormausta ja kuljetusta. Kun tie länsipuolelle toteutuu, voidaan kuljetuksia ajaa lauantaisin. Tällöin loma-asutuksen vierestä ei ole tarpeen ajaa. Kuljetusten ja lastausten ei katsota olevan siinä määrin häiritsevää, että kuljetuksia olisi tarpeen rajoittaa kesällä. Tiedottaminen vähentää valituksia.

Määräykset (12-16) pölyhaittojen vähentämiseksi on annettu terveyst- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Määräyksillä laitteistojen suojauksista, pölynpoistojärjestelmän kunnossapidosta ja tarkkailusta sekä toiminnan keskeyttämisestä mahdollisten häiriöiden sattuessa vähennetään haitallisten pölypäästöjen määrää ratkaisevasti.

Kivituotevarastojen ja kuormien käsittely kastelemalla tai peittämällä sekä kuljetusreitien kastelu ehkäisevät pölypäästöjä. Toiminnanharjoittaja on velvollinen noudattamaan ilman laadusta annettuja asetuksia 38/2011 ja 480/1996. Hengitettävien hiukkasten osalta (PM_{10}) noudatetaan 24 tunnin laskenta-aikaa ja pienhiukkasten osalta ($PM_{2,5}$) kalenterivuotta. Määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu terveyshaittaa tai elinympäristön terveellisyyden vähenemistä.

Laitoksen aiheuttama melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettuja melun ohjearvoja. Toiminnanharjoittaja on velvollinen noudattamaan MURAUUS-asetusta (VNa 800/2010) ja siinä olevia määräyksiä melun vähentämiseksi. Lupamääräyksiin (17-18) vähennetään meluhaittoja ympäristöön ja lähiasutukselle. Murskaimen ja varastokasojen sijoittamisella ja laitteiston suojauksilla vähennetään melun leviämistä laitosalueelta lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Mittauksin on osoitettava melutaso, koska luvan mallinnus osoittaa melutasojen ilman suojausta ylittävän melusta annetut ohjearvot. Mittausten avulla voidaan arvioida lähimpien kiinteistöjen suojaustarvetta ja meluntorjunnan riittävyyttä sekä kokonaismelutasoa.

Lupamääräys (19) on tarpeellinen, koska ennen toiminnan aloittamista on syytä tehdä katselmukset ja mittaukset, jotka palvelevat mahdollisten haitankärsijöiden lisäksi myös toiminnanharjoittajaa. Katselmuksen avulla saadaan käyttöön tiedot ennen laitoksen käynnistämistä vallinneesta tilasta. Katselmus on tarpeellinen mahdollisten korvausvaatimusten arvioimiseksi ja rakennusten omistajien oikeusturvan varmistamiseksi. Ensimmäisillä mittauksilla todennetaan tärinän vaikutukset lähikiinteistöihin ja voidaan osoittaa sopivat mittauspaikat jatkuvatoimisille mittauksille.

Jätteitä koskevat lupamääräykset (20-21) on annettu jätelain tavoitteiden toteuttamiseksi. Jätehuolto on järjestettävä siten, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän eikä niistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään. Ne on toimitettava käsiteltäviksi asianmukaisen viranomaisluvan omaavaan laitokseen.

Toiminnan seurauksena ei saa aiheutua maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kaluston, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden huolellinen säilytys ja käsittely on varmistettava riittävin teknisin ratkaisuin ja lupamääräyksillä (22-28).

Maaperän, kivilajin sekä lausuntojen takia on hakemuksessa esitettyä vesienvalvontaa tarkistettu ja annettu tarpeelliset lupamääräykset. Kaivovesien laadun ja korkeuden tarkkailulla valvotaan talousvesien riittävyyttä ja varmistetaan veden käyttökelpoisuuden säilyminen. Saatujen tulosten perusteella tarkkailuväliä voidaan jatkossa tarvittaessa hakemuksesta harventaa ja analyysivalikoimaa muuttaa tulosten niin salliessa.

Toiminnanharjoittaja on ympäristönsuojelulain 8 §:n nojalla velvollinen käyttämään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja seuraamaan sen kehittymistä toimialalla (lupamääräys 29). Toimintaa on harjoitettava ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoituksenmukaisia ja kustannustehokkaita työmenetelmiä käyttäen.

Poikkeus- ja häiriötilanteista tiedottamisesta on tarpeen antaa lupamää-

räys (30). Toiminnan on perustuttava varovaisuuteen, huolellisuuteen ja ennaltaehkäisyyn.

Tarkkailumääräykset (31-33) perustuvat toiminnanharjoittajan velvollisuuteen olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, -riskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Laitoksen valvonnan järjestämiseksi on annettu lupamääräys käyttöpäiväkirjanpidosta ja raportoinnista valvontaviranomaiselle. Ympäristönsuojelusta vastaavan henkilön nimeäminen on tarpeen valvonnallisista syistä, yhteydenpidon helpottamiseksi ja tiedon kulun turvaamiseksi erityisesti poikkeuksellisissa tilanteissa tai nopeaa reagointia edellyttävissä vahinkotilanteissa.

Viranomaisvalvonnan turvaamiseksi on annettu määräykset (34-35) toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista, toiminnan lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta. Ennen edellä mainittuihin toimenpiteisiin ryhtymistä niistä on ilmoitettava riittävän ajoissa Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnan lopettamisen jälkeisissä tilanteissa varmistetaan alueen jääminen sellaiseen tilaan, ettei alueelle jää riskiä terveyshaitasta tai ympäristön pilaantumisesta. Tarvittaessa lupaviranomainen voi antaa erillisiä määräyksiä liittyen toiminnan lopettamiseen.

Jälkihoitoa ja maisemointia koskevat lupamääräykset (36-37) edistävät maisemointia, pohjaveden suojelua ja alueen palautumista osittain takaisin metsätalousmaaksi. Paras jälkihoito korkeiden yli 20 metristen seinämien maisemoimiseksi on porrastus, jossa portaat luiskataan maamassoilla. Portaat on rakennettava louhimalla ottamisen yhteydessä, sillä jälkikäteen portaiden rakentaminen on mahdotonta ottamisalueelle.

Ottamisalueelle on oltava asianmukainen tie (lupamääräys 38). Vaihtoehtoinen, suositeltava tie Saloon päin suuntautuville kuljetuksille on rakentamatta. Tien on tarkoitus tehdä hakijan samalle kiinteistölle ottamisalueen länsipuolelle. Uusi tie vähentäisi merkittävästi liikenteestä aiheutuvaa melu- ja pölyhaittaa loma-asutukselle (lupamääräys 11).

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa koskeva määräys (39) on tarpeen kaivannaisjätettä koskevan valtioneuvoston asetuksen valvomiseksi.

Luvan voimassaoloaika

10 vuotta siitä, kun lupa on tullut lainvoimaiseksi.

Otettava kokonaismäärä

360.000 m³

Vuotuinen otto

36.000 m³

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi seuraava erikseen hyväksyttävä vakuus:

$5,35 \text{ ha} \times 6.100 \text{ €/ha} + 360.000 \text{ m}^3 \times 0,09 \text{ €/m}^3 = 65.035 \text{ €}$.

Vakuus palautetaan lupa-ajan ja lopputarkastuksen jälkeen, kun maisemointi/jälkihoito on asianmukaisesti suoritettu ja hyväksytty.

Tarkastus- ja valvontamaksu

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja lupakäsittelystä määrätään tar-

kastusmaksu 7.260 €. Lisäksi hakemuksesta kuuluttaminen lehti-ilmoituksella 600 € eli yhteensä 7.860 €.

Vuosittain laskutettava valvontamaksu lasketaan kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan.

Nämä maksut ovat Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisia.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 2, 5-12, 14-17, 19-20, 22, 27, 34, 39, 42-44, 47a - 49, 52-53, 58-62, 66, 70, 83-85, 87, 96, 111-114, 123, 167-168, 170, 190-191, 199, 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 6, 11-15, 18 §

Maa-aineslaki (555/1981) § 1, 3-7, 10 -16, 16b, 19-21, 23-23b

Valtioneuvoston asetus (VNA) maa-ainesten ottamisesta (926/2005) § 1-4, 6-9 §

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1-4, 6-8, 12-13, 16 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) § 17

Valtioneuvoston päätös melun ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista (480/1996)

Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 41 hyväksymä maa-ainestaksa

Muutoksenhakuviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksen julkipano

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Päätös

Hakija

Ote päätöksestä

Varsinais-Suomen liitto

Varsinais-Suomen ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat

Varsinais-Suomen ELY-keskus / liikenne ja infrastruktuuri

Salon kaupunki/kaupunkisuunnittelu

Salon kaupunki/ympäristöterveydenhuolto

Salon kaupunki/ympäristönsuojelu

Varsinais-Suomen maakuntamuseo

Liikennevirasto

Salon kaupunginhallitus

Muistuttajat

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Tästä päätöksestä ilmoitetaan Salon kaupungin ilmoitustaululla www.salo.fi/ilmoitustaulu. Asiakirjat valitusosoituksineen pidetään nähtävillä Salon kaupungintalolla, os. Tehdaskatu 2, Salo. Lisäksi päätös löytyy kaupungin internet-sivuilta: www.salo.fi-Päätöksenteko ja talous-Esityslistat ja pöytäkirjat-Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.6.2018.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää [REDACTED] maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten irrottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan louhimiseen ja murskaamiseen Salon kaupungin Paarskylän kylään tilalle Uusi-Ketunböle 1:363 (734-611-1-383).

Lupa-aika on 10 vuotta. Kokonaisottomäärä on 360.000 m³ ja vuotuinen ottomäärä 36.000 m³.

Toiminnoille ei myönnetä maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista aloittamisoikeutta muutoksenhausta huolimatta.

Toiminnot on sijoitettava ja mitoitettava sekä toimintoja on harjoitettava hakemuksissa ja suunnitelmassa esitetyillä tavoilla.

Toiminnassa on noudatettava valmistelusta ilmeneviä määräyksiä 1-39 kuitenkin siten, että toiminta-aikoja koskeva 10 kuuluu seuraavasti:

10.

Louhimon ja murskaamon toiminta-aika on arkisin maanantaista perjantaihin lukuun ottamatta ajanjaksoa 15.5.-30.8:

murskaus ja seulonta klo 7-18

poraaminen klo 8-16

räjähdykset ja rikotus klo 8-18

Louhinta- tai murskaustoimintaa ei saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä. Murskaamista ja louhintaa ei saa tehdä yhtä aikaa 1. vaiheen alueella, mutta 2. vaiheen alueella toiminnot ovat mahdollisia samanaikaisesti.

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava louhinta- ja murskaustoimintajakson ajankohta kirjallisesti viisi (5) työpäivää ennen kyseisen toimintajakson aloittamista 800 metrin säteellä laitosalueesta sijaitsevien kiinteistöjen omistajille ja haltijoille sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tiedotteesta on käytävä ilmi louhinta- ja murskausajat sekä toiminnanharjoittajan yhteystiedot.

Perustelut, sovelletut lainkohdat, luvan voimassaolo ja taksan soveltamista koskevat kohdat ilmenevät valmistelusta.

Valmistelusta poikkeava rakennus- ja ympäristövalvonnan johtajan esittämä toiminta-aika perustuu Varsinais-Suomen Ely-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen kannanottoon, jonka mukaan

maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalta alueelta on mahdollista luonnon- ja vesiensuojelun kannalta. Kannanotossa ei ole mainintaa rajoituksista valtioneuvoston asetuksessa esitettyihin toiminta-aikoihin (Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

Päätösehdotuksessa esitetty toiminta-ajan kesäajan rajoitus perustuu naapuruston kiinteistöjen virkistyskäytön turvaamiseen.

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Maa-aineslupa, Hähkänä Louhimo 734-673-3-3, hiekka, sora ja kallio, lupa 2-2018

2045/10.03.00.05.00/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 96

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Hillevi Lehto, hillevi.lehto@salo.fi,
02 778 7805

Hakija**Ottotoiminta**

Kylä, tila	Hähkänä, Louhimo
Kiinteistötunnus	734-673-3-3
Tilan pinta-ala	25,92 ha
Ottamisalueen pinta-ala	13,84 ha
Kaivualueen pinta-ala	11,29 ha
Ottamissuunnitelma	on
Otettava maa-ainelaji	hiekka, sora ja kallio
Otettavaksi esitetty kokonaisot- tomäärä ja ottoaika	650.000 m ³ 10 v
Kuuleminen suoritettu	3.1. - 2.2.2018 (MAL 13 §)
Lausunnot pyydetty	7.12.2017 - 7.2.2018 (MAL 7 §, MAA 4 §)

Asia

Päätös maa-ainelain 4 §:n mukaisesta maa-ainelupahakemuksesta, jossa haetaan lupaa aloittaa maa-ainesten ottaminen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman (MAL 21 §)

Vireille tulo

Hakemus on saapunut Salon kaupungin ympäristönsuojeluun 23.8.2017. Täydennykset ja korjatut piirustukset saapuivat 30.11.2017 sekä muutos hakemukseen korjattuine piirustuksineen 9.5.2018.

Alueen perustiedot

Ottamisalue sijaitsee noin 9 km koilliseen Salon keskustasta ja noin 3 km pohjoiseen Turku-Helsinki moottoritieltä. Etäisyys Inkereen asemakava-alueeseen on noin 950 m ottamisalueen pohjoisreunasta. Oheismateriaalina on kartta.

Ottamisalue sijaitsee kokonaisuudessaan Inkereen I luokan pohjavesialueen muodostumisalueella ja valtaosa ottamisalueesta Inkereen pohjavedenottamon kaukosuoja-alueella välittömästi lähisuoja-alueen vieressä.

Toimintaa koskevat luvat**Maa-aineslupa**

Perttelin kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt [REDACTED] [REDACTED] 22.11.2007 § 54 luvan kalliokiviaineksen 500.000 kiintokuutiometriä sekä soran ja hiekan 400.000 kiintokuutiometriä ottamiseen Perttelin kunnan Kajalan kylässä sijaiseville tiloille Santanummi I RN:o 3:38, Santanummi RN:o 3:36, Santala RN:o 3:8, Sorala RN:o 3:45, Hiekkala RN:o 3:48,

Monttu RN:o 3:54 ja Hähkänän kylässä sijaitsevalle tilan Uusiarkkila 3:3185 määräalalle, nyttemmin tilalle Louhimo RN:o 3:309. Alin ottamista-so hiekalle on +49 ja kalliolle +50 siten, että pohjaveden suojaksi jää vähintään 4 metrin paksuinen suojakerros. Luvan viimeinen voimassaolopäivä oli 31.12.2017.

Ympäristölupa

Alueella on toistaiseksi voimassa oleva Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 20.2.2013 § 43 myöntämä ympäristölupa kalliokiviaineksen louhintaan ja murskaukseen. Samalla päätöksellä toiminnanharjoittajalle on annettu lupa poiketa Länsi-Suomen vesioikeuden päätöksestä 19.4.1990 nro 28/1990/4, jolla Inkereen pohjavedenottamolle on määrätty suoja-alue ja annettu suoja-alueen kaukosuojavyöhykettä koskevat erilliset määräykset alueella kielletyistä toimista. Hakija valitti ympäristöluvasta. Vaasan hallinto-oikeus (12.6.2014) ja edelleen korkein hallinto-oikeus (9.11.2015) hylkäsivät valitukset.

Ympäristölupa on myönnetty Salon kaupungin Hähkänän kylässä kiinteistölle Louhimo 734-673-3-309 ja Kajalan kylässä kiinteistöille Santanummi 734-679-3-36, Santanummi I 734-679-3-38, Monttu 734-679-3-54 ja 21.2.2011 päivätyn asemapiirroksen osoittamalle alueelle.

Tarkastukset

Alueelle on tehty vuositarkastus 16.11.2016 sekä lupahakemukseen liittyvä tarkastuskäynti 29.5.2018.

HAKEMUKSESSA ESITETYT ASIAT JA OTTAMISSUUNNITELMA

Yleistä

Maanmittauspalvelu Pelto-Timper Ky on 16.8.2017 laatinut maa-ainesten ottosuunnitelman hiekan, soran ja kallion ottamiseen kiinteistölle Louhimo 734-673-3-3. Luvan hakija [REDACTED] omistaa tilan.

Maa-aineslupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi ottomäärälle 650.000 m³. Alueelta otetaan ja jalostetaan sora- ja hiekka-ainesta noin 320.000 m³ sekä kalliokiviainesta noin 330.000 m³ kaupallisessa tarkoituksessa. Kyseessä on jatkolupa nykyiselle toiminnalle.

Nykytilanne

Maanomistus

Ennen suunnittelutyön käynnistämistä haettiin alueella olevien kiinteistöjen (7 kpl) yhdistämistä Maanmittauslaitokselta. Viranomaispäätös yhdistämisestä tehtiin 28.2.2017 kiinteistöksi Louhimo 734-673-3-3.

Naapuritilat ja asutus

Suunniteltu ottamisalue rajoittuu kauttaaltaan naapurien omistamiin metsä-alueisiin. Lähimmät ympärivuotiset asunnot sijaitsevat kaivualueesta yli 300 metrin päässä etelään ja kaakkoon (2 kpl). Sora- ja hiekka-alueelta etäisyys lähimpiin asuinrakennuksiin on yli 150 m. Loma-asuntoja ei alueen läheisyydessä ole.

Kaava- ja suojelualueet

Suunnittelualue on merkitty maakuntakaavaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Alueella on pohjavesialueen merkintä (pv). Muita aluevarauksia tai yksittäisiä kohdevarauksia alueelle ei ole merkitty.

Suunnittelualuetta ei ole merkitty Varsinais-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaisiin kallioalueisiin eikä Natura 2000 -aluevarauksiin.

Alueelle ei ole laadittu yleiskaavaa. Lähin asemakaava sijaitsee vanhan Perttelin kunnan Inkereen kylätaajamassa.

Maaperätiedot

Alueen kiviaines on hiekkaa, soraa ja kalliota. Kalliokiviaines on todettu käyttökelpoiseksi mm. tien-, talon- ja maanrakennuskohteisiin sekä asfaltin valmistukseen.

Maastonselvitykset

Varsinainen kaivualue ajantasaistettiin kartoittamalla sen pohja ja luiskat sekä kallioseinämät joulukuussa 2016. Pohjakartan laadinnassa käytettiin apuna Maanmittauslaitoksen raja- ja laserkeilausaineistoa. Pohjakartan ta-sokoordinaatisto on ETRS-GK23 ja korkeusjärjestelmä N2000.

Luonnonolot ja maisema

Suunnittelualueen länsi- ja pohjoisosassa on olemassa olevaa louhos- aluetta sekä etelä- ja itäosassa hiekka- ja sora- aluetta. Alueen reunamilla kasvaa kuivaa kangasmetsää ja paikoin pienet avokalliot työntyvät maan- pintaan asti. Sorakuopan pohjan kautta kulkee kiemurteleva tilustie.

Varsinaisella kaivualueella maanpinta kohoaa korkeimmillaan noin +87 mpy. Ympäröivät alueet ovat pääosin metsätalouskäytössä.

Pohjavesiolot

Suunnittelualue sijaitsee tärkeällä I luokan Inkereen pohjavesialueella 02 587 02. Salon kaupungin Inkereen vedenottamo sijaitsee kaivualueelta noin 450 metrin päässä kaakkoon. Käytävissä olevan tiedon mukaan Liikelaitos Salon Vesi seuraa säännöllisesti vedenottamon pohjaveden pin- nan tasoa ja veden laatua.

Ottamisalueen läheisyydessä ei ole muita vedenottoaikoja eikä kaivoja. Alueen ympärillä oleva asutus on kunnallisessa vesijohtoverkossa.

Alueelle on asennettu kaksi uutta pohjavesiputkea PVHP4 ja PVHP5. Poh- javeden pinnan korkeutta on tämän jälkeen seurattu säännöllisesti. Putkis- ta on otettu myös vesinäytteitä. PVHP4 vesipinta on ollut alimmillaan tasol- la 43,43 ja ylimmillään 44,31 sekä PVHP5 alimmillaan kuiva ja ylimmillään 44,13.

Ottamissuunnitelma

Ottamistoimenpiteet

Maa-ainesten ottamiselle haetaan lupaa 10 vuodeksi. Lupakautta ei vai- heisteta, mikä helpottaa maa-ainesten markkinointia ja nopeuttaa alueen maisemointitöitä. Nykyinen maa-ainelupa on voimassa 31.12.2017. Toi- minnalle on myönnetty 20.2.2013 edelleen voimassa oleva ympäristölupa, jonka lupaehdot ei olla muuttamassa.

Ottamisalueen pinta-ala on 13,84 ha sisältäen maisemoitavat alueet 1,82 ha (joista ei ottoa) ja kaivualueen pinta-ala noin 11,29 ha. Maa-ainesten yhteenlaskettu ottamismäärä on 650.000 m³ siten, että hiekan ja soran ot-

tamismäärä on noin 320.000 m³ ja kalliokiviaineksen noin 330.000 m³. Mahdolliset käyttöön kelpaamattomat ainekset voivat pienentää määriä.

Louhosalue

Louhimista jatketaan nykyisen selkeytysaltaan kohdalta, josta louhinta etenee luoteeseen ja lopuksi koilliseen ja pohjoiseen päin. Kaivualueen pohjan louhinta ulotetaan eteläreunalla alimmillaan tasoon +50,0 ja pohjoisreunalla alimmillaan tasoon +52,0. Pohjan kallistuksella saadaan pinta- ja valumavedet johdettua selkeytysaltaaseen. Altaan sijainti on merkitty likimääräisesti suunnitelmakartalle. Lopullinen paikka selviää altaan rakentamisen yhteydessä. Vanha allas toimii siihen asti, kunnes uusi valmistuu.

Ennen toiminnan jatkamista nykyisen louhoksen eteläreunalle rakennetaan yleisen turvallisuuden takia kiinteä aita. Reunaa ei alkuvaiheessa luiskata (1:3), vaan se jätetään vaimentamaan murskauksesta ja muista työvaiheista syntyvää melua. Naapurikiinteistöjä vastaan jätetään vähintään 30 metrin levyinen läjitysalue tai suojavyöhyke.

Tarvittaessa reunan louhintaa voidaan porrastaa. Louhintatason seuranta varten kaivualueen reunalle rakennetaan kiinteä porttaali. Ottamistoiminnan loputtua alueen reunaluiskat maisemoidaan lopulliseen kaltevuuteensa 1:3 jälkitilannekartan mukaisesti.

Sora- ja hiekka-alue

Soran- ja hiekanottoa jatketaan samanaikaisesti sekä pohjoiseen että etelään. Kaivualueen pohja ulotetaan alimmillaan tasoon +49,0. Näin varmistetaan siitä, että pohjavesipinnan päälle jää vähintään 4 metrin paksuinen suojakerros koskemattomaa maata.

Alueen lounaiskulmassa on pienehkö alue, josta tiedossa olevan kalliopinnan takia kaivetaan vain 5 metrin paksuinen kerros maa-ainesta (kartalla korkeuspiste +54,0). Naapurikiinteistöjä vastaan jätetään vähintään 10 metrin levyinen läjitysalue tai suojavyöhyke.

Pohjantason seuranta varten kaivualueen reunalle rakennetaan kiinteä porttaali. Ottamistoiminnan loputtua alueen reunaluiskat maisemoidaan lopulliseen kaltevuuteen 1:3 jälkitilannekartan mukaisesti.

Työ-, turvallisuus- ja liikennejärjestelyt sekä suojatoimenpiteet

Ottamistoiminnassa noudatetaan työturvallisuuslainsäädännössä asetettuja vaatimuksia. Onnettomuusvaaran takia kaivualueen jyrkille reunoille asennetaan lippusiima.

Alueen liikenne johdetaan olemassa olevaa tilustietä pitkin ensin Karistojen yksityistielle ja edelleen yleiselle tielle nro 2402. Liikennettä johdetaan myös Tortosmäentietä pitkin Salo-Inkere tielle nro 2401.

Pölyä ja melua aiheuttavat toiminnot ja työvaiheet järjestetään siten, että valtioneuvoston antamat ohjeavot eivät ylitä lähimmässä häiriintyvässä kohteessa. Pölyhaittoja pyritään torjumaan ja vähentämään yksityistien ja kiviaineksen kastelulla sekä kiviainekasojen sijoittelulla ja pitämällä kiviaineksen (louhos) putoamiskorkeudet riittävän pieninä.

Mahdollinen vesien ja maaperän likaantuminen pyritään estämään noudattamalla huolellisuutta haitallisten aineiden käsittelyssä. Alueella ei tulla säi-

lyttämään öljy- yms. haitallisia aineita, eikä siellä huolleta koneita tai laitteita.

Suunnittelualueen reunoilla kasvava puusto jätetään näkösuojaksi ottamisalueen ja varsinaisen kaivun väliin. Toiminnassa käytettävät vedet ja valumavedet johdetaan suunnitelmakartalle merkittyyn selkeytsaltaaseen, joka tarvittaessa tyhjennetään ja puhdistetaan pohjalle kertyneestä lietteestä.

Alueelle sijoitettavat koneet ja laitteet

Toiminnassa kulloinkin tarvittavaa irrotus- ja murskaus- sekä kaivu- ja kuormauskalustoa säilytetään ottamisalueella, varsinaisen kaivun ulkopuolella. Alueelle ei sijoiteta kiinteää murskausasemaa, vaan kiviaines murskataan siirrettävällä murskauskalustolla.

Toimintaan liittyvät riskit ja niiden hallinta sekä tarkkailu ja valvonta

Kaikilla valvontaviranomaisilla on esteetön pääsy toiminta-alueelle. Ottamistoiminnasta mahdollisesti aiheutuvia haittoja tarkkaillaan viranomaisten esittämien vaatimusten mukaisesti. Tarvittaessa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin mahdollisten ympäristöhaittojen pienentämiseksi yleisesti hyväksyttävälle tasolle.

Riskit liittyvät lähinnä koneiden ja laitteiden sekä murskaamon öljy- tai polttoainevuotoihin ja tankkausten yhteydessä tapahtuviin ylivuotoihin. Mahdolliset vuodot ovat yleensä melko harvinaisia ja vähäisiä sekä haitoiltaan rajallisia. Alueella säilytetään turvetta tai muuta öljynimeytysainetta vähintään yksi turvepaali/kone.

Toiminnassa kiinnitetään huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Käyttäjät tarkkailevat koneiden ja laitteiden kuntoa ja toimintaa sekä tarvittaessa keskeyttävät tuotannon, kunnes häiriö on poistettu. Ympäristövahingosta tiedotetaan ensitorjunnan jälkeen palokunnalle ja ympäristöviranomaiselle sekä maa-ainesten ottamista valvovalle viranomaiselle. Työmaalla on näkyvillä pelastuslaitoksen ja viranomaisten yhteystiedot.

Mahdollisen ilkvallan estämiseksi toiminta-alueelle johtavalle kulkutielle on asennettu lukittava puomi. Kulkutien varrelle on myös pystytetty työmaa-alueesta kertovia varoitus- ja kieltotauluja. Tarvittaessa toiminta-alueelle asennetaan tallentava kameravalvonta.

Ottamistoimenpiteiden ympäristövaikutusten arviointi

Käytettävissä olevien tietojen mukaan suunnittelualueella ei ole erityisiä luonnon- ja maisemansuojelullisia arvoja. Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä (louhos vähintään 300 m) ei ole ympärivuotista asutusta eikä loma-asutusta, joten toiminnasta ihmisille aiheutuvat haitat jäävät alueen syrjäisen sijainnin takia pieniksi.

Suunnitelman mukaisella toiminnalla ei katsota olevan merkittävää vaikutusta alueen pinta- ja pohjavesioloihin. Toiminnalla ei myöskään katsota olevan haitallisia vaikutuksia eläinten ja kasvien kannalta tärkeisiin elin-, ravinto- ja lisääntymis- yms. olosuhteisiin, jotka ovat jo aiemmin muuttuneet alueella vuosikymmeniä harjoitetun ottamistoiminnan seurauksena.

Kaivun reunoille jäävä/kasvava puusto ja reunaluiskat sekä pinta-

maista läjitysalueille rakennettavat vallit ja varastointialueella olevat varastokasat toimivat tehokkaina melu-, pöly- ja näkösuojina.

Maa-ainesoton jälkeen kaivualue maisemoidaan tarpeellisin osin, mikä nopeuttaa kasvillisuuden ja eläimistön palautumista. Puuston kasvaessa myös maiseman muodonmuutokset vähitellen häviävät ja alueen pintakasvillisuuden uusiutuessa pohjavesien suojeleminen paranee.

Edellä esitetyn perusteella voitaneen katsoa, että hakemuksen mukaisen ottamistoiminnan aiheuttamat haitat ovat vähäisiä. Niistä ei ole pysyvää haittaa alueen pohjavesille eikä niiden katsota vaarantavan lähialueen muitakaan maisema- ja luontoarvoja.

Alueen maisemointi ja jälkihoito sekä käyttö

Ottamisen päätyttyä kaivualueelle levitetään takaisin kuoritut pintamaat ja alue istutetaan luontaiseksi metsämaaksi. Tarvittaessa aluetta täydennetään istuttamalla joukkoon myös erilaisia taimia (sekametsä noin 2.500 kpl/ha). Mikäli pintamaita ei ole tarpeeksi, voidaan käyttää hiekkaan sekotettua humusta tai turvetta (minimipaksuus noin 0,2 - 0,3 m). Ottamistoiminnan jälkeen alue palautetaan metsätaloukseen.

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelma

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa ei ole esitetty. Se on hyväksytty ympäristöluvassa.

Hakemuksen täydennys

Täydennyksessä 30.11.2017 on tarkennettu, että alue sijoittuu Inkereen vedenottamon kaukosuoja-alueelle ja että lähin asemakaava sijaitsee noin 800 m päässä.

Polttoaineet säilytetään tällä hetkellä hakijan muualla sijaitsevalla asuin-kiinteistöllä. Suunnitelmakartalle on merkitty likimääräisesti mahdollinen polttoaineiden tuleva säilytyspaikka, joka on katsottu sopivaksi viranomaiskäynnin yhteydessä.

Seulassa on pyörät alla, joten sitä liikutellaan työn etenemisen myötä. Tarvittaessa seulan alla olevaa maapohjaa voidaan tiivistää ja suojata.

Alle 100 metrin etäisyydellä tapahtuva hiekan ottaminen ei häiritse naapureita alueen topografian ja peitteisyyden ansiosta. Kyseessä on lähinnä alueen maisemointiin liittyvä toiminta. Aiemman toiminnan aikana ei kuitenkaan naapureista ole valittanut asiasta. Nykytilannekarttaan kaivualuetta on tonttien kohdalla pienehkö.

Louhos- ja hiekanottoalueet maisemoidaan tarpeellisilta osin työn edetessä. Uuden louhosalueen ulkopuolelle jäävä seinämä porrastetaan vielä vuoden 2017 loppuun mennessä. Seinämä maisemoidaan (maatäyttö) lupakauden puoliväliin mennessä, kuten detaljikartoissa on esitetty. Markkinatilanteen ja erilaisten maa-ainesten kysynnän takia kiviaineksen ottoon ei tulla vaihteistamaan. Koko alueen maisemoinnin etenemistä esitetään tarkastettavaksi vuositarkastusten yhteydessä, lupakauden 5 vuoden ja 8 vuoden sekä 10 vuoden kohdalla.

Jälkihoidossa tarvittavaa hyvää täyttömateriaalia saadaan kuorimalla kallio- ja maapinnan päällä olevaa maa-ainesta. Kaikki jälkihoidossa tarvittava maa-ai-

nes saadaan paikan päältä.

Voimassa olevaa ympäristölupaa ei ole tarpeen avata (neuvottelumuistio 9.11.2017).

Muutos maa-aineslupahakemukseen 9.5.2018

Aiemman lupahakemuksen mukaista suunnitelmaa on tarkistettu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen vaatimuksesta (lausunto 14.2.2018). Muutoksista on neuvoteltu ELY-keskuksen, Salon kaupungin sekä hakijan ja suunnittelijan kesken. Tarkistetusta suunnitelmasta on ELY-keskuksesta saatu uusi lausunto, joka puoltaa maa-ainesluvan myöntämistä. ELY-keskuksen antaman uuden lausunnon mukaan myöskään vesilain mukaista lupamenettelyä hankkeelle ei enää tarvita. Lupaviranomaisen kanssa käydyissä neuvotteluissa on myös sovittu, ettei voimassa olevaa ympäristölupaa avata.

Pinta-alat, massamäärät ja etäisyydet rakennuksiin ovat muutoshakemuksessa edellä kuvatun mukaiset. Haetaan lupaa aloittaa maa-ainesten ottaminen ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa kuten alkuperäisessä lupahakemuksessa. Perusteluna esitetään, että ottoalue on jo olemassa oleva ja pääosin avattu, kyseessä on toiminnan jatkaminen. Alueella on myös voimassa oleva vakuus.

Muutokset ilmenevät uusilta suunnitelmakartoilta. Hakija katsoo, ettei uutta lausunto- tai naapurien kuulemiskierrosta tarvita, koska etäisyydet asuinrakennuksiin kasvavat sekä pinta-alat ja massamäärät pienenevät.

MAA-AINESLUVAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Alkuperäinen hakemus täydennyksineen on kuulutettu Salon Seudun Sanomissa 3.1.2018 ja Salon kaupungin ilmoitustauluilla 3.1. - 2.2.2018. Asiakirjat on pidetty nähtävillä Salon kaupungin ympäristönsuojelussa Halikan virastotalossa edellä mainitun ajan viraston aukioloaikoina. Muutoshakemuksesta ei ole ollut tarpeen kuuluttaa uudelleen, koska toiminnan vaikutukset pienenevät alkuperäisessä hakemuksessa esitetystä.

Hakija on kuullut rajanaapurit (10 kpl).

Lausunnot

Lausuntoja on pyydetty Varsinais-Suomen liitolta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Karistojan tiekunnalta, Liikelaitos Salon Vedeltä sekä Salon kaupunkisuunnittelulta ja ympäristöterveydenhuollolta.

1. ■

■ *Varsinais-Suomen liitolla* (13.2.2018) ei ole huomautettavaa hakemuksesta.

2. *Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja luonnonvarat* (14.2.2018)

Viimeisimmässä maa-ainesluvassa ottamisaluetta oli merkittävästi laajennettu uudelle luonnontilaiselle alueelle, vaikka Lounais-Suomen ympäristökeskus 7.9.2007 antamassaan lausunnossa katsoi, ettei lu-

paa haetussa laajuudessa tule myöntää. Nyt haettava ottamisalueen pinta-ala on 7,4 ha suurempi kuin viimeisimmässä maa-ainesluvassa.

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että hakemuksen tarkoittama maa-ainesten ottaminen, toiminnan merkittävä laajentaminen ja kalliokiviaineksen louhintaan ja räjäytyksiin liittyvät erityiset pohjavesiriskit aiheuttavat Inkereen tärkeällä pohjavesialueella maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 4 kohdan tarkoittamalla tavalla veden laadun ja antoisuuden vaarantumista eikä maa-aineslupaa tule myöntää, ellei hankkeelle ole ensin saatu vesilain mukaista lupaa.

Kallioulouhinnassa suurimman riskin pohjavedelle aiheuttavat räjähdysaineet. Louhinnan yhteydessä räjähdysaineita jää räjähtämättä ja jäljelle jäänyt aine voi kulkeutua pinta- tai pohjavesiin, mikä voi näkyä mm. tyyppiyhdisteiden pitoisuuksien nousuna pinta- tai pohjavesissä. Louhinnan yhteydessä käytetään soranottoa enemmän koneita, joten riski polttoaineiden ja öljyjen pääsystä maa- tai kallioperään on merkittävä. Suunnitelman mukaan keskellä muodostumisaluetta on selkeytysallas, joten haitta-aineiden kulkeutumista maa- ja kallioperään ei voi valumavesien hallinnan osalta poissulkea. Lisäksi kallion laaja-alainen louhinta voi muuttaa pohjavesialueen muodostumisalueen pinta-alaa ja vesien kulkeutumisolosuhteita, jolla voi olla vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään.

Toimivaltainen viranomainen vesitaloushankkeita koskevissa asioissa on Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Varsinais-Suomen ELY-keskus ottaa hakemuksen tarkoittamaan maa-ainesottoon tarkemmin kantaa hankkeen vesilain mukaisen luvan käsittelyn yhteydessä. Maa-aineslupakäsittelyä voidaan jatkaa, mikäli vesilain mukainen lupa myönnetään. ELY-keskukselta voidaan tarvittaessa pyytää maa-aineslupahakemuksesta uusi lausunto mahdollisen vesilain mukaisen lupakäsittelyn jälkeen.

Koska ottamisalueen läheisyydessä on kiinteitä muinaisjäänöksiä, tulee hakemuksesta pyytää Museoviraston lausunto. Lisäksi ELY-keskus huomauttaa, että vedenottamon suoja-alueella tapahtuvasta maa-ainesotosta on tarpeen kuulla vedenottajia.

3. *Liikelaitos Salon Vesi (20.12.2017)*
Alue sijaitsee Karistojan vedenottamon välittömässä läheisyydessä. Veden hankinnan kannalta alue on tärkeä. Vedenotto on noin 1.000 m³/vrk. Alueen tärkeyden johdosta pohjavedenpinnan päälle tulee jäädä vähintään 6 metrin paksuinen suojaava kerros. Alueelle ei saa perustaa maankaato-, poltto- ja voiteluaineiden säilytyspaikkaa. Kaluston säilytysalue tulee rakentaa nesteitä läpäisemättömällä kerroksella ja katoksella. Laitteiden huoltoa pitää suorittaa sille varatulla suojatulla alueella. Asiaton alueelle pääsy on estettävä. Lisäksi alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun ja veden käyttökelpoisuuden säilymiseen.
4. *Salon kaupunkisuunnittelu (22.12.2017)* toteaa, että alueen käyttäminen maa-aineksen ottoon ei ole ilmeisessä ristiriidassa maakuntakaavan M-merkintään nähden. Hakemusta koskevan tilan alueella ei ole voimassa olevia oikeusvaikutteisia yleis- tai asemakaavoja.

Pohjaveden suojeluun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Ottamistoinnalla ei katsota olevan merkittävää vaikutusta alueen pinta- ja pohjavesioloihin. Maaperän ja vesien likaantumisen estosta, melu- ja pölyhaittojen sekä onnettomuusriskien minimoinneista on ottamissuunnitelmassa mainittu. Maa-ainesten otolla ei katsota olevan kaavallista estettä. Kaupunkisuunnittelu katsoo, että maa-ainesluvan myöntäminen on mahdollista, mikäli toiminta vastaa lupahakemuksessa tarkoitettua toimintaa.

5. *Salon kaupungin ympäristöterveydenhuolto (15.1.2018)* toteaa lausunnossaan, ettei toiminnasta saa aiheutua terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille (talousveden laatu, melu, pöly). Maaperään ei saa päästää imeytymään aineita, joilla saattaa olla heikentävä vaikutus pohjaveden laatuun. Työkoneiden säilytyspaikan maaperä tulee olla suojattu likaantumiselta tiiviillä kalvolla ja huonosti läpäisevällä maakerroksella.

Maa-aineksen otolla ei ole havaittu olevan heikentävää vaikutusta Inkereen vedenottamon raakaveden laatuun (ei selkeitä muutostrendejä tutkittavissa muuttujissa vuosina 2012 - 2017). Pohjavesialueen tärkeystä johtuen pohjaveden pinnan päälle olisi hyvä jäädä vähintään 5 metrin suojamaakerros.

Toiminnasta ei saa aiheutua melua, joka ylittää lähimmissä vakituississa asuinrakennuksissa STM:n 545/2015 mukaiset sisämelun toimenpiderajat.

Maa-ainesluvan muutoshakemuksesta ovat Varsinais-Suomen maakuntamuseo ja Varsinais-Suomen ELY-keskus antaneet lausunnon.

6. *Varsinais-Suomen maakuntamuseo 15.5.2018*
Maakuntamuseolla ei ole muinaisjäännösten näkökulmasta mitään huomautettavaa lupahakemuksesta.
7. *Varsinais-Suomen ELY-keskus 3.5.2018*
Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että laajamittainen maa-ainestenotto Inkereen pohjavesialueella ja Inkereen pohjavedenottamon kaukosuojavyöhykkeellä aiheuttaa likaantumisen alueen pohjavesiolosuhteille, mikä tulee huomioida maa-aineslupakäsittelyssä. Ottamistoinnassa tulee ottaa huomioon pohjavesisuojelun vaatimukset.

Ottamisalueen uusi rajausehdotus vastaa melko hyvin ympäristölupaan (20.2.2013, § 43) liitetyn asemapiirroksen (Marjatta Siro, 21.2.2011) rajausta ja ELY-keskus katsoo, ettei vesilain mukaista lupaa tarvita. Louhinta-alueen laajenemisen yhteydessä lupaviranomaisen voi kuitenkin olla tarpeen arvioida, onko louhintaa ja murskausta koskevaa ympäristölupaa muutettava. Lupaharkinnan yhteydessä tulee huomioida lisäksi ainakin seuraavaa:

- Aluerajauksien merkitsemiseen liittyen ELY-keskus huomauttaa, että *ottamisalueella* tarkoitetaan aluetta, jolla maa-ainesten ottaminen ja siihen liittyvät muut järjestelyt kuten pintamaiden ja sivukivien käsittely ja jälkihoitotoimet tapahtuvat. *Kaivualueella eli ottoalueella* tarkoitetaan aluetta, jolla varsinaisen maa-ainesten ot-

taminen kaivu tai louhinta tapahtuu. *Suunnittelualue* on laajin alue, jolle voidaan kohdistaa maa-ainesluvan lupamääräyksiä. Ottamissuunnitelma laaditaan suunnittelualueelle, jonka tulee olla hakijan hallinnassa. Suunnittelualue sisältää mm. ottamisalueen ympärille luonnontilaan jätettävät metsäalueet, suojapuuston, työ- koneiden säilytys- ja huoltoalueet sekä ottamisalueen ulkopuolelle sijoitettavat pohjaveden tarkkailuputkien ja -kaivojen sijaintipaikat.

- Alueen rajauksissa on varmistettava, että ottamisalueen sisäpuolelle jää riittävästi tilaa alueen luiskaukseen ja pintamaiden ja sivukivien käsittelyyn sekä koneiden ja laitteiden liikkumiseen siten, että ottamisalueen ulkopuoliset alueet jäävät kokonaan luonnontilaan tai ne maisemoidaan aiemman kaivun osalta viipymättä.
- Pintamaata tulee poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan ja ainoastaan siitä ottamisalueen osasta, jossa kaivu on käynnissä. Suositeltava pintamaiden varastointiaika on alle kolme vuotta, koska orgaaninen aines hajoaa nopeasti varastoitaessa. Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa läjittää tai haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia, vaan orgaanista ainesta voidaan käyttää ainoastaan maisemoinnissa maan pintakerroksessa.
- Ottamisen yhteydessä on huolehdittava, ettei maa- tai kallioperään tai pohjaveteen pääse öljytuotteita tai muita ympäristölle haitallisia aineita. Ottamisalueelta kulkeutuvat valumavedet tulee ohjata maastoon laskeutusaltaan kautta. Toiminnan vaikutuksia pintavesiin tulee tarkkailla vuosittain seuraavien analyysien osalta: pH, sulfaatti, typpiyhdisteet, COD_{Mn}, sähkönjohtokyky, sameus ja öljyhiilivedyt.
- Pohjavedenottamon vaikutusalueella ei saa säilyttää öljytuotteita eikä huoltaa tai tankata koneita tai laitteita. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat tulee sijoittaa luonnontilaiselle alueelle kaivualueen ulkopuolelle ja suojata asianmukaisesti.
- Pohjaveden pinnan taso alueella tai sen välittömässä läheisyydessä on mitattava kolmen kuukauden välein kahdesta ottamisalueella (PVHP4) ja sen läheisyydessä (PVHP5) olevasta pohjaveden havaintoputkesta. Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään 4 metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Pohjaveden laatua ottamisalueella tai sen läheisyydessä pohjaveden virtaussuunnassa alapuolella on tarkkailtava kerran vuodessa tarkoitukseen soveltuvasta havaintopaikasta. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset ja *E.coli* bakteerit. Tulokset raportoidaan vuosittain Salon kaupungin valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualueelle. Lisäksi tulokset toimitetaan sähköisesti VYH-muodossa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen pohjavesitietojärjestelmään.

- Ottamisen päätyttyä alue siistiään, muotoillaan ja tiivistyneet alueet möyhennetään ja pehmennetään. Luiskat loivennetaan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Soravaltaisella alueella karkea pohjasora peitetään noin 20 - 50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10 - 20 cm:n vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pinta- maata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esim. maatonut turve). Alue palautetaan metsätalouskäyttöön. Epäsopiva käyttö estetään.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemukseen ei ole saapunut muistutuksia eikä mielipiteitä.

Hakijan vastine 18.5.2018

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen 3.5.2018 antaman lausunnon voimassa olevan ympäristöluvan muuttamisen arviointiin hakija toteaa, että ELY-keskuksen mukaan uusi suunnitelman aluerajaus vastaa melko hyvin ympäristölupaan (20.2.2013, § 43) liitetyn asemapiirroksen rajausta. Ympäristöluvassa toiminnanharjoittajalle on annettu lupa poiketa Länsi-Suomen vesioikeuden päätöksestä 19.4.1990 nro 28/1990/4, jolla Inkereen pohjavedenottamolle on määrätty suoja-alue ja annettu suoja-alueen kaukosuojavyöhykettä koskevat erilliset määräykset alueella kielletyistä toiminnoista. Lupaviranomaisen kanssa käydyissä neuvotteluissa on sovittu, että olemassa olevaa ympäristölupaa ei tulla avaamaan. Haettu ottamismäärä pienee edellisen luvan määrästä noin 250.000 m³. Täten hakija katsoo, ettei ole tarpeen muuttaa voimassa olevaa ympäristölupaa.

Pohjaveden laadun tarkkailusta ELY-keskuksen lausunnossa hakija toteaa, että ELY-keskus esittää pohjaveden laadun tarkkailua tehtäväksi keran vuodessa tarkoitukseen soveltuvasta yhdestä havaintopaikasta. Tällä perusteella hakija vaatii, että nykyinen vesientarkkailuohjelma on muutettava ELY-keskuksen esityksen mukaiseksi.

Muilta osin hakijalla ei ole kommentoitavaa ELY-keskuksen lausunnosta.

Varsinais-Suomen liiton, Varsinais-Suomen maakuntamuseon ja Salon kaupunkisuunnittelun antamiin lausuntoihin hakijalla ei ole kommentoitavaa.

Liikelaitos Salon Veden lausunnossa esitetään pohjavedenpinnan päälle jätettäväksi 6 metrin paksuinen suojakerros. Hakija katsoo, että yleisesti käytössä oleva 4 metrin paksuinen suojakerros on riittävä. Muilta osin hakijalla ei ole kommentoitavaa annettusta lausunnosta.

Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollon lausunnossa esittämän pohjavedenpinnan päälle jätettävän 5 metrin paksuisen suojakerroksen sijaan hakija katsoo yleisesti käytössä olevan 4 metrin paksuisen suojakerroksen olevan riittävä. Muilta osin hakijalla ei ole kommentoitavaa lausuntoon.

Ympäristönsuojelun selvitykset

Inkereen pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 2,53 km², josta muodostumisalueen pinta-ala on 0,87 km². Kaukosuoja-alueen pinta-ala on 2,17 km². Vuoden 2015 ilmakuvasta laskettu avatun alueen pinta-ala pohjavesialueella on ollut runsas 12 ha eli 0,12 km², joka on muodostumisalueesta noin 14 % ja kaukosuoja-alueesta noin 6 %.

Maa-ainesluvan 2007 ja maa-aineslupahakemuksen suunnitelmapiirustusten tarkasteluun perustuen sora-/hiekkalue laajenee pinta-alaltaan noin 1,4 ha ja kalliokivialue noin 1 ha verrattuna ympäristönluvan mukaisiin kaivualueisiin, jotka ovat 7,78 ha ja 3,39 ha (ottamisalueen pinta-ala 14,02 ha). Hakija ei ole ilmoittanut laajennusten vaikutusta haettavaan ottomääriin. Ns. MURAUUS-asetuksen (800/2010) 300 metrin suojaetäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen vähentää kalliokivialueen pinta-alaa noin 0,61 ha.

Valvontaviranomaisen karkea arvio ottomäärästä em. suunnitelmapiirustuksiin perustuen on soraa ja hiekkaa noin 200.000 m³ sekä kalliokiviainesta noin 200.000 m³.

Hakija on toimittanut ympäristönsuojeluun 11.12.2017 muutoshakemuksen vuoden 2007 maa-aineslupa-alueen nykyisen louhosalueen eteläreunan maise-
moinnista. Hakemus käsitellään erillisenä asiana.

ASIAN RATKAISU

Valmistelijan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää [REDACTED] maa-ainesluvan kymmeneksi vuodeksi enintään 200.000 m³ soran ja hiekan sekä enintään 200.000 m³ kalliokiviaineksen ottamiseen tilalta Louhimo 734-673-3-3 Hähkän kylässä hakijan esittämän muutoshakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti sekä Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 20.2.2013 § 43 myöntämän ympäristönluvan mukaiselle alueelle seuraavin lupamääräyksin.

Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.

Valvonta

1. Päätöksen mukaisten ottamis- ja kaivualueiden rajat on merkittävä maastoon. Rajat on oltava merkittyinä koko lupakauden.
2. Ennen ottamistoiminnan aloittamista on pidettävä aloitustarkastus. Ennen tarkastusta hakijan on toimitettava luvassa määrätty vakuus hyväksyttäväksi ja toteutettava muut mahdolliset lupamääräykset.
3. Maa-ainesluvan mahdollisesta siirrosta on ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes tilalle on hakemuksesta hyväksytty toinen.

Kaivusvyvyys

4. Ottosyvyyden valvomiseksi kaivualueelle on merkittävä riittävä määrä korkeuspisteitä sidottuna korkeusjärjestelmään N2000. Korkeuspisteiden on oltava kiinteitä ja havaittavissa päivittäisessä työskentelyssä.
5. Alin sallittu kaivusvyvyys on sora- ja hiekkalueella +49,00 N2000 kuitenkin siten, että pohjaveden pinnasta mitattu vähintään 4 metrin suo-

jamaakerros säilyy koskemattomana mitattuna ylimmästä pohjaveden pinnankorkeudesta. Mikäli pohjavedenpinnan tarkkailutuloksista havaitaan suojamaakerroksen alittavan 4 metriä, ottotasoa on viipymättä nostettava.

Alin sallittu kaivussyvyys kallioalueella on +50,00 etelässä ja +52,00 pohjoisessa korkeusjärjestelmässä N2000. Pohjan kallistusten on oltava sellaisia, että pintavesi valuu laskeutusaltaaseen.

6. Pintamaata saa poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan ja ainoastaan siitä kaivualueen osasta, jossa kaivu kulloinkin on käynnissä.
7. Valvonta- ja lupaviranomaiselle on esitettävä mittaukset ja näytetulokset vuositarkastuksen yhteydessä tai muutoin pyydettyinä. Jos tulokset vaativat korkeusjärjestelmien muutoksia, luvan haltija tekee ne ja vastaa niistä.

Suojaetäisyydet

8. Suojaetäisyyden sora- ja hiekka-alueen kaivualueesta on oltava vähintään 100 metriä sekä kallioalueen kaivualueesta vähintään 300 metriä lähimpiin asuinrakennuksiin sekä loma-asuntoihin ja niiden välittömään oleskelualueeseen.

Rajaukset on esitettävä suunnitelma- ja leikkauspiirustuksissa, jotka on toimitettava valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi ennen aloitustarkastusta.

9. Ottamisalueen suojaetäisyys naapuritiloihin sora- ja hiekka-alueella on oltava vähintään 10 m ja kallioalueella vähintään 30 metriä. Suojaetäisyyden ottamisalueen rajasta Karistojan yksityistien keskiviivaan on oltava vähintään 15 m.

Suoja-alue on säilytettävä koskemattomana ja puuston säilyminen turvattava. Suoja-alueelle ei saa läjittää pintamaata.

Varotoimenpiteet ottamisalueella

10. Toiminta ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa asutukselle, maisemalle eikä ympäristölle.
11. Luvaton liikkuminen ottamisalueella on estettävä työmaakyltein, ja mahdollisista vaaroista on tiedotettava kulku kielletty -kyltein ja estein.

Jyrkännealue on merkittävä aidalla, joka on sijoitettava riittävän etäälle reunasta kuitenkin siten, että kulku reuna-alueelle on estetty. Laitosalueelle pääsy on estettävä lukittavin portein tai puomein sekä aitaamalla laitosalue tarpeellisilta osin.

12. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä kunnan valvontaviranomaiseen ja ELY-keskukseen toimintaohjeita varten. Kalliota ei sora- ja hiekka-alueella saa rikkoa eikä tiiviitä maa-aineskerroksia puhkaista.

13. Alueella esiintyvien törmäpääskyjen pesimisrauhaa ei saa häiritä eikä pesiä hävittää. Törmäpääskyjen pesintäseinämän yläpuolelle on tehtävä maisemaan sopiva aita, ettei jyrkkä pesintäseinämä aiheuta sortumis- tai putoamisvaaraa luonnossa liikkuville.
14. Toiminnanharjoittajan on varauduttava mahdollisia vahinkotilanteita varten varaamalla alueelle riittävä määrä imeytysainetta, joka on käytön jälkeen välittömästi toimitettava hävitettäväksi asianmukaiselle jätteiden käsittelylaitokselle. Vahingoista ja onnettomuuksista on välittömästi ilmoitettava Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle ja Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

Kaikki alueella toimivat henkilöt on perehdytettävä lupamääräyksiin ja toimimaan niiden mukaisesti.

Toimenpiteet haittojen vähentämiseksi

Toiminta-aika

15. Laitoksessa saa toimintavuoden aikana murskata kaivualueelta irrotettua kiveä enintään 56.000 tonnia. Soramursketta tuotetaan enintään 10.000 tonnia vuodessa. Alueella ei saa murskata eikä varastoida muualta tuotua kiviainesta.
16. Louhimon ja murskaamon toiminta-aika on arkisin maanantaista perjantaihin lukuun ottamatta kesä-, heinä- ja elokuuta:
murskaus ja siihen liittyvä seulonta klo 7-22
poraaminen klo 8-18
räjäytykset ja rikotus klo 8-18

Louhinta- tai murskaustoimintaa ei saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä.

Laitoksen toiminta-aika on enintään 80 päivää vuodessa.

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava louhinta- ja murskaustoimintajakson ajankohta kirjallisesti viisi (5) työpäivää ennen kyseisen toimintajakson aloittamista 800 metrin säteellä laitosalueesta sijaitsevien kiinteistöjen omistajille ja haltijoille sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tiedotteesta on käytävä ilmi louhinta- ja murskausajat sekä toiminnanharjoittajan yhteystiedot.

17. Hiekan seulonta on alueella sallittua koko vuoden arkisin maanantaista perjantaihin klo 7- 22 ja lauantaisin klo 7-18.
18. Kuormaamista ja kuljetusta saa harjoittaa koko vuoden maanantaista perjantaihin klo 6-22 ja lauantaisin klo 7-18 pois lukien arkipyhät.

Pöly ja päästöt ilmaan

19. Pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan kaivualueen alimmalle tasolle. Porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä porausvaunuihin sijoitetuin pölynkeräyslaittein tai käyttämällä muuta parasta käytökelpoista tekniikkaa.
20. Kuormattavan ja kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä kuljettimien päähän pölyämistä estävät

suoijat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

21. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Murskaamon pölynpoistojärjestelmä on pidettävä hyvässä toimintakunnossa. Pölynpoistojärjestelmän kunto on tarkistettava toiminta-aikana päivittäin.
22. Alueet, joilla työkoneet liikkuvat ja kuljetusliikenne tapahtuu, on hoidettava siten, että pölyäminen on mahdollisimman vähäistä. Varastokasojen sijoittelulla on mahdollisuuksien mukaan tehostettava pölyntorjuntaa. Kiviainesvarastot ja ajoneuvojen kuormat sekä tiet on tarvittaessa kasteltava tai peitettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristölle haitallista pölynmuodostusta. Pölyntorjunnassa on käytettävä tarvittaessa puhdasta vettä. Suolan tai muiden kemikaalien käyttö on kielletty pohjavesialueella.
23. Toiminnanharjoittajan on osoitettava luotettavasti ja ympäristönsuojelun hyväksymällä tavalla, että valtioneuvoston asetuksessa (38/2011) ilmanlaadulle annetut raja-arvot eivät ylitä häiriöille alttiissa kohteissa ja valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista (480/1996) täyttyy.

Pölypäästöjä on mitattava häiriintyvissä kohteissa tarvittaessa, mikäli haitoista tulee valituksia valvovalle viranomaiselle.

Melu

24. Toiminnoista aiheutuva melu ei saa ylittää häiriintyvissä kohteissa melutason ohjearvoista annetussa Valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja eikä asumisterveysasetuksessa (545/2015) mainittuja sisämelun toimenpiderajoja.
25. Laitoksen aiheuttamaa melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin, sijoittamalla murskauslaitos ja seula toiminnallisesti mahdollisimman alhaiselle tasolle lähelle rintausta tai muilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Varastokasojen sijoittelulla on mahdollisuuksien mukaan ehkäistävä melun leviämistä häiriintyviin kohteisiin.
26. Melumittaukset on teetettävä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa puolueettomalla asiantuntijalla toimintaa aloitettaessa, kun poraus, rikotus, murskaus ja kuljetukset ovat käynnissä toiminta-alueella. Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi, mikäli mittaukset sitä edellyttävät. Mittauksia voidaan lisäksi joutua tekemään, jos toiminnan meluhaitoista valitetaan valvovalle viranomaiselle.

Tärinä

27. Ulkopuolisen tärinäasiantuntijan on määritettävä, kuinka useasta rakennuksesta 500 metrin etäisyydellä louhinta-alueesta on seurattava tärinää mittauksin. Mittauksien määrän on oltava kattava ja riittävä. Esitys mittauspaikoista on toimitettava valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi ennen aloitustarkastusta.

Jätteet

28. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäviksi asianmukaiset luvat omaavaan laitokseen. Muut jätteet vaarallisia jätteitä lukuun ottamatta voidaan toimittaa yhdyskuntajätteen loppusijoituspaikkaan. Jätteiden lajittelussa ja varastoinnissa on noudatettava Salon jätehuoltomääräyksiä.

Laitoksen toiminta-alueella ei saa varastoida ylimääräistä kalustoa, romuja tai maisemointiin soveltumatonta maa-ainesta eikä muualta tuotua jätteeksi luokiteltavaa tavaraa.

29. Vaaralliset jätteet on varastoitava niille varatussa paikassa, suljetussa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa katettuna ja tiiviillä alustalla siten, ettei niistä aiheudu maaperän eikä pinta- ja pohjavesien pilaantumista tai muuta haittaa ympäristölle.

Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan ja muista jätteistä, ja ne on merkittävä ominaisuuksiensa mukaan. Ne on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto ja käsittely.

Jätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain mukaan rekisteröityneelle jätteenkuljettajalle.

Maaperän sekä pinta- ja pohjaveden suojele

30. Toiminta on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu pinta- ja pohjavesien, pohjavedenottamon tai talousvesikaivojen pilaantumista. Maatai kallioperään tai pohjaveteen ei saa päästää öljytuotteita eikä muita ympäristölle haitallisia aineita.

31. Pohjavedenottamon vaikutusalueella ei saa säilyttää öljytuotteita eikä tankata koneita tai laitteita. Pohjavesialueella ei saa korjata, huoltaa tai pestä koneita tai laitteita.

Koneiden ja laitteiden säilytys- ja tankkauspaikat eli tukitoiminta-alue on sijoitettava luonnontilaiselle alueelle kaivualueen ja Inkereen vedenottamon kaukosuojavyöhykkeen ulkopuolelle. Säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava katetuiksi, tiiviiksi, reunoiltaan korotetuiksi ja öljytuotteita sekä muita ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita läpäisemättömäksi. Säiliöt on sijoitettava kontteihin sekä varustettava sulkuventtiilillä, laponestolla ja ylitäytönestimillä, ja niiden on oltava lukittavia. Tankkauslaitteistot on varustettava lukittavilla sulkuventtiileillä.

Työkoneet on tarkistettava päivittäin, jotta voidaan ehkäistä öljyvuo- toja ennakkoon. Vuotavia koneita ei saa käyttää. Koneiden ja laitteiden suojaamiseen ilkivallalta on kiinnitettävä erityistä huomiota.

32. Ensisijaisesti murskaus- ja seulontalaitteistojen olisi oltava sähkökäyttöisiä ja toissijaisesti aggregaattikäyttöisiä.

Mikäli kaivualueella jatketaan polttomootorikäyttöisten murskaus- ja seulontalaitteistojen käyttöä, on laitteistot sijoitettava tiiviille alustalle. Polttoainesäiliöt on varastoitava kontissa kaksoisvaipallisissa säiliöissä, joissa on ylitäytönestoin ja laponesto. Murskaus- ja seulontalait-

teiston polttoainesäiliöillä on oltava oma suoja-allas.

Muovitetulle (HDPE) ja reunoiltaan korotetulle tiiviille alueelle sijoitetaan murskaus- ja seulontalaitteistojen polttoainesäiliö, polttoainesäiliökontti sekä polttoainesäiliön tankkausalue.

Muovi on asennettava altaaksi valmistajan ohjeiden mukaisesti ja varmistuttava sen eheydestä ennen peittämistä. Siirryttäessä uuteen paikkaan, on muovin eheys tarkistettava ja hiekka vaihdettava puhtaaseen. Käytetty hiekka on kuljetettava jäteasemalle pilaantuneena maa-aineksena.

Muovikalvo on asennettava siten, että neljän metrin vahvuinen suoja-maakerros säilyy ehjänä eikä altaaseen pääse valumaan hulevesiä.

Sadevesien kertymistä altaaseen on tarkkailtava siten, ettei allas pääse täyttymään eikä vesiä pääse huuhtoutumaan pohja-alueelle eikä imeytymään hiekkaan ja sitä kautta pohjaveteen. Ennen rakentamista on altaan rakentamistavasta ja riittävydestä ääritilanteessa esitettävä suunnitelmapiirros laskelmineen valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi.

33. Louhoksen ottamis- ja tukitoiminta-alueen hulevesien pääsy pohjaveden muodostumisalueen maaperään ja pohjaveteen on estettävä rakentamalla alueille riittävät, ympäristönsuojeluviranomaisen erikseen hyväksymät tiiviit suojarakenteet. Suunnitelma suojarakenteiden toteuttamisesta on toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojelun hyväksyttäväksi ennen aloitustarkastusta.

Louhoksen ottamis- ja tukitoiminta-alueen hulevedet on johdettava hallitusti tiivispohjaiseen, kokonaistilavuudeltaan riittävän suureen laskeutusaltaaseen, jonka tarkkailua on tehtävä päivittäin ja kirjattava havainnot viikoittain toiminta-aikana. Vettä ei saa johtaa maastoon. Altaaseen kertynyt vesi ja kiintoainekset on poistettava hallitusti tarpeen mukaan ja toimitettava luotettavien selvitysten perusteella asianmukaiseen hyötykäyttöön tai vastaanottoaikaan. Altaan tiiviyden tarkistaminen on tehtävä tyhjennyksen yhteydessä.

34. Toiminnan vaikutuksia pintavesiin on tarkkailtava laskeutusaltaasta vuosittain loka-marraskuussa analysoimalla pH, sulfaatti, ammonium, nitraatti, nitriitti, COD_{Mn}, sähkönjohtavuus, sameus, polttoainehiilivedyt C₅-C₁₀, mineraaliöljyt C₁₀-C₄₀.

Näytteet on otettava säännöllisesti samaan aikaan vuosittain sertifioitua näyteenottajaa käyttäen, ja toimittamalla näytteet akkreditoituun laboratorioon analysoitaviksi. Mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Saatujen tulosten perusteella tarkkailuväliä voidaan jatkossa tarvittaessa hakemuksesta harventaa.

35. Pohjaveden pinnan taso alueella tai sen välittömässä läheisyydessä on mitattava kolmen kuukauden välein helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa ottamisalueella (PVHP4) ja sen läheisyydessä (PVHP5) olevasta pohjaveden havaintoputkesta. Mittaukset on tehtävä aina sa-

maan aikaan vuosittain. Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään 4 metrin paksuinen suoja-kerros maa-ainesta.

Pohjaveden laatua ottamisalueella tai sen läheisyydessä pohjaveden virtaussuunnassa alapuolella on tarkkailtava havaintoputkista PVHP4 ja PVHP5 kaksi kertaa vuodessa touko- ja loka-marraskuussa. Vedestä on analysoitava lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, ammonium, nitraatti, nitriitti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt C₅-C₁₀, mineraaliöljyt C₁₀-C₄₀ sekä koliformiset ja *E.coli* bakteerit. Myöhemmin tarkkailua voidaan hakemuksesta harventaa, jos tulokset sen sallivat.

Näytteet on otettava säännöllisesti samaan aikaan vuosittain sertifioitua näytteenottajaa käyttäen, ja toimittamalla näytteet akkreditoituun laboratorioon analysoitaviksi. Mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

36. Laatu näytteiden tulokset on toimitettava ympäristönsuojeluun heti niiden valmistuttua. Poikkeavista tai raja-arvot ylittävistä tuloksista on ilmoitettava välittömästi valvontaviranomaiselle.

Vesitarkkailujen tulokset on raportoitava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Salon kaupungin valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle. Lisäksi tulokset toimitetaan sähköisesti VYH-muodossa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen pohjavesitietojärjestelmään. Tulosten raportoinnissa on tarkasteltava louhinnan ja murskauksen vaikutuksia pohjaveden laatuun ja korkeuteen sekä arvioitava pohjaveden päällä olevan suojakerroksen riittävyttä.

Pohjaveden korkeutta ja laatua on tarkkailtava kolme vuotta toiminnan päättymisen jälkeen.

Jälkihoito ja maisemointi

37. Maisemointia ja jälkihoitoa on suoritettava koko ottamisajan mahdollisuuksien mukaan vaiheittain siten, että ottamisalue on maisemoitu lupakauden aikana. Soran ja hiekan sekä kalliokiven ottamisen on oltava suunnitelmallista.

Sora- ja hiekka-alue on siistittävä ja sen epäsopiva käyttö estettävä. Alue on muotoiltava ja luiskat loivennettava kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi.

Sora- ja hiekka-alueella tiivistyneet alueet kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet on möyhennettävä ja pehmennettävä. Karkean pohjasoran alue on peitettävä noin 20 - 50 cm paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan on sekoitettava 10 - 20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esim. maatunut turve). Mikäli alueelle joudutaan tuomaan muualta maa-ainesta maisemointia varten, on sen oltava tutkitusti puhdasta.

Kallioalueella korkeat reunaluiskat on jälkihoidettava porrastamalla. Korkeat seinämät on porrastettava jo ottamisen aikana ja tasanteet luiskattava. Pääasiallinen luiskan kaltevuus on 1:3 tai loivempi. Maksimiputoamiskorkeus saa olla enintään 1,5 metriä. Luiskiin on levitettävä humusmaata vähintään 50 cm istutuksen onnistumiseksi.

Luiskiin ja pohjalle on aluskasvillisuudeksi kylvettävä alueelle luontaista kasvillisuutta ja puustoksi istutettava sekametsää. Jälkihoito ja puiden istutukset on tehtävä kokonaisuudessaan lupa-aikana.

38. Ottamisalueen sisäpuolelle on jätävä riittävästi tilaa alueen luis-kaukseen, pintamaiden ja sivukivien käsittelyyn sekä koneiden ja laitteiden liikkumiseen siten, että ottamisalueen ulkopuoliset alueet jäävät kokonaan luonnontilaan.

Nykytilannepiirustuksessa sora-/hiekkaluonnon koillis- ja luoteisosisa maisemoitaviksi esitetyt alueet on maisemoitava viipymättä vuoden kuluessa luvan antamisesta.

39. Alueelle ei saa tuoda eikä varastoida toimintaan kuulumattomia tavaroita. Alueelle ei saa perustaa maankaatopaikkaa tai muuta säilytyspaikkaa.

Ottamisalueen luiskiin ja pohjalle ei saa läjittää tai haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia esim. kantoja. Orgaanista ainesta voidaan käyttää ainoastaan maisemoinnissa pintakerroksena. Varastoitu pintamaa on käytettävä maisemointiin kolmen vuoden sisällä.

Päätöksen perustelut

Lupaviranomainen on tutkinut hakemuksen ja suunnitelman muutoksineen sekä todennut, etteivät ne aiheuta maa-ainelain (555/1981) 3 §:n mukaisia seuraamuksia, kun ottamissuunnitelmaa ja lupaehtoja noudatetaan.

Ottamisalue on rajattu Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 20.2.2013 § 43 myöntämän ympäristöluvan alueen mukaiseksi. Maa-ainelupaa ei ole myönnetty hakemuksen mukaisena, koska hakemuksen nykytilannepiirustuksessa esitetty ottamisalueen laajeneminen olisi edellyttänyt ympäristöluvan muuttamista ja vesilain mukaisen poikkeamispäätöksen uudelleen tarkastelua. Vesilain mukainen poikkeaminen suoja-alueen kaukosuojavyöhykettä koskevista määräyksistä on käsitelty ympäristöluvassa ympäristönsuojelulain (527/2014) 47 §:n mukaisesti.

Vastaus lausuntoihin

Määräyksissä on huomioitu lausunnot kaavallisen merkityksen, ympäristön ja maiseman, tiestön, pohjaveden suojelun ja käyttökelpoisuuden säilymisen sekä naapuruston kannalta.

Lupaehtojen perustelut

Valvontaa koskevat lupamääräykset (1-3) ovat tarpeen, jotta lupaviranomainen voi riittävästi valvoa maa-aineluvan mukaista toimintaa, ottamisalueen laajuutta ja ottamissyvyyttä.

Kaivussyvyyttä koskevat lupamääräykset (4-7) on määritetty pohjaveden suojelemiseksi ja kaivuun kohdentamiseksi oikealle alueelle oikeaan korotasoon. Ottamisalueen suojaetäisyyttä koskevat lupamääräykset (8-9)

on annettu lähialueille ja naapureille mahdollisesti aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Valtioneuvoston ns. MURAUS-asetuksen (800/2010) vähimmäisetäisyys on huomioitu lupamääräyksessä 8.

Varotoimenpiteitä koskevat lupamääräykset (10-14) ovat tarpeen luvattoman liikkumisen estämiseksi alueella, pohjaveden suojelemiseksi, törmäpääskyjen pesimisrauhan säilymiseksi sekä vahinkotilanteisiin varautumiseksi.

Lupamääräyksillä (15-18) louhimon ja murskaamon toiminta-ajat on muutettu Valtioneuvoston asetuksen (800/2010) mukaisiksi lähellä olevan vakituisen asutuksen ja loma-asutuksen vuoksi. Lähimmille melulle alttiille kohteille aiheutuvan kohtuuttoman rasituksen estämiseksi sekä ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi on tarpeen rajoittaa murskauskäytön ja siihen liittyvien toimintojen vuotuista toimintaa rajaamalla kesä-, heinä- ja elokuu pois. Muissa louhimoissa ja murskaamoissa Salon kaupungin alueella on vastaavanlainen lupamääräys. Muuna aikana on sallittu pääosin MURAUS-asetuksen toiminta-ajat. Poraamisen vuorokautista aikaa on lyhennetty, koska poraamista ei voida suojata ja haittoja täten estää. Hiekan seulontaa voidaan harjoittaa läpi vuoden arkisin ja lauantaisin. Kuormamista ja kuljetuksia on mahdollista tehdä myös lauantaisin, kun kuljetusreitti on suunniteltu naapurustolle mahdollisimman vähän häiriötä aiheuttavaksi.

Lupaehdot melusta, pölystä ja tärinästä (19-27) vähentävät lähialueelle mahdollisesti aiheutuvia haittoja. Melumittaukset on edellytetty tehtäväksi puolueettomalla asiantuntijalla toimintaa aloitettaessa, kun poraus, rikotus, murskaus ja kuljetukset ovat käynnissä toiminta-alueella, koska ympäristöluvan edellyttämiä riittäviä selvityksiä melun haitoista ei ole toteutettu.

Jätteitä koskevat lupamääräykset (28-29) on annettu jätelain tavoitteiden toteuttamiseksi. Jätehuolto on järjestettävä siten, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän eikä niistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään. Ne on toimitettava käsiteltäviksi asianmukaisen viranomaisluvan omaavaan laitokseen.

Toiminnan seurauksena ei saa aiheutua maa- ja kallioperän eikä pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kaluston, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden huolellinen käyttö, säilytys ja käsittely on varmistettava riittävin rakenteellisin ja käyttötekniisin ratkaisuin siten, että aineiden pääsy maaperään ja muualle ympäristöön estetään (lupamääräykset 30-36).

Riskien pienentämiseksi haitallisten aineiden pysyvä säilyttäminen kielletään pohjavedenottamon suoja-alueella. Määräykset toiminta- ja tukitoiminta-alueen pohjan tiivistämisestä, hulevesien hallitusta keräämisestä yhteen paikkaan laskeutusaltaaseen, säilyttämisestä siellä pohjaltaan tiiviissä rakenteessa ovat välttämättömiä yhdyskunnan vedenhankintaan käyttämän Inkereen pohjavedenottamon veden laadun turvaamiseksi. Kiven ja hiekan ottaminen alueelta on suuri riski nykyisessä laajuudessa. Riskin hallitsemiseksi tiukat määräykset ovat perusteltuja.

Hulevesien ja altaan pohjalle kertyneen kiintoaineksen hallittu käsittely ja poisto on perustelua yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeiden pohjavesivarantojen suojelemiseksi ja vedenottamon toiminnan turvaamiseksi annettujen suojelumääräysten tarkoituksen toteuttamiseksi.

Pohjaveden laadun ja korkeuden tarkkailulla valvotaan pohjaveden riittävyyttä ja varmistetaan veden käyttökelpoisuuden säilyminen. Ympäristöluvassa hyväksyttyä vesientarkkailua ei ole perusteltua vielä harventaa, sillä se on jatkunut ainoastaan kahden vuoden ajan ja osin puutteellisena ympäristöluvan määräyksiin nähden. Saatujen tulosten perusteella tarkkailuväliä voidaan jatkossa tarvittaessa hakemuksesta harventaa ja analyysivalikoimaa muuttaa tulosten niin salliessa.

Jälkihoitoa ja maisemointia koskevat lupamääräykset (37-39) edistävät maisemointia, pohjaveden suojelua ja alueen palautumista osittain takaisin metsätalousmaaksi. Paras jälkihoito korkeiden yli 20 metristen seinämien maisemoimiseksi on porrastus, jossa portaat luiskataan maamassoilla. Portaat on rakennettava louhimalla ottamisen yhteydessä, sillä jälkikäteen portaiden rakentaminen on mahdotonta ottamisalueelle.

Luvan voimassaoloaika

10 vuotta siitä, kun lupa on tullut lainvoimaiseksi.

Otettava kokonaismäärä		Vuotuinen otto
Sora ja hiekka	200.000 m ³	20.000 m ³
Kalliokivi	200.000 m ³	20.000 m ³

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi seuraava erikseen hyväksyttävä vakuus:

$7,78 \text{ ha} \times 4.100 \text{ €/ha} + 2,78 \text{ ha} \times 6.100 \text{ €/ha} + 400.000 \text{ m}^3 \times 0,09 \text{ €/m}^3 = 84.856 \text{ €}.$

Vakuus palautetaan lupa-ajan ja lopputarkastuksen jälkeen, kun maisemointi on asianmukaisesti suoritettu ja hyväksytty.

Päätös sisältää ratkaisun maa-ainelain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Tarkastus- ja valvontamaksu

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja lupakäsittelystä määrätään tarkastusmaksu 5.950 €. Lisäksi hakemuksesta kuuluttaminen lehti-ilmoituksella 350 € eli yhteensä 6.300 €.

Vuosittain laskutettava valvontamaksu lasketaan kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan.

Nämä maksut ovat Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisia.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-ainelaki (555/1981) § 1, 3-7, 10-16, 16 b, 19-21, 23-23b

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) § 1-4, 6-9

VNA kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2011)

VNP melun ohjeistoista (993/1992)

VNA ilmanlaadusta (38/2011)

VNP ilmanlaadun ohjearvoista (480/1996)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) § 17

Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 41 hyväksymä maa-ainestaksa

Muutoksenhakuviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksen julkipano

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Päätös Hakija

Ote päätöksestä Varsinais-Suomen liitto

Varsinais-Suomen ELY-keskus/ympäristö ja luonnonvarat

Liikelaitos Salon Vesi

Salon kaupunki/kaupunkisuunnittelu

Salon kaupunki/ympäristöterveydenhuolto

Salon kaupunki/ympäristönsuojelu

Varsinais-Suomen maakuntamuseo

Ilmoitus päätöksestä Asianosaiset

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Tästä päätöksestä ilmoitetaan Salon kaupungin ilmoitustauluilla. Asiakirjat valitusosoituksineen pidetään nähtävillä Salon kaupungintalolla, Tehdaskatu 2. Lisäksi päätös on luettavissa kaupungin verkkosivuilla www.salo.fi-Kaupunki ja Hallinto-Päätöksenteko ja organisaatio-Esityslistat ja pöytäkirjat-Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.6.2018.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Vesa Hopialle maa-aineslupan kymmeneksi vuodeksi enintään 200.000 m³ soran ja hiekan sekä enintään 200.000 m³ kalliokiviaineksen ottamiseen tilalta Louhimo 734-673-3-3 Hähkän kylässä hakijan esittämän muutoshakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti sekä Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 20.2.2013 § 43 myöntämän ympäristöluvan mukaiselle alueelle. Toiminnassa tulee noudattaa valmistelun mukaisia lupamääräyksiä 1-39.

Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.

Päätöksen perustelut, sovelletut oikeusohjeet ja taksan soveltaminen ilmenevät valmistelusta.

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Muutoksenhaku ja päätöksen jakelu ilmenevät valmistelusta.

Päätös:

Esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Vesa Hopialle maa-ainesluvan kymmeneksi vuodeksi enintään 200 000 m³ soran ja hiekan sekä enintään 200 000 m³ kalliokiviaineksen ottamiseen tilalta Louhimo 734-673-3-3 Hähkän kylässä hakijan esittämän muutoshakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti, sekä Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 20.2.2013 § 43 myöntämän ympäristöluvan mukaiselle alueelle. Toiminnassa tulee noudattaa valmistelun mukaisia lupamääräyksiä 1-8 ja 10-39.

Lupa on voimassa 10 vuotta siitä, kun se on tullut lainvoimaiseksi.

Lupamääräysten kohdan 9 käsittely siirretään suojaetäisyyksien uutta harkintaa varten rakennus- ja ympäristölautakunnan 15.8.2018 pidettävään kokoukseen.

Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.

Päätöksen perustelut, sovelletut oikeusohjeet ja taksan soveltaminen ilmenevät valmistelusta.

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Muutoksenhaku ja päätöksen jakelu ilmenevät valmistelusta.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen.

Oikaisuvaatimus rakennusluvasta, maakaasun tankkausasema, 734-27-1-1, lupa 2018-184

1874/10.03.00.09/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.06.2018 § 97

Valmistelija: rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Esa Nieminen, esa.nieminen@salo.fi, puh. (02) 778 2302.

Rakennusvalvonnan päätökset

Lupainsinööri myönsi 27.4.2018 annetulla päätöksellä Gasum Oy:lle rakennusluvan maakaasun tankkausaseman rakentamiseen ABC Piihovin tontille. Lupapäätös tehtiin vähäisenä poikkeamana, koska 20 neliömetrin rakennus ylittää käytettävissä olevan kerrosalan. Lisäksi rakennus sijaitsee rakennusalueen rajan ulkopuolella. Tätä vähäistä poikkeamaa perusteltiin sillä, että sijainti liikennöitävällä piha-alueella liikerakennuksesta erillään on perusteltua.

Erillisellä 4.5.2018 annetulla päätöksellä lupainsinööri myönsi töiden aloittamisluvan.

Oikaisuvaatimukset

Salon Perhetukikeskus Oy:n konkurssipesä on hakenut oikaisua molempiin päätöksiin. Konkurssipesä vaatii rakennusluvan ehtoja muutettavaksi. Rakennusluvan tulee täyttää palovaarallisen rakennuksen suojaetäisyyttä koskeva maankäyttö- ja rakennusasetuksen määräys. Asetuksen 57 §:n mukaan palovaarallista rakennusta ei saa rakentaa 15 metriä lähemmäksi naapurikiinteistön rajasta.

Aloittamisluvan osalta muutoksenhakija vaatii, että aloittamisoikeutta koskeva päätös kumotaan ja täytäntöönpano keskeytetään. Aloittamisoikeudesta olisi tullut maankäyttö- ja rakennuslain 144 § 3 momentin mukaan päättää varsinaisen lupapäätöksen yhteydessä.

Päätös on muutoksenhakijan mielestä tehty väärässä järjestyksessä, koska aloittamisoikeutta koskevaa päätöstä ei ole tehty pääasian yhteydessä, sitä koskevan valitusajan kuluessa tai 14 päivää valitusajan päättymisestä erikseen tehtävästä hakemuksesta. Konkurssipesä viittaa tältä osin maankäyttö- ja rakennuslain sanamuotoon.

Muutoksenhakija toteaa myös, että aloittamisoikeutta ei ole perusteltu laissa edellytetyllä tavalla.

Hakijan vastine

Gasum Oy on aloittamisoikeutta koskevan oikaisuvaatimuksen saavuttua perustellut hakemustaan seuraavasti:

”Maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n tarkoittama aloittamisoikeus bio- ja maakaasun tankkausaseman rakennustoille tulee myöntää luvanhakijalle

ennen rakennusluvan lainvoimaisuutta. Hakijalla on aikataulupaine tankkausaseman rakennustöiden välittömälle aloittamiselle. Yhtään myöhäisempi rakennustöiden aloitusajankohta aiheuttaa viivästyksen rakennettavan tankkausaseman viestittyyn ja määritettyyn avaamisajankohtaan erityisesti alkavan vuosilomakauden johdosta. Rakennustöiden myöhäisempi aloitusajankohta aiheuttaisi hakijalle merkittävän maine- ja varallisuusvahingon tankkausaseman avaamisen myöhästyessä. Lisäksi ajoneuvojen polttoaineena käytettävän bio- ja maakaasun jakelun aloittaminen Salon seudulla viivästyisi aiheuttaen näin haittaa kolmansille osapuolille, kuten kuluttajille.

Viivästyksen aiheuttamaa vahinkoa ei voida myöskään tarkastella ainoastaan nyt rakennettavan tankkausaseman suhteen, vaan kyseinen asema on osa hakijan tulevaa ja jo olemassa olevaa pohjoismaalaista ja valtakunnallista tankkausasemaverkostoa, jonka toimivuus ja kannattavuus perustuvat tarkasti suunniteltuun liiketoiminnalliseen ja logistiseen kokonaisuuteen. Yksittäisen tankkausaseman avaamisen viivästyminen aiheuttaisi todennäköisesti hakijan muiden tankkausasemaverkoston suunniteltujen asemien viivästymisen sekä liitännäisvahinkoja kokonaisratkaisun toimimattomuuden seurauksena syntyneenä haittana ja kustannuksina.

Haittaa aiheutuisi lisäksi uusiutuvan energian polttoainekäytön markkinarakenteen kehitykselle. Rakennustyö on osa hakijan liikenne 35-hanketta, jossa rakennetaan 35 kappaletta uusia bio- ja maakaasun tankkausasemia. Kyseinen hanke tukee Suomen hallituksen tavoitetta saada liikenteeseen 50.000 kaasuautoa vuoteen 2030 mennessä. Tankkausasemaverkoston tulee olla kattava, jotta tavoite voidaan saavuttaa. Kattavan tankkausasemaverkoston rakentamisen kannalta on keskeistä, että jokainen asema valmistuu ilman aiheutonta viivästystä.

Hakija on välittömästi valmis aloittamaan rakennustyöt riskillä, ettei rakennuslupa saisikaan lainvoimaa. Hakija kuitenkin toteaa, että rakennuslupa on myönnetty voimassaolevaa maankäyttö- ja rakennuslainsäädäntöä ja sen nojalla annettuja säädöksiä noudattaen eikä hakija näin ollen ole tunnistanut mitään perusteita tai tekijöitä sille, miksei rakennuslupa myöhemmin saisi lainvoimaa.

Edellä esitetyin perustein tankkausaseman lupa rakennustöiden aloittamiselle tulee myöntää hakijalle ennen rakennusluvan lainvoimaisuutta. ”

Rakennusvalvontaviranomaisen selvitys

Rakennusluvassa on todettu, että maankäyttö- ja rakennusasetuksen 57 § määräykset eivät koske maakaasun tankkausasemaa. Maa- ja biokaasun tankkausaseman suunnittelu perustuu valtioneuvoston asetukseen maakaasun käsittelyn turvallisuudesta (551/2009). Kyseisen asetuksen liitteen mukaan asema tulee sijoittaa vähintään neljän metrin etäisyydelle kiinteistön rajasta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes on 31.5.2018 myöntänyt Gasum Oy:lle luvan rakentaa maakaasun tankkausaseman, joka sisältää kaksi maksimissaan 20 000 litran CNG-pullokonttia. Päätöksessä käsitellään laajasti luvan myöntämisperusteita.

Tukesin päätökseen sisältyy kannanotto, jonka mukaan tankkausasemaohjeen vaatimusten vuoksi tankkausaseman kompressorikonttia ei ole aiheellista katsoa palovaaralliseksi rakennukseksi. Tukes toteaa, että tankkausaseman rakennusten tulee olla palamatonta materiaalia ja rakenteeltaan sellaisia, ettei kaasua keräänny rakennusten sisälle tai rakenteisiin. Tankkausaseman rakennukset tulee varustaa jatkuvatoimisella vuotokaasun ilmaisimella, josta on hälytys päivystävään valvontapaikkaan. Tankkausaseman suojaetäisyydet täyttävät suunnitteluohjeen vaatimukset, etäisyys muihin rakennuksiin on vähintään 25 metriä ja etäisyys rajasta on yli neljä metriä.

Tankkausasema voidaan ottaa käyttöön vasta Tukesin suorittaman käyttöönottotarkastuksen perusteella, jossa yhteydessä rakennuksen paloturvallisuus ja rakenteet tarkistetaan. Varsinais-Suomen Ely-keskuksella ei ole ollut huomautettavaa hakemuksen johdosta. Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos on antanut lausunnon, jossa on esitetty pelastussuunnitelmaan, varustukseen, koulutukseen ja käyttöönottoon liittyviä seikkoja. Pelastusviranomaisen puoltaa hakemuksen hyväksymistä.

Aloittamislupaa koskevan oikaisuvaatimuksen osalta todetaan, että hakemus aloittamisoikeudesta on kirjautunut Lupapisteeseen 2.5.2018. Aloittamislupa on myönnetty 4.5.2018 ja päätös on julkipanon jälkeen annettu 8.5.2019.

Konkurssipesän rakennuslupaa koskeva oikaisuvaatimus on päivätty 9.5.2018, jolloin se on myös kirjautunut Lupapisteeseen.

Salon hallintosäännön mukaan luvan myöntävä viranhaltija päättää myös aloittamisluvan myöntämisestä. Lain sanamuodon mahdollisesta tulkinnallisuudesta huolimatta on käytännössä katsottu, että viranhaltija voi myöntää aloittamisluvan siihen saakka, kun oikaisuvaatimus on esitetty. Tulkinta on selostettu Lauri Jääskeläisen ja Olavi Syrjäsen teoksessa ”Maankäyttö- ja rakennuslaki selityksineen” sivulla 621. Aloittamisoikeus on myönnetty valitusajan vireillä ollessa tulleen hakemuksen perusteella, mutta ennen oikaisuvaatimuksen saapumista.

Oheisaineistona Tukesin päätös, rakennuslupapäätös sekä oikaisuvaatimukset.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hylkää Salon Perhetukikeskus Oy:n konkurssipesän oikaisuvaatimukset. Kysymys ei ole maankäyttö- ja rakennusasetuksen 57 §:ssä tarkoitetusta palovaarallisesta rakennuksesta. Tukes on todennut tankkausaseman olevan maakaasun käsittelyn turvallisuudesta annetun asetuksen 551/2009 mukainen.

Rakennuksen sijainti yli viiden metrin päässä valittajayhtiön rajasta on voitu hyväksyä vähäisenä poikkeamana asemakaavassa merkitystä rakennusalasta.

Aloittamisoikeutta koskevassa päätöksenteossa ei ole tapahtunut menettelyvirhettä. Päätös aloittamisoikeudesta on tehty ennen rakennuslupaa koskevan oikaisuvaatimuksen saapumista, joten luvan

myöntänyt viranhaltija on voinut päättää myös aloittamisoikeudesta. Hakija on esittänyt aloittamisoikeudelle erityiset perustelut eikä aloittamisoikeuden myöntäminen tee mahdollista muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Rakennustyöt voidaan aloittaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta, ellei hallinto-oikeus kiellä täytäntöönpanoa.

Sovellettuja oikeusohjeita ja määräyksiä:

Maankäyttö- ja rakennuslaki 116 §, 117 §, 117 b §, 144 §

Maankäyttö- ja rakennusasetus 57 §

Valtioneuvoston asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta 551/2009

Salon kaupungin hallintosääntö 41 §

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen hyläten rakennuslupaa 2018-184 sekä aloittamislupaa 2018-213 koskevat oikaisuvaatimukset.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**MUUTOKSENHAKUKIELLOT****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät:

84, 85, 86, 87, 88, 92, 93, 94

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

89

Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET**Oikaisuvaatimus-
viranomainen
ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta
PL 77, 24101 Salo
puh. 02 7781
sähköposti: kirjaamo@salo.fi
käyntiosoite: Hornintie 2 - 4, 24800 Halikko
aukioloajat: ma - to 8.00 - 16.00, pe 8.00 - 14.45

Pykälät:

89

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

**Oikaisuvaatimuksen
sisältö**

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomainen
ja valitusaika**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4 / PL 32
20101 Turku

turku.hao@oikeus.fi

Kunnallisvalitus, pykälät:	Valitusaika	
		päivää

Hallintovalitus, pykälät:	Valitusaika	
91, 96, 97	30	päivää

Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Vaasan hallinto-oikeus PL 204, 65101 Vaasa	Pykälät	Valitusaika	
			päivää
90, 95		30	

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä taikka eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lahetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postinumero Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postinumero Pykälät

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 250 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Valitus markkinaoikeudelle

Oikeudenkäyntimaksu on 2000 euroa.

Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.

Lisätietoja

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

-
- 1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.